Dat hooghe liedt Salomo, met noch andere gheestelycke liedekens

Karel van Mander

bron
Karel van Mander, *Dat hooghe liedt Salomo, met noch andere gheestelycke liedekens*. Gillis Rooman, Haarlem 1595

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/mand001dath01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

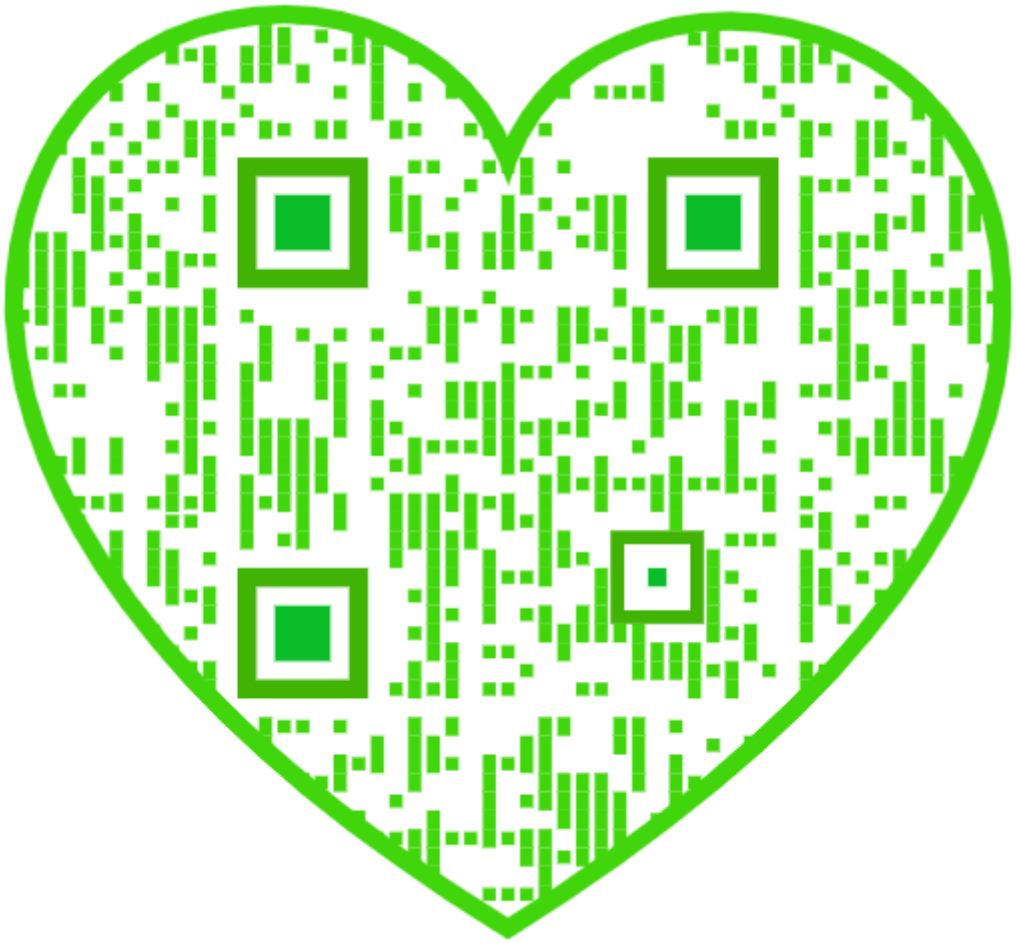

Tot den Leser.

BEminde Leser, also wy dit tegenwoordich Liedt-Boecxken gheintituleert, *Cantica Canticorum*, voor de eerste mael in Druck uytghegheven hadden, ende wel bevonden, dat het by V. C. voor goet geacht e*nde* welbegeert wierdt, was ons voornemen dat beter te vercieren ende vermeerderen: maer t'selve naeghedruckt zijnde, zijn wy veroorsaeckt gheweest sulcx uyt te stellen, (verhoedende der goeder lieden schade, dit ons [...] verschenen te ontrecken, [..]ende nu wetende dat de selve naegedructe exemplaren meest al vercocht zijn, soo hebben wy t'selve wederom by der-handt genomen, e*nde* wat naerder overghesien, ende eenige nieuwe Liedekens daer by ghevoeght: vermanende eenen yeghelijcken voorts, hem hier in Christelijck te draghen: Achtende dit Privilegie ghenoechsaem te wesen dat hem een yeghelijck met het sijne te vreden houdet, op dat hy niet en schijne te willen ougsten op eens anders Acker, maer veel meer ete van sijner handen aerbeydt, ende alsoo des Heeren zeghen verwachter. Vaert wel.

CANTICA CANTICORVM, Dat hooge Liedt Salomo: op de wijse, Godt die der Goden Heer is spreken sal.

+

HY kusse my met sijns m*on*ts divijn+ +*Cap. 1.*
Want u borst*en* zijn// lieflijcker d*an* wijn, + +Hebr. 1. 9
Soo dat men riecket uwe salve goet, +Psal. 119. 105,
Salf uytghestort is uwen Name soet, +
Ende dit doet, dat u de meysk*en*s minnen, + +1. Jo*an*. 2. 17
Treckt my na dy dat wy loop*en* beginnen. + +2. Evr. 2. 16
Den Coninck leydet in sijn camer my, + +Matt. 16.
Wy verblijden ons, over u zijn wy +Jo*an*. 6. 44. ende 65.
Vrolijck, daer by, so dencken wy eenpaer
Meer om u borst*en*, dan om d*en* wijn claer, +
Ja sy algaer, die daer vroom zijn bevonden, + +2. Thes. 3. 2.
Beminnen u nu ende t'allen stonden. + +Psa. 25. 14
Swert b*en* ic, maer seer lieflijck ende jent, + +Ephes. 3. 9.
O ghy Dochters Jerusalem bekent, + +Col. 1. 10
Ghelijck de tenten Kedar schoon ghestaen, + +Bar. 3. 42
En die tapijten Salomo, maer saen, + +1. Pet. 2. 2.
My doch niet a*en*, en siet, over mits desen, + +1. Jo*an*. 2. 5.
Dat ic dus ben gewordⁿ swert in t wesen. + +Gen. 25. 12
W*ant* so v*er*brant heeft my der Sonn*en* vlam, + +2. par. 3. 14
Mijns Moeders kinder*en* zijn op my gr*am*, +Mat. 13. 6 ende 21.
Der wijnberghen bewaerders vermaert+
Was ic gestelt, maer niet hebb' ic bewaert+ +mar. 9. 48.
+1. Pet. 4. 12

Mijne wijngaert, die my wel was bevol*en*
Die mijn Ziel bemindt, segt my doch onverholen.
Waer ghy weydet end' in den middag rust,
Op dat ick niet en moet gaen met g[.]rust
Herwaert en derwaert, ende comen vry
Die kudden van uwe ghesellen by,
+O schoonste ghy// kendy om u beclijven,
V selven niet, o ghy schoonste der Wijven? +2. Cor. 13. 5
+ Soo gaet henen uyt, ende volghet naer
+ De voetstapp*en* al van die Schapen daer, +1. Cor. 4. 16
+ By den huysen der Herderen, weydt dijn, +1. Thes. 1. 6.
+ Bocken aldaer ick ghelijcke u mijn. +Phil. 3. 17
Vriendinne fijn, al na mijn welbehaghen, +Hebr. 13. 7
Mijn reysich ghetuych// twelck is aen Pharons waghen.
V wangen lieflijck in den spansel staen,
Oock uwen hals in die keten ghedaen,
Wy willen u maken spansels vergult,
Met sulveren puckelkens menichvult,
Doen met ghehult// de Coninck herwaert keerde,
Mijnen Nardus soet haren reuck vermeerde
E*en* busselk*en* Myrrhe is my mijn vrient
+ Twelck hangt tusschen mijn borsten daen we dient,+
+ Mijn vrient, die is een druyven coffer wy, +2. Cor. 13. 5
Al in die wijngaerden tot Engeddy, +Gal. 2. 21
Vriendinne ghy, zijt schoone na tbetoogen, +Ephe. 3. 17

V oogen// zijn gelijck der Duyven oogen.
O mijnen beminden vriendt autentijck, +
Ghy zijt schoone, schoon ende lieffelijck, + +Psal. 34. 9
Ons bedde dat groeitet seer menichfout, + +1. Pet. 2. 2.
Ende die balcken aen ons huys ghebout, +Esa. 28. 20
Zijn cederhout// end' al by u addresse,
Zijn oock al onse latten van cipresse.

[Een bloem tot Saron delicaet]

Op de wijse: Gods kinderen ghy meught wel zijn verheught.

+

EEn bloem tot Saron delicaet, +*Cap. II.*
Ben ick, ende een roose in't dal,
Ghelijck een roose ghebloeyet staet,
Onder die doornen siet, al +
Soo is oock onder het ghetal + +Phil. 2. 15
Der dochters in persoone, +1. Pet. 2. 12
Mijne vriendinne schoone,
Ydoone// als eenen appelboom groot, +
Onder wilde boomen bloot, +Psal. 45. 3
Soo is onder die soonen,
Mijnen lieven vriendt minioot. +
Ick sitt onder die schaduw' goet, + +Psal. 91. 1
Van hem dien ick begheere vry, + +Eccl. 34. 19
Sijn vrucht is mijner kelen soet, +Psal. 119. 103
My in den wijnkelder leydet hy, +
De liefd' is sijn banier over my, + +Psal. 51. 8
Hy verquickt my midts desen, + +Ephes. 3. 9
Met bloemen uytghelesen, + +Jo*an*. 13. 35
Om ghenesen// so laeft hy my snel, +Joan. 16. 20. 20. 20

Met appelen seer wel,
Want ick van liefden
Ben kranck, end' in ghequel.
Onder mijn hooft sijn slinck' hant leyt,
+ End' omhelset my met sijn rechterhant,
+ Ick besweere u dochteren gheseyt, +Pro. 3. 11.
+ Van Jerusalem die stadt playsant, +Hebr. 12. 6.
+ By die Rheen end' Hinden des velts op 't lant +Apo. 3. 19.
Dat ghy nae uwen sinne, +2. Cor. 1. 5.
Niet en weckt mijn vriendinne,
Ten beginne haer niet eerst en roert aen,
+ Tot der tijdt datse saen,
+ Heeft een behaghen, +Ge. 24. 57.
+ Op van den slaep te staen. +mat. 23. 36
+ Dat is de stem van mijnen vriendt, +Luc. 13. 32.
Hy huppelt op de berg*en* sijn comst geschiet, +Apo. 22. 17
Op die cleyn berghen wel ghe[..]gient
Springt mijnen vriendt sonder verdriet,
Ghelijck een Rhee oft jonck Hirte siet,
Hy staet als een verwachter
Aen onsen wandt van achter,
Sonder lachter, siet hy door de venster in,
Door die tralie niet min,
Hy gheeft antwoorde,
Hy spreeckt tot my sijne vriendin.
+ Mijn schoone, comt herwaert aen hoort,
+ Want siet den winter is vergaen, +Esaie, 6, 1.
+ Den reghen is voor by met accoort, +Rom. 13. 11
+Gal. 3. 13.

Die bloemen zijn ghecomen voort,
Den Mey-tijdt is voor deure,
Die Tortelduyve peure, +
Nu ter ure, hoort men overluyt, + +2. Cor. 6. 2.
Den Vijgheboom heeft gecreghen +Ro. 10. 18.
Sijn knoppen met virtuyt.
De wijnstocken zijn ghebloeyt jent, +
Sy gheven haren reucke fijn, + +Joan. 15. 2
Staet op vriendin, u t'mywaert went, + +2. Cor. 2. 17
Mijn schoone, comt herwaert o Duyve mijn, +Matt. 11. 28.
En toont my u lieflijck aenschijn
In reten end' steengaten,
V stem uyt charitaten,
My laten, hooren wilt aen elcken cant,
O mijn vriendinne, want
V stem is soet, end' u aenschijn playsant.
Vangt ons die Vossen, die vossen cleyn, +
Die de wijnbergen verderven swaer, + +Ephe. 5. 27
Want ghebloeyt zijn ons wijnberg*en* reyn, + +Luc. 13. 30.
Mijn vriendt is mijn, end' ick ben sijn + +Psa. 80. 14
eenpaer, + +1. Cor. 5. 5.
Die weydet onder die roosen daer, + +Gal. 5. 8.
Tot dat den dach koel blijcket, +1. Cor. 3. 32
Ende die schaduw' wijcket,
Keert weder, ghelijcket, eene Rhee subijt,
Als een jonck Hirte zijt
Op die scheyde-berghen,
O mijn vriendt, al mijn jolijt.

[Des nachts socht ick eenpaer]

Op de wijse: Alle die in Zion zijt.

+

DEs nachts socht ick eenpaer, +*Cap. III.*
+ Die mijn Ziel heeft vercoren,
+ In mijn bedde, maer +2. Ches. 5. 5.
Niet en vant ick hem saen, +1. Joan. 1. 6
Twas al pijne verloren
Dus sonder teghensporen,
Wil ick opstaen,
Ende die stadt omgaen,
Op elcke baen// steechsk*en*s en straten siet,
Gaen soecken om te vinden// noch,
Mijner Zielen beminden// doch,
Mijn soecken is gheschiet,
Maer hem en vandt ick niet.
De wachters die altijt
Rondtom in die stadt schrijden,
Hebben subijt
My ghevonden daer:
Hebt ghy aen gheene zijden
Ghesien, die sonder mijden
Mijn Ziel mindt vry?
Als ick wat ginck voorby,
Hem vandt ick, hy
+ Die mijn Ziele bemint,
+ Ick houd' hem t'mijner baten// al, +Gal. 2. 21
+ Dien ick oock niet verlaten// sal, +Ephes. 5. 2
Of hy brengt my, in't +Hebr. 3. 14.
Huys mijns Moeders ver[....],

End' in die camer dan
Mijns Moeders vry van deere,
Ghy dochters van
Jerusalem versnelt,
End' hoort wat ick begheere,
V lieden ick besweere,
Sy den Rehen opt velt,
Oft die Hinden ghetelt,
Dat ghy en quelt,
Aen en roert of en treckt,
Mijn vrindinne in rusten// soet, +
Tot dat sy self met lusten// goet, +Mat. 10. 14
Haer daer toe streckt, +
Niet eer haer op en weckt. + +Marc. 9. 5
Wie gaet daer nu opwaert, +Act. 13. 51
Wt die woestijn' als seker, +
Een reuck opvaert, + +Apo. 12. 19
Van Myr en Wieroocx Gom, +2. Cor. 2. 17
Als van een Apoteker,
Pulver, in menich beker,
Oock t'eener som,
Siet, tsestich stercke vrom,
Staen al rondtom
Salomons bedd' erpaert,
Van den stercken in Israel,
En zijn bequaem om strijden wel, +
Vry onvervaert, +Ephe. 6. 17
Houden sy elck een zwaert.
Om die vrees in der nacht,

Draeght een yeder van desen
Sijn zweert ter wacht
Aen sijn dgye cloeck end' stout:
Salomon ghepresen,
Den Coninck uytghelesen,
Liet hem van't hout,
Wt Libano dat wout,
Maken ghebout,
Een bedtste schoon ter keur,
En die columnen waren// fijn,
Van silver sonder sparen// zijn
Decksel was gulden peur,
T'sitten purpur coleur.
Den vloer was gheplaveyt
Midden, lieflijck minsame,
Schoon toebereyt,
Voor die Dochters ydoon
Jerusalems bequame,
Zions Dochters met name,
Gaet uy, siet schoon
Den Coninck Salomon,
In sijner croon,
Waer mede van sijner jeucht
Hem heeft gecroont zijn Moeder hier
Op sijnen hoochtijdt goedertier,
Ten daghe als hy verheught
Met hertelijcke vreucht.

[Siet mijn vriendinne ghy zijt schoone]

Op de wijse, Wy Bevenaers als nu by desen.

+

SIet mijn vriendinne ghy zijt schoone, +*Cap. IIII.*
Siet ghy zijt schoon, u ooghen claer +
Zijn als Duyven ooghen ydoone, +Ephe. 5. 27
Tusschen u vlechten, uwe hayr
Is als een schaer van Geyten gheschoren, +
Op den bergh van Gilead fijn, + +1. Cor. 6. 11
End' uwe tanden uytvercoren + +Col. 2. 11.
Ghelijck een kudde Schapen zijn. + +Joan. 15. 2
Die van den wasschen comen gheresen + +mat. 22. 39
Al met besneden wolle soet, +1. Joan. 4. 21.
Daer gheen onvruchtbaer is in desen, +
Maer draghen al tweelinghen goet, +Colos. 4. 5
V lippen zijn seer wel gheleken
Een rozijnverwich snoer schoon root,
V reden in al dijn uytspreken
Die is oock lieffelijck minioot.
V wanghen zijn tusschen u vlechten
Ghelijck den Granaetappel-schael
Uwen hals is ghelijck, ten rechten,
Den torre Davids principael,
Met borstgheweer ghetemmert crachtich,
Daer duysent schilden hanghen aen,
End' allerhande wapenen machtich,
Van stercke Helden wijdt ontdaen.
V twee borsten om wel begloosen,
Zijn als twee jonghe Rheen bekent, +
Tweelinghen, die onder de roosen +Gal. 4. 24
Weyden tot dat den dach present
Koel werdt, end' dat de schaduw' wijcke,

Ick wil tot den Myrrden bergh gaen,
Ende met eenen van ghelijcke,
Tot den heuvel des Wieroocx saen.
+ Schoone zijt ghy in aller maniere,
Mijn vriendinne, gheen vleck en is +Ephe. 5. 27
Aen u, mijn Bruydt reyn goedertiere,
Comt van Libano comt ghewis,
Van Libano gaet in, wilt treden
+ Van der hooght, Amana u pooght,
Te comen hier by my in vreden, +4. Re. 5. 12
Van Senir ende Hermon die hooght.
+ Van die woonsten der Leeuwen comen
Wilt, ende van die berghen ruyt +2. Tim. 4 18.
+ Der Leopaerden, my ghenomen
Hebt ghy, o suster lieve Bruyt, +1. Cor. 15. 32.
Dat hert, met u ooghen eene,
Ende met een halsketen dijn,
Hoe schoone zijn u borsten reene,
Suster ende lieve Bruyt van mijn.
V borsten lieflijck zijn te loven,
Al meer dan wijn, den reucke fijn
Van uwer salven gaet te boven,
Alle de Cruyden die daer zijn,
V lippen mijn Bruyt soo my lustet,
Die zijn als hennichseem, het welck
+ Druypet, onder dijn tonghe rustet
+ Oock soeten heunich en melck. +Col. 4. 5
+ V cleederen oock reucke gheven, +2. Cor. 17.
Ghelijck Lebanon t'aller tijdt, +Phil. 4. 18.

Mijn suster lieve Bruyt verheven,
Eenen besloten hof ghy zijt,
Een besloten ader fonteynich, +
Eenen put toegheseghelt past,
V vrucht is als een lusthof pleynich,
Daer alle edel vrucht in wast.
Die appelen al van Granaten, +
Cypren, Nardus een groot deel,
Nardus met Soffraen in staten,
Daer toe noch Calmus en Canneel,
Met allerleye Wieroockboomen,
Myrrhe ende Aloe overvloet,
Met alle beste cruyden int stroomen,
Ghelijck een hof-fonteyne soet.
Even ghelijck als een fonteyne +
Des levenden waters, die daer
Nederwaert vloeyen bin den pleyne
Van Libano schoon ende claer:
Rijst Noordenwint, ende comt Zuyden
Wint, end' waeyt sonder uytstel,
Door mijnen hof, op dat sijn cruyden
Al tsamen moghen druppen snel.

+Esa. 35. 6.

+Esa. 52. 11.

+Esa. 35. 6. 41. 18. 43. 19.

[Mijn vrient com' in sijns hofs besluyt]

Op de wijse: Lof zy u Godt hooghsten Regent.

+

MIjn vrient com' in sijns hofs besluyt,
End' ete van sijn edel fruyt,
Van sijn edel vruchten gheresen:
Ick com' mijn suster, lieve Bruyt,

+*Cap. V.*

In mijnen hof vol van virtuyt,
Mijnen Myrrhe hebb' ick ghelesen,
Met al mijne cruyden in 't wesen,
Ick hebbe van mijnen seem by desen,
Met mijnen heunich g' eten fijn,
End' ghedroncken bair mijnen wijn,
Met mijnen melcke ghepresen.
Mijnen beminden eet end' smaeckt,
+ Drinckt mijne vrienden onghelaeckt,
+ Wort droncken, recht vernieut van sinne, +Prov. 9. 5.
+ Ick slape, maer mijn herte waeckt, +Esa. 55. 1
Daer is de stem mijns vrients volmaeckt, +Joan. 7. 38
+ Die aenclopper uyt reyner minne,
Doet my open lieve vriendinne, +Apol. 3. 20.
Mijn vrome suster en Duyvinne,
Want mijn hooft is vol dauw eenpaer,
+ End' vol nacht-druppelen mijn hayr,
+ Dus doet open en laet my inne. +1. Cor. 11. 2
+Mijnen rock hebb' ick uyt ghedaen, +Psal. 12. 33
+ Hoe sal ick dien weder doen aen? +Jo*an*. 15. 26
+ Mijn voeten die heb ick gaen dopen, +Act. 2. 4.
+ End' schoon ghewasschen sal ick saen +2. Cor. 5, 3.
+ Die wederom vuyl maken gaen +Apo. 16. 15.
+ Mijn vrient comt met sijn handt geslopen +Luc. 15. 13.
+ Door een hol, end' voor sulck nopen +Apo. 3. 17.
+ Beeft mijn lichaem, dus om doen open, +Jo*an*. 12. 10
+ End' in te laten mijnen vriendt, +2. Cor. 3. 5.
+ Soo stond ick wel ghenigient, +Phil. 2. 13.
Mijn handen van den Myrrhe dropen. +Apoc. 3. 20.

Over mijn vinghers liepen my
Die Myrrhen, aen den grendel vry,
Een 't slot, waer als ick met accoorde
Mijnen vrient in het doen was hy [+]
Henen ghegaen, den wegh voorby, [+] [+]Prov. 1. 24
Mijn Ziel ginck uyt nae sijnen woorde, [+] [+]Esa. 65. 11.
Sonder vinden, nae hem ick spoorde, [+]Jere. 7. 13.
Ick riep, gheen antwoort ick en hoorde, [+]
Des stadts wachters my vonden snel, [+] [+]Esa. 1. 15.
Sy hebben my gaen wonden fel, [+] [+]Luc. 18. 1
Ghelijck wreede verstoorde. [+] [+]Rom. 13. 1.
De wachters der mueren present, [+]Matth. 10. 17.
Die namen my mijn sluyer jent,
Dochters Jerusalem, ter trouwen
Besweer ick u, comt ghy ontrent
Mijnen vriendt, soo maeckt hem bekent,
Dat ick ligghe in groot benouwen, [+]
Van liefden kranck, teer in't verflouwen: [+]Rom. 7. 24
Segt ons, o ghy schoonste der Vrouwen,
Wat is voor ander vrienden doch
V vriendt, dat ghy aldus ons noch
Besworen hebt, voor elcx aenschouwen.
Mijnen vriendt is wit ende root,
Onder veel duysent sijns ghenoot, [+]
En vindt men niet, derf ick uyt spreken, [+] [+]Esa. 63. 2.
Sijn hooft is dat fijnste gout bloot, [+] [+]Apo. 19. 13
Sijn hayren zijn ghecrolt minioot, [+]Psal. 45. 3.
Rave swart onbesweken,
Sijn ooghen zijn seer wel gheleken

Duyvenoogen aen water beken,
Ghewasschen claer met melcke soet,
Ghestadich daer in overvloet,
Staende daer sonder ontbreken.
Als cruythofkens vruchtbaer bespoeyt
Daer Apotekers cruyt in groeyt,
Zijn de wangen mijns vrients eersame
Sijn lippen als roosen ghebloeyt,
Daer druppen den Myrrhe uyt vloeyt,
Sijn handen zijn nae den betame,
Ghelijck gulden ringhen bequame,
Vol Torkaysen, end' sijn lichame
+ Dat is ghelijck als reyn yvoor,
+ Verciert zijnde nae toebehoor, +Lic. 1. 31.
Met Saphyren van groote fame. +Esa. 11. 2.
+ Sijn beenen zijn ghecompareert,
Marmore a[.....]en, ghefundeert +Apoc. 10. 2.
Op gulden voeten reyn van sede,
Sijn gedaent' is onghecesseert,
Als Libanon ghexalteert,
Als cederen sijn kele mede,
Die is soete vollieflijckhede,
+ Soodanich een, volliefd' en vrede,
+ Is mijnen vriendt, jae vry is hy +Psal. 119. 103.
Soodanich een, dochteren ghy, +Jo*an*. 6. 68.
Al van Jerusalem de stede.

[Werwaert is uwen vrient ghegaen]

Op de wijse: *Il me suffit de tous mes maux*

+
WErwaert is uwen vrient ghegaen, +*Cap. VI.*
O ghy schoonste onder de Wijven?

Werwaert ghekeert, op welcke baen
Is uwen vrient? want om beclijven
Willen wy sonder achterblijven,
Met u hem soecken, om vinden:
In sijn hofpleyn// kruydt-boskens reyn,
Is neder ghegaen mijnen beminden.
Dat hy hem in de hoven fijn
Soude weyden, en roosen lesen,
Mijn lief is mijn// en ick ben sijn,
Onder den roosen weydet desen:
Schoon als Thirza vriendin' ghepresen
End' als Jerusalem de stede, +
Lieflijck zijt ghy// vreeslijck daer by, +Apo. 3. 29. 21. 2.
Als een scherpte des Heyrcrachts mede. +
Keert uwe ooghen van my, want +Act. 5. 13.
Sy doen my vyericheyt oorboren,
V hayren schoon ende playsant,
Als een kudde Geyten vercoren,
Op den bergh Gilead gheschoren
V tanden oock my wel aenstaende,
Die zijn als een schaeps-kudde reen, +
Die uyt den wassche comen gaende. + +Tit. 3. 5.
Tweelinghen draghend' altemael, + +mat. 22. 30
Daer onvruchtbaer gheen en is onder, +Joan. 15. 2
V wanghen zijn ghelijck een schael
Van den Granaetappel bysonder,
Tusschen u vlechten schoon te wonder,
Tot tsestich zijn de Coninginnen,
Tachtentich zijn// byslapers fijn,

+ Ontallijck die Meyskens vriendinnen,
+ Maer een is mijn Duyve bemindt, +Apoc. 21. 9
+ Mijn vrome, eene generalich +Eze. 37. 22
+ Is haer Moeder het liefste kindt +Jo*an*. 10. 16
Wtvercoren, jae principalich, +Ephe. 2. 13
Die Dochteren presentse salich,
Doen sy haer saghen verschijnen,
Oock loefden haer// in 't openbaer,
Coninginnen en Concubijnen.
+ Wie ist die als een dagheraet,
+ Schoon als die Mane voortcomt daerlijck +Mat. 5. 14
Wtvercoren seer delicaet, +Apoc. 12. 6
Ghelijck de Sonne openbaerlijck,
Als een heyrscherpte vervaerlijck,
Neder tot mijnen noot-hof gaende,
Daeld' ick midtsdien// ick wilde sien,
Die struycxkens aen die Beke staende.
End' of den Wijnstock ghebloeyt zy,
Of oock groenden d'appels Granaten,
Mijn Ziel wist niet, dat hy had my
Tot waghen Aminidab ghelaten,
Keert weder Sulamith t'uwer baten,
Keert dat wy u sien sonder beyen,
Wat siet ghy an// Sulamith dan,
Tot Mahanaim dat reynen?

[Hoe schoon is uwen ganck]

Op de wijse, O Menschen excellent.

+

+ HOe schoon is uwen ganck, +*Cap. VII.*
+ In der schoenen bevanck, +Esa. 25. 7
+Ro. 10. 15.

Ghy Vorsten dochterrijck,
V lendenen niet kranck [+]
Staen ghelijck even lanck [+]
Aen malcander publijck,
Twee spanselen ghelijck,
Van Meesters handt ghemaeckt,
V navel t'elcker stondt,
Als eenen beker rondt,
Daer gheenen dranck in laeckt. [+]
Ghelijck is den buyck dijn
Een hoop terwe in't schijn,
Omstelt met roosen jent,
Vwe twee borsten fijn
Ghelijck twee Rheen zijn,
Tweelinghen wel bekent,
Vwen hals excellent,
Tuygh' ick voor elcx ghehoor,
Te zijn ghelijck een schoon
Torre lustich ydoon,
Ghemaeckt van reyn yvoor.
V ooghen in accoort,
Ghelijcken, nae mijn woort,
De poele tot Hesbon,
Aen Bathrabbon de poort,
V neuse ghelijckt voort
Den torr' op Libanon,
Die siet nae Damascon,
Recht teghenover dus [+]
V hooft seer delicaet [+]

[+]Ephe. 6. 15
[+]Psa. 45. 14
[+]Joan. 7. 38
[+]Ephe. 1. 22
[+]Col. 1. 18.

Op dat u seer lustich staet,
Ghelijck den Carmelus.
Dat hayr ws hoofts ghetoyt,
Ghelijckt nu ende oyt
Des Conincx purpur vry,
Ghebonden en gheploYt:
Hoe schoon lustich vermoyt
End' lieffelijck zijdy,
Al in wellusten ghy:
Ghy mijn beminde soet,
V lenghde hoogh en vroom,
Ghelijckt den Palmboom,
V Borsten druyven goet.
Ick sprack: ick moet nu saen
Op den Palmboom gaen
Climmen ende met mijn
Handen oock grijpen aen
Sijn tacken wijdt ontdaen,
Laet uwe borsten zijn,
Ghelijck druyven van wijn,
Aen den wijnstock bekent,
Den reuck van uwen neus,
Als appels virtueus,
Laet wesen excellent.
[+] V kele zy als nat
Van goeden wijn, die glat [+]Mat. 9. 17
Gaet in mijnen vriendt, maer
[+] Sy spreke uyt den schat,
Van oude dinghen plat, [+]Matt. 13. 52

Om te verstaene claer:
Mijn vriendt is my eenpaer,
End' hy houdt hem tot my, +
Comt mijn vriendt u versnelt, +Jo*an*. 14. 23
Laet ons gaen op dat velt,
In dorpen blijven vry.
Op dat wy vroech opstaen, +
Tot die wijnberghen gaen, +Hebr. 13. 13
Ende daer moghen sien,
Of den wijnstock nu saen
Heeft sijn bloeysel ontfaen
End' ooghen bovendien
Heeft ghecreghen misschien,
End' of oock met virtuyt,
Als nu op dit saeysoen,
Die Granaet-boomen groen,
Oock zijn ghesproten uyt.
Daer wil ick reverent,
V gheven, voor present,
Mijn borsten uyt faveur:
De lelien seer jent,
Gheven ook excellent,
Den lieffelijcken geur,
En daer is voor ons deur,
Edel vrucht menichfout,
Mijn vriendt wel vermaert,
Ick hebbe u wel bewaert
Dat nieuwe, en dat oudt.

[O Mijn Broeder]

Op de wijse: Dees Meysche jeught.

+

+ O Mijn Broeder, +*Cap. VIII.*
Ghy die suyghet tot allen stonde +Mat. 12. 49. ende 28. 10
Van mijn Moeder
Die borsten, och of ick u vonde
Daer buyten end' met mijnen monde
V kussen mochte sonder ghequel,
En dat niemandt// met onverstandt,
My en beschimpte, och dat wild' ick wel.
Ick wilde dy
In 't huys van mijner Moeder leyden,
Daer soudt ghy my
Leeren met een goet onderscheyden
Daer wild' ick u dranck toebereyden,
Ja drencken van mijnen gemaeckten wijn,
Ende oock dan// met den most van
Mijn Granaetappelen in elck termijn.
+ Sijn slincke hant
Die is onder mijn hooft gheleghen, +Apoc. 3. 19
+ End' seer vailliant,
Sijn rechte hant// vol troost end' zeghen, +2. Cor. 1. 5.
Omhelset my jonstich gheneghen,
Dochteren van Jerusalem ghy,
Ick besweer u// dat ghy niet nu
Op en weckt mijne wel beminde vry.
En roert niet haer,
Tot dat sy self lustich sal wesen,
Wie is die daer
Wt die woestijn' op vaert gheresen,
+ End' leent op haren vriendt ghepresen?
+Phil. 3. 8.

Ick hebbe u als minnaer vroom,
Self opgheweckt// daer ghy ghestreckt,
Gheleghen waert, onder den appelboom.
Daer u ghebaert
Hadde u Moeder, daer ter stede
Met u ghepaert
[.]ach, die u heeft ghewonnen mede,
Sett my tot goeder vastichede
Op u hert als een zeghel jent,
Seer autentijck, ende ghelijck
Een zeghel op uwen arme gheprent.
Want als de doot,
Is de liefde sterck onbesweken,
Den ijver bloot
Is vaste, die Helle gheleken,
Haren gloet is vyerich ontsteken,
End' een vlamme des Heeren siet, +
Veel vloeden swaer// van water claer, +Rom. 8. 35
En moghen uyt blusschen de liefde niet.
Die stroomen fel
En doen haer verdrincken noch sneven,
Al wilde wel +
Yemandt, om de liefde verheven, +Num. 22. 17. ende 24 13
Al t'goet van sijnen huyse gheven,
Ten soude al niet ghelden doch, +
Ons suster is// cleyne ghewis, + +3. Re. 13. 8.
Ende sy en heeft gheene borsten noch. + +4. Re. 5. 16.
Wat sullen wy + +Dan. 5. 17
Doen onse suster, op die ure, + +Acto. 8. 19
+Ephe. 2. 11.

Als men haer vry
Aenspreken sal, is sy een muere,
Sy sal met claren silver puere,
Van ons worden bebollewerckt,
Is sy een deur// door ons labuer,
Werdt sy met cedertafelen versterckt.
Een muer ick bin,
En mijn borsten om wel t'oorconden
Den rechten sin,
Zijn ghelijck de torren bevonden,
Daerom soo ben ick tot desen stonden
Gheworden voor sijnen ooghen soet,
Als eene die// van herten blie,
[+] Den vrede vindet, troost in het ghemoet.
Tot Baalmoen,
Heeft Salomo daer in die landen,
Een wijnbergh groen,
En den wijnbergh gaf hy in handen,
Den bewaerders, op dat sy van den
Vruchten, een yeghelijck tot loon,
Met goet accoort// hem brenghen voort
Souden, tot duysent silverlingen schoon.
Mijnen wijnbergh,
Die is voor my t'eender sommen,
Maer sonder ergh,
V Salomo duysent toecommen,
Maer die wy de bewaerders nommen,
Het deel dat voor henlieden is
Wtghesondert// is twee hondert

[+]Eph. 2. 16.

Al mer sijnen goeden vruchten ghewis.
Ghy die woont daer,
In die hoven, u reyne Kercken,
Laet my eenpaer
Hooren u stem, om mijns verstercken,
Die gheselschappen daer op mercken,
Vliedt mijnen vriendt sonder respijt,
Comt hier publijck// een Rhee ghelijck,
Oft jonck Hirte op die cruytberghen zijt.

Een is noodich.
FINIS.

Hiernaer volghen meer ander Schriftuerlijcke Liedekens.

Op de wijse: Maechdelijck Pilaer, eerbaer.

MIjn liefdevijn// is mijn, +
En ick ben zijn// nae dijn + +Cant. 7. 10
Lieflick aenschijn// met pijn +Cant. 2. 16
Verlangt my// liefste greyn:
Ghelijck een Hert bevonden, +
Dorstich nae die fonteyn, + +Psal. 42. 8
Ghy zijt die my van zonden, + +Apoc. 1. 6
Wt ghenaden alleyn, + +1. Cor. 6. 18
Schoon hebt ghewasschen reyn, + +Hebr. 9. 12.
Ende ghemaeckt ghemeyn, + +Ephes. 2. 4
Al door u bloet// u goet, + +Epf. 5. 20
V loven vroet// ick moet, + +Col. 1. 13.
+Apoc. 5. 9.

Dat ghy my doet// soo soet,
Vloeyen u gracy pleyn.
O Minnaer groot// minioot,
+ Soet Hemels broot// ter noot,
Die van der doot// my bloot, +Jo*an*. 6. 32. ende 50.
+ Puer hebt ghenesen al:
+ O Lief, heylich, almachtich, +Ephe. 2. 11
Ghy zijt die comen sal, +Apoc. 4. 8.
+ Wilt my wesen ghedachtich,
Hier in dat Aertsche dal, +Luc. 23. 41.
Leyt my op den wegh smal,
+ Bevrijdt hier u Schaepstal,
+ Vwen wijngaert bewaert, +Mat. 7. 13
+ V Bruydt vermaert// verclaert, +Eze. 37. 28
+ Nae uwen aert// ghebaert, +Jo*an*. 10. 17
+ Beschermet voor den val. +Esaie, 5. 1.
+ Biedt my u hant// vailliant, +Jo*an*. 3. 29.
+ Brengt my in 't lant// playsant, +Apoc. 21. 2.
+ Doet my bystandt// lief, want +Joan. 3. 13
+ Op u ick my verliet, +1. Pet. 1. 4.
Wt mijn eyghen vermoghen, +2. Pet. 3. 13
Ben ick ghelyck een riet,
+ Ick soude zijn bedroghen,
Waert dat ick dachte, siet +Gal. 6. 5.
Ick ben al wat oft yet,
Want ick en ben doch niet,
+ Dan een broos vat// saen mat,
Om gaen den padt// ter stadt, +1. Cor 15. 10.
Maer deugh' ick wat// my dat

Door uwe cracht gheschiet. +
Mijn troost ghy zijt// altijt, +
Want mijnen strijdt// in 't krijt,
Sal in jolijt// subijt, +
Veranderen all'gaer: +
Maer waerder gheen verrijsen, +
Ghelijck alsser is claer, +
My mochte wel afgrijsen, +
Van mijn ellende, maer +
O ghetrouwe Minnaer, +
Ick weet wel openbaer, +
V armen staen// ontdaen, +
Om my t'ontfaen// seer saen,
Dus wil ick gaen// u baen, +
V last en is niet swaer. +
Tot u ick keer// o Heer, +
Kranck zijnde seer// en teer, +
Gheeft dat ick meer// u leer, +
Volghe sonder afwijck: +
Want als ick gae bedincken +
Die croone magnifijck,
Daer ick mede sal blincken, +
Die claer Sonne ghelijck,
Al in ws Vaders rijck, +
Dan acht ick 't hier al slijck, +
's Vleeschslust, ghewelt// en ghelt, +
Dat voor my stelt// in't velt,
Satan den heldt// want t'smelt +
Al in een ooghenblijck. +

+2. Cor. 3. 6.
+Phil. 2. 13. ende 4. 13.

+2. Cor. 1. 4.
+Esa. 61. 3
+Matt. 5. 4
+Luce, 6 21.
+Jo*an*. 16. 20
+1. cor. 15. 10
+Apo. 19. 11.
+Ezec. 16. 8.
+Matth. 11. 30.

+1. Jo*an*. 5. 3.
+Phil. 3. 12.
+Apo. 22. 11.
+Heb. 10. 38.
+Sap. 5. 17.
+Dan. 13. 13
+Matth. 13. 43.

+1. Cor. 15. 42.

+Phil. 3. 21.
+Phil. 3. 8.
+Matth. 12. 29.

+Luc. 11. 22.
+Esa. 40. 6.

+ O goedertier// Princier,	
+ Ghy die met vier// sult schier,	+1. Cor. 7. 31
+ Tot haer dangier// al hier,	+1. Jo*an*. 2. 17
+ Straffen die boose stranck:	+Mat. 21. 5
+ En legghen u vyanden	+1. Tit. 6. 15
+ Tot uwer voeten banck,	+Apo. 10. 16
+ Daer knerssinghe der tanden	+2. Thes. 1. 8
+ Werdt, huylinghe ende stanck,	+2. Pet. 3. 7
+ O lief, boet mijn verlanck,	+Psa. 100. 1.
+ Wilt my behouden vranck,	+mat. 22. 44
+ Van t'onbekent// torment	+Act. 2. 34
+ V excellent// en jent,	+Hebr. 1. 13
+ Aenschijn present// my went,	+mat. 13. 50
+ In vreucht sonder verganck.	+Luc. 13. 26
	+Sap. 3. 10.

Een is noodich.

[O Christus Godt Heere van grooter waerden]

Op de wijse, van 't schipken Petri.

+ O Christus Godt Heere van grooter waerden,	
+ Suyver Lammeken soet,	+Esa. 53. 10.
+ Ghy zijt in't vleesch verschenen op der Aerden	+Joan. 1. 29
+ Met alsoo groot ootmoet,	+Joan. 1. 14
+ Ghy hebt dat eeuwich goet,	+1. Tim. 3. 15
+ V heerlijckheyt verlaten,	+Jo*an*. 16. 28
+ V volck selve besocht,	+2. Cor. 8. 9
+ Die in sdoots schaduw' saten,	+Phil. 2. 6.
+ Wt liefden haven maten,	+Esa. 9. 1.
+ Den mensche dier ghecocht	+marc. 4. 16
Ghy waert gheboren o Coninck groot van machte,	+1. Cor. 6. 20
In Bethlehem Juda,	

Van eener Maghet ootmoedich van ghedachte +	
Die voor Godt vandt ghenae, +	+Mich. 5. 2
Gheheeten Maria, +	+Matt. 2. 1
Al in een stal van beesten, +	+Luc. 2. 7.
In armoede aldaer, +	+Luc. 1. 44
O Godt Vader der Gheesten, +	+Luc. 1. 26.
Men maeckte niet veel feesten +	+Luc. 2. 7.
Met uwen Soon eerbaer.	+Hebr. 12. 9
Want daer en was geen plaets in de herberghe,	
Om den Heere t'ontfaen, +	
Ootmoedich Lam, sachtmoedich, vry van erghe, +	+Luc. 2. 7.
Hoe zijt ghy voorghegaen, +	+Luc. 2. 8.
Die boodtschap werdt ghedaen,	+Luc. 2. 8.
Niet aen seer groote Heeren,	
Maer aen Herderen slecht,	
O Menschen wilt u keeren	
Tot Christum, ende leeren +	
Ootmoedich zijn oprecht. +	+mat. 11. 29
Simpel en slecht quam oock uwen voorbode, +	+Mat. 3. 4
Niet in cleederen sacht, +	+Marc. 1. 6
Coninck ghy, die ghelijckt te zijne Gode +	+Mat. 11. 8
Gheen roof en hebt gheacht, +	+Phil. 2. 6
Tot Nazareth volbracht, +	+Luce 2. 50
In u heylich lichame, +	+Mat. 1. 21
Hebt ghy menighen dach,	+Act. 4. 12 10. 43.
V ouders ghehoorsame, +	
Daer doch in uwen Name, +	+Phil. 2. 9.
Al haer salicheyt lach.	+1. Cor. 1. 24
Gheen hooghe wijse noch edel geboren,	

Van der weerelt gheeert,
En hebt ghy tot Apostelen vercoren,
+ Maer Menschen ongheleert,
+ Aldaer ghy hebt verkeert, +Act. 4. 13.
+ Hebt ghy visschers ghevonden, +Mat. 4. 18
+ Ter Galileescher Zee, +Mar. 1. 16
Die u ten selven stonden +Luce, 5. 1
Volchden nae dijn vermonden,
+ End' lieten haer gheree.
+ V wandelinghe was vry onverbolghe +Luce, 9. 54.
Al in vernedertheyt, +Mat. 8. 19
Al waer ghy gaet (sprack een) wil ick u volghe
Maer ghy hebt hem gheseyt,
Vossen hebben planteyt
Holen, de voghelen nesten:
O Coninck goedertier,
In dees Aerdtsche ghewesten
En hadt ghy niet ten besten,
Om t'hooft te rusten hier.
+ Satan ginck u al sijn rijcken vertoonen
+ Maer ghy en achtes niet, +Matt. 4. 8
+ Als u de Menschen Coninck wilden croonen +Luce, 4. 5
Ghy zijt ghevloden, siet, +Joan. 6. 15
End' alst oock is gheschiet,
Dat u Jongheren keven, +
Om de meeste te zijn, +Luc, 22. 34
Ghy hebt henlien ghegheven,
Aen u ootmoedich leven,
Een goet exempel fijn.

De weereltlijcke Coning*en* heerschapp*en*, [+]
Heeren zijn sy ghenaemt, [+]Luc. 22. 25
Maer al die will*en* volgen u voetstappen,
Al sulcx niet en betaemt,
Want ghy om dienen quaemt,
Niet om ghedient te wesen,
Noch is dit u vermaen,
Wort niet om hoogh gheresen,
Die Heydenen nae desen [+]
Seer in de weerelt staen. [+]Luc. 12. 29
Ghy loefdet den Vader, dat hy liet weten,
Cleynen (die ghy bemindt) [+]
Van't Hemelrijcke die hooghe secreten, [+]Matth. 11. 25.
Ghy seght, wie als een kindt [+]
Ootmoedich is ghesint, [+] [+]Luc. 10. 21.
Int Hemelrijck de meeste [+] [+]1. Cor. 1. 19
Is desen excellent, [+] [+]Prov. 11. 2
Die arme zijn van gheeste, [+]Mat. 18. 4
In die Hemelsche feeste
Sijn erfghenaem bekent. [+]
Coninck van Zion, ootmoedich van zeden, [+] [+]Mat. 5. 3.
End' sachmoedich vermaert, [+] [+]Luce, 6. 20.
Ghy quaemt op een Ezelinne ghereden, [+] [+]Esa. 62. 11.
Te Jerusalem waert, [+] [+]Zach. 9. 9.
Wt ootmoedigher aert, [+] [+]Mat. 21. 5
d' Apostelen haer voeten [+] [+]Mat. 11. 1
Ghewasschen boven dien, [+] [+]Luc. 19. 29
Daer doch in uwen soeten [+]Joan. 13. 5
Heylighen Name moeten [+]

[+]Phil. 2. 9

Haer buyghen alle knyen.
+ Doen u wel vreucht hadde moghen gebeuren
Hebt ghy verdreghen smaet, +Hebr. 12. 2.
Gheesselen, slagen, smerten en doleuren,
Al voor onse misdaet,
+ Die krijchslien opstinaet
+ V een croone op stelden +Esa. 53. 8.
+ Van doornen seer fel, +mat. 27. 27
+ V beschimpten en quelden, +marc. 15. 16
+ Haer lasteren en schelden +Joan. 19. 2
Hebt ghy verdreghen wel. +Phil. 2. 8
Jae tot die doodt, die doodt des cruycen schandich
Ghy u ootmoet beweest,
+ O Heer der heerlijcheyt seer goederhandich
Ghy storft ende verreest, +1. Cor. 2. 8.
Daer door, alsoo men leest,
Sitt ghy vry van verseere,
+ Nu aen Gods rechterhandt,
+ Ghecroont met prijs end' eere, +Hebr. 12. 2
Ghy hebt met snellen keere, +Hebr. 2. 9
Verwonnen triumphant.
+ Prince, grontsteen van den heylighe Tempel
Vast in den Geest gheplant, +1. Cor. 3. 9. 3. 17.
+ Ghy zijt in ootmoet ons e*en* recht exempel
+ Maer ghy doet wederstant +Eph. 2. 20.
Den hooveerdighen, want +1. Pet. 5. 5.
Ghy haet alsulcke quade,
Maer die ootmoedich blijft,
+ Die gheeft ghy u ghenade,
+Eccl. 10. 9.

Dat sijn Ziele ghestade [+]
Vol rusten wel beclijft. [+]Matth. 11

Een is noodich.

Een Schriftuerlijck Liedeken, op de wijse: T'is nu den tijt, verblijt.

T ' Is nu d*en* tijt, subijt soet aenghenaem, [+]
Die Christen zijt, verblijt, u al te saem, [+] [+]2. Cor. 6. 2
En acht ge*en* blaem// laster noch schande, [+] [+]1. Thes. 5. 16.
Schimp en verwijt// maer lijdt, door alle faem, [+] [+]Phil. 4. 4.
Loopt tot den strijt, in't krijt, maeckt u bequaem, [+] [+]Phil. 1 28.
End' u lichaem// offert te pande, [+] [+]2. Cor. 6. 8.
Ontsteken met der liefden brande, [+] [+]Hebr. 12. 1.
Op den outaer// voorwaer, Christus seer claer, [+] [+]Matth. 10. 38.
Tot een levende offerande, [+] [+]Rom. 12. 1
Soo crijght ghy daer// eenpaer, in lijden swaer, [+] [+]1. Pet. 2. 5.
Gods Gheest troostbaer, ten onderstande. [+] [+]Esai. 56. 7.
Van s'Heeren Gheest, den keest, der liefden smaeckt, [+] [+]Heb. 13. 10.
Door gheen tempeest, bevreest, niet en versaeckt, [++] [+]Jo*an*. 14. 26
Volstandich blaeckt, sonder verflouwen, [+] [+]Rom. 8. 26
Houdt blijde feest, nu eerst, bidt ende waeckt, [+] [+]Rom. 5. 5
In dit foreest, u meest, in deuchden maeckt, [+] [+]Esaie, 51. 7
Sorght niet al naeckt, u veel benouwen, [+] [+]Matth. 10. 28.
Wilt Gods beloften vast betrouwen, [+] [+]Luce 12. 4.
[+]1. Cor. 5. 7.
[+]marc. 13. 33

[+] Wat dat ghy doet, wilt vroet, om u voorspoet,
[+] Christum dijn voorbeelt wel aenschouwen,
[++] Lijdt ghy om goet, hebt moet, met trooste soet
[+] Sal u den vloet des Gheests bedouwen.
[++] s' Gheests vloedt versacht// met cracht, des lijdens grief,
[+] Ghy Gods gheslacht, en acht, op geen misschief,
[+] Hebt altijts lief// die comst des Heeren,
[+] Die onbedacht, in nacht, werdt als een dief,
[+] Dus in eendracht// verwacht, die u verhief,
[+] Wt Paulus brief// daer meught ghy leeren,
[+] Hoe dat alle dit aerdtsch verseeren,
[+] Pijn end' verdriet, al niet, is weerdich yet,
Des Hemels vreucht, niet om vermeeren,
[+] Dus niet en vliedt, als riet, Loths Wijf aensiet,
[+] Wat haer gheschiet, door t' ommekeeren.
[+] E*en* soutcolum, om t'om-sien wert sy saen
[+] Volght nae Jesum Christum, sijn baen wilt gaen,
[++] Sonder inslaen// t' eenigher zijden,
[+] Maeckt gheen verschroom, wilt vroom ghewapent staen:
[+] Hebt t' eener som, oock rom, in't cruys ghelaen
[+] Wilt onderdaen, Wettelijck strijden,
Ghy sult ontfaen t'ghebenedijden,

[+]Luc. 21. 33.
[+]Psa. 55. 33 e*nde* 145. 15.
[+]1. Pet. 5. 7.
[+]Hebr. 12. 2.
[+]Mat. 5. 10
[+]1. Pet. 4. 14
[+]Joan. 1. 2.
[+]2. Pet. 1. 4.
[+]2. Tim. 4. 8
[+]Matth. 24. 43.
[+]1. Thes. 5. 2
[+]Rom. 8. 18
[+]2. Cor. 4. 15
[+]Genes. 19. 26.
[+]Luc. 14. 32.
[+]Matth. 19. 22.
[+]Deu. 12. 32
[+]Pro. 4. 27.
[+]Josue, 1. 7.
[+]Ephe. 6. 17
[+]Gal. 6. 16.
[+]2. Tim. 2. 5
[+]Sap. 5. 17.

Een excellent, en jent, schoon croonement, +
Want die volstandich sonder mijden
Is tot den ent, bekent, sal ongheschent, +
Christum ontrent// eeuwich verblijden. +

+Matth. 10. 22. ende 24. 13

+Apoc. 2. 26
+1. Thes. 17.

Een is noodich.

Een nieu Liedt, op de wijse: Ick hoorde een water ruysschen.

BArmherticheyt end' vrede, +
Van God den Vader soet, +
En Jesu Christo mede, +
Zy u voor eenen groet, +
O broeders goet van zede, +
De liefde hebbe stede +
By u in overvloet, +
In alles wat ghy doet.
De liefd' is die hooftsomme +
Van des ghebodts bediet, +
Behoudens datse comme +
Wt een reyn herte, siet, +
Dat niet t'sijnen verdomme +
Hem yemandt en beromme
Teghen de waerheyt yet,
T' welck te vergheefs gheschiet.
T' is prijsselijck, wel vaten
T' gheloof aen Jesum Christ, +
Maer ten mach al niet baten, +
Soo men de liefde mist,
Al wist ghy schoon te praten

+1. Tim. 1. 2
+2. Tim. 1. 2
+1. Pet. 1. 2.
+1. Cor. 14. 1
+Col. 3. 14.
+1. Pet. 1. 22
+1. Cor. 16. 14.
+Rom. 13. 8.
+Gal. 5. 14
+1. Tim. 1. 5.
+Act. 15. 9.
+Jac. 3. 14.
+Jo*an*. 6. 29.
+1. Cor. 13. 3

Wt die Schrift boven maten,
Sonder liefde, soo ist
Ydel den tijdt verquist.
+ Ydel is altemale
Mijn gheloof ende daet, +1. Cor. 13.
Soo ick de liefde fale,
Ten doet my al gheen baet,
Dus slaet vrienden loyale
Wel gade principale,
Of ghy, nae Christus raedt,
Den wegh der liefden gaet.
+ Want siet, de liefde vyerich
+ Die is, verstaet wel my, +1. Cor. 12. 3
+ Lanckmoedich, goedertierich, +1. Pet. 1. 2.
End' niet afgonstich vry, +1. Cor. 13.
Daer by oock niet eergierich,
Noch schalck, noch onmanierich,
+ Haer selven en soeckt sy
+ Niet, soo en moghen vry. +1. Cor. 13. 5
+ Sy en denckt nae gheen schade, +1. cor. 10 24
+ Sy en verbittert haer +Phil. 2. 4
Oock niet, noch in het quade +1. Cor. 13. 5
Niet en verblijdtse, maer
In der claer, en ghestade
Waerheyt vroech ende spade,
Sy verdraghet al gaer,
End' gheloovet al eenpaer.
Sy hopet, soo wy lesen,
+ Alle dingh', end' verdraght
+1. Cor. 13. 7

Oock alle dinck midtsdesen,
O vrienden onvertsaeght,
Jaeght nae t'volcomen wesen,
Dat is liefde ghepresen, +
Waer door elck wijse maeght + +Phil. 3. 14.
Den Bruydegom behaeght. + +Hebr. 6. 1.
T'waer goet dat ick oock songhe, + +1. Jo*an*. 2. 5.
Te zijn een ijdel vat + +1. Jo*an*. 4. 16
Den Godsdienst, daer de tonghe + +Mat. 25. 4
Niet in bedwanck is mat, +Jaco. 1. 26.
Op dat men dien bedwonghe,
En dat niet meer en spronghe +
Soet ende bitter nat +Jaco. 3. 11.
Te samen uyt een gat.
De tongh' in onse leden +
Bevleckt al ons lichaem, +Jacob. 3. 6
Een weerelt vol boosheden,
Dat is wel haren naem, +
Onbequaem, boose reden +1. Cor. 15. 33.
Verderven goede zeden, +
Dus vrienden vry van blaem, +Eph. 4. 29. ende 5. 19.
Ghebruyckt woorden heylsaem. +
Want elck sal reden gheven, + +Colos. 4. 5.
Als den dach comt aen boort, + +Eccl. 12. 12
Van dat hy heeft bedreven, + +Ro. 14. 12.
Niet alleene, maer voort +Matth. 12. 36.
Van elck woordt daer beneven, +
Rechtveerdich suldy leven +2. Re. 3. 16.
Wt uwen woorden, hoort,

+ Oft verdoemelijck versmoort.
Hoe langh' willen die sotten, +Matth. 12. 37.
+ Sotten blijven altijt?
+ End' die spotters, tot spotten +Luc. 19. 22.
Hebben lust end' jolijt? +Prov. 1. 22
+ Vermijdt de boose rotten,
+ Broeders, en gaet niet totten +Nu. 16. 26
+ Spotbanck, want u abijt +Psal. 26. 4
Daer vuyl wordt, end' verslijt. +Pro. 1. 10. ende 4. 24. ende
Dus en laet u niet leyden 24. 1.
+ In ijdel clap verdwaelt,
+ Want daerom op den Heyden +Jere. 16. 8.
Gods toorne neder daelt, +Eccles. 13. 1. 20.
+ Verhaelt, end' wilt verbreyden,
+ Malcander onderscheyden, +2. Cor. 6. 14
+ De Schrift die niet en faelt, +Psal. 1. 1.
+ Maer vol clare waerheyt straelt. +Ephes. 5. 6
+ Oorlof, ick wilde prijsen +Col. 3. 16.
+ Der liefden hooghen ganck, +2. Pet. 4. 11
End' der tonghen afgrijsen +Psal. 12. ende 19. 8.
+ Openbaren met sanck,
+ Vry vranck moet men bewijsen +Pro. 30. 5.
+ De liefde, sy moet rijsen, +1. cor. 12. 31
+ Maer houden in bedwanck +2. Pet. 1. 7.
+ Moet men die tonghe stranck. +1. Pet. 3. 10
+Jaco. 1. 26

Het Liedt Mosis, op de wijse: Een Venus dierken heb ick uytvercoren.

+ HEmelen ghy// merckt op, siet ick wil spreken,
+Deut. 32.

Die Aerd' aenhoore mijns mondts redene vroet,
Mijn leere zy// druppende onbesweken,
Als den reghen, ende mijne reden moet
Vloeyen, ghelijck den dauwe doet,
End' als op't cruyt die druppelen geleken,
Want ick wil prijsen des Heeren Naem.
Wilt onsen Godt// alleene d'eere geven,
Hy is een steen// end' alle sijne daet
Is sonder spot// onstraffelijck ghebleven,
Want wat hy doet t'samen: voor recht bestaet,
Trouwe is Godt vroech ende laet,
Ende gheen quaet// en is aen hem gepaert,
Rechtveerdich en vroom is hy, maer door't boos leven,
Valt af van hem den verkeerden boosen aert.
Schandt-vlecken snoo// zijn sy, ende waerachtich
Sijn kinders niet door alsulcken afkeer,
Danckt ghy alsoo// uwen Heer Godt almachtich,
Ghy onwijs volc, ende dwaesachtich seer
Is hy niet u Vader end' Heer?
Heeft yemandt meer, als hy alleene u
Ghemaeckt end' bereyt? wilt doch wesen ghedachtich

Aen die voorleden daghen, tot den tijdt van nu.
Wilt mercken wat// hy aen den ouden Vaders
Al heeft geda*en*, sulcx uwen Vader vraeght,
Die sal u dat// vercondigen, midtgaders
Salt van u oudtste zijn ghewaeght,
Doen d'Alderhooghste heeft gheplaeght,
End' onvertsaecht, die volcken uytgeroeyt,
De kinderen der Menschen als misdaders
Van een ghedreven// ende verstroyt.
Doen stelde hy heel// voor die volcken haer palen,
Nae het ghetal der kinderen Israel,
Want s'Heere deel// is sijn volck sonder falen,
Jacob dat snoer sijner erven wel,
Hy vandt hem ter woestijnen snel,
Al in een fel, en dorre wildernis,
Jae al daer't huylt, end' om niet te verdwalen,
Soo leyd' hy hem, om wandelen ghewis.
Ende hy gaf// hem de Wet, end' bewaerde
Hem, als den appel sijner ooghen claer,
Gelijck niet straf// eenen Arent van aerde
Wt voert sijn jongen, en sweeft over d'aer,
Hy breydde sijn vederen uyt al t'gaer,
Hy droegh h*en* daer, op sijn vleughelen tem
Die Heer alleyn, leyd' hem als d'oude swaerde,

En daer en was gheen vreemde Godt met hem.
Hy liet hem hoogh// varen op d'aertsche pleyne,
En spijsde hem met die vruchten in 't landt,
En gaf dat hy sooch// soet heunich uyt den steyne,
Wt harde steenen, oly tot onderstant,
En boter van den Koeyen abondant,
By den Schapen vandt hy melck in overvloet,
T'vette de Lammeren en Rammen ghemeyne,
En den Bocken met vette nieren goet.
Tarwe hy gaf// hem, ende t'sijner baten,
Goet druyven bloet, tot lieffelijck*en* dranck,
Maer hy hier af// sat// end' vet bov*en* maten
Geworden zijnde, weeldich in den ganck,
Vet ende sterck, ende niet kranck,
Heeft hy eer lanck, Godt die hem heeft gewracht,
Vergeten gantsch, ja t'eenemael verlaten,
En cleen, den steen, sijns salicheyts geacht.
End' verweckt koen// Godt tot yver en toorn,
Door Goden vreemdt// door grouwelen onreyn,
Offer sy doen// den velt-duyvelen vooren,
Niet haren Godt// maer den Goden vileyn,
Die sy niet en kennen certeyn,
Maer nieuwe pleyn, die in voortijden niet

En zijn gheweest, noch' men can oock niet hooren,
Dat sy uwe Vaderen hebben gheeert yet.
Vwen steen fijn// die u self heeft ghewonnen,
Hebt ghy veracht, ende vergheten schier,
Den Schepper dijn// Godt die u heeft begonnen,
En doen den Heere aensach alsulck bestier,
Soo is hy op sijn sonen hier,
End' Dochters fier, gram gheworden midtsdien
Sprack hy, ick wil mijn aensicht haer niet jonnen,
Maer verberghen, end' haer eynde aensien.
T'is een*en* aert// al van verkeerd*en* wesen,
Jae onghetrouwe kinderene zijn sy,
My onghespaert// maeckten sy opgeresen,
In t'ghene dat gheen Godt en is, daer by,
Met haerlieder Afgodery,
Hebben sy my, vertoornt ghewis,
Ick wilse wederom verweck*en* midts desen,
Oock in t'ghene dat gheen volck en is.
Aen een volck sot// haer toornich ontstellen,
Want door mijn gramschap, t'vyer ontsteken brandt,
En sal branden tot// in dat diepste der Hellen,
End' verslinden al het gantsche landt,
Met sijn vruchten aen elcken cant,

Goe gront en plant, van alle bergh*en* swaer,
All' ongheluck dat wil ick op haer vellen,
End' alle mijne pijlen verschieten aen haer.
Sy sullen stil// van hongher t'leven eynden,
Verslindt worden van corts end' snelle doot,
Onder haer ick wil// der dieren tanden feynden,
En Sangen fenijn, van buyt*en* sal't zweert bloot
Berooven haer, binnen de vreese groot,
Jongers, Maeghden minioot, suygh-kinderen en Mannen grijs,
Ick wil segghen, waer zijn sy, ick sal scheynden
Onder den Menschen haer ghedachtenis jolijs.
Vermijd' ick niet, haets vyandts toornighe zonden,
Die mochten werden stout, hooveerdich quaet,
Segghen siet// ons macht is hoogh bevonden,
Ten is al niet gheweest des Heeren daet,
Want in dit volck en is doch geenen raet,
Noch ten verstaet, gheen dinghen groot noch smal,
Och waren sy doch wijs, also dat sy verstonden,
End' wisten wat haer noch ontmoeten sal.
Hoe sal alree// sulck dinck moghen gheschieden?

Dat harer duysent, ghejaeght werden van een?
Jae voor twee, thien duysent sullen vlieden?
Ist niet alsoo, om dat haer haren Steen
Heeft vercocht? jae de Heer niet cleen,
Heefts' al ghemeen// over ghegheven dan,
Want onsen steen// en is niet als den haerlieden,
Daer zijn onse vyanden selfs rechters van.
Haren Wijnstock is// van den Wijnstock mispresen
Tot Sodoma, end' van den acker Gomorra,
Haer druyven ghewis// zijn galle, end' haer besen
Seer bitter, haer wijn, fenijn, der Draken ja,
Galle der Slangen verwoet in't qua,
Is sulcx vroech ende spa, by my verborghen niet,
End' verseghelt in mijn schatten gheresen,
Die wraeck is mijn, ic wilt vergelden, siet.
Tot zijner tijdt// so sal haren voet sleeren,
Want den tijdt naeckt al van haer ongeval
Het haest subijt// herwaert, dat tot verseeren
Henlieden sal, ontmoeten al,
Want de Heer sijn volck richten sal,
Over t'ghetal, sijner knechten seer sacht,
Sal hem ontfermen de Heere der Heeren,
Want hy sal aensien, dat wech is haer cracht.

Dat beyd' is wech// t'beslot*en* end' t'verlaten,
Waer moghen nu alle haer Goden zijn?
Werdet gesech// waer is den steen verwat*en*,
Daer sy op betrouden, elck termijn?
End' aten, vetten offer fijn,
En droncken wijn, van dien danckoffer groot,
Laetse nu opstaen, end' u comen te baten,
Ende beschutten, nu in desen noot.
Siet ghy nu dan// dat ick het ben alleyne
Ende neffens my gheen ander Godt vailliant?
Dooden ick can// end' levende maken reyne,
Slaen, end' wederom heelen// en daer en cant
Verlossen uyt mijn hant niemant,
Want ic mijn hant, wil heffen magnifijck
In den Hemel ende wil in't certeyne
Segghen, Ick leve eeuwichlijck.
Wanneer ick vry// sal wetten mijns zweerts blincken,
Ende mijn hant tot straffen grijpen moet,
So wil ick my// weder sonder bedincken,
Wreken aen mijn vyanden met der spoet,
En loonen die my haten onvroet,
End' in dat bloet, wil ick al na den heysch,
Mijn pijlen laten sat en droncken drincken,
Ende mijn zweert sal eten vleysch.
Over t'bloet root// van die verslaghen schandich,

Over die ghevanckenisse subijt,
End' over t'bloot// ontdeckte hooft vyandich,
Juychet, verblijdt, al die sijn volck zijt,
Want hy sal wreken t'sijner tijdt,
Breedt ende wijdt, t'bloedt sijner knechten fijn,
Hem aen sijn vyanden wreken, maer verstandich
Sal hy dat landts sijns volcx genadich zijn.

Een is noodich.

Een Liedeken, op de wijse: Noch weet ick een Casteel.

O Menschen al ghelijck,
Die ter weerelt eersame
Betrout seer autentijck
Op uwen Christen Name,
+ Vaet voor al dit bediet,
+ Den Naem en sal ghelden niet, +Matth. 3.
+ Daer gheen boete van zonden gheschiet. +Marc. 1.
+ Dit tuyght Joannes claer, +Luc. 3.
+ Te Ennon in die woestijne, +Joan. 1.
+ Al daer veel volcx voorwaer +Matth. 3.
Quam om ghedoopt te zijne, +Joan. 3.
Hy sprack met woorden vroet,
Ick doope u in't water soet,
+ Tot vergheef der zonden, die boete doet.
+ Als nu daer oock int dal +Marc. 1.
+ De Pharizeen quamen gheganghen, +Luce, 3.
+ Sprack hy al met gheschal +Matth. 3.
+Luce, 3.

Tot haer, o ghy aert der Slanghen,
Wie heeft u wijs ghemaeckt,
Vraeghd' hy, den keest wel smaeckt,
T'ontvlieden den toorn die u naeckt? +
Doet oprechte boet vry, +Matth. 3.
En seght tot gheener ure,
Dat zijt ghecomen ghy
Van Abrahams zone pure,
Godt can van eenen steen +
Verwecken kinders reen, + +Luce. 3.
Die Abrahams gheslacht verbreen. +Joan. 3.
Naer dat sy hebben ghevraeght, +
Wien wildy van u selven maken? + +Marc. 1.
Hy hevet haer ghewaeght, +Luce, 3.
Vry sonder eenich versaken,
Een stemme des roepers slecht,
Ghesonden, soo den Propheet seght,
Om te maken des Heeren paden recht.
Naer my comt eenen Man, +
Die was eer dan ick te vooren, + +Matth. 3.
Dus wilt hem hanghen an, + +Marc. 1.
Het is den Sone Gods vercooren, + +Luce, 3.
Hy sal u Doopen schier + +Joan. 1.
Met den Gheest ende vyer, + +Matth. 3.
End' is nu onder ulieden hier. + +Marc. 1.
Noch heeft Joannes vertelt, + +Luce, 3.
Den bijl, om elcx verschoomen, +Joan. 1.
Is nu subijt ghestelt
Aen den wortel der boomen,

End' elcken boom vertsaeght,
Die gheen goe vrucht en draeght,
Comt ten vyere, daer hy eeuwich claeght.
Ick ben een Wijnstock bloot,
+ Spreeckt Christus den Heere verheven,
En mijn Vader minioot +Joan. 15.
Is den Wijngaerdenier beseven,
Elcke rancke onvruchtbaer
Snijdt hy af met grooten vaer,
End' verbrandtse in't vyer eenpaer.
Maer wat rancken devijn
Door my vruchtbaer zijn bevonden,
+ Sal mijnen Vader fijn
Suyveren, tot elcken stonden, +Joan 15.
Maer de dorre rancken onvroet
Verbrandt hy met der spoet,
+ Hy en is niet tot een naghel goet.
Dus wilt bemercken saen +Ezech. 15.
Christus woorden eendrachtich,
+ Die daer gheschreven staen
Matthei seven warachtich, +Matth. 7.
Dat is, hoe niemant van
Doornen druyven plucken can,
Want sy en groeyen niet daer an.
Want elcken boom int perck
+ Kent men aen sijn vrucht publijcke,
End' de Mensche aen sijn werck +Matth. 7.
+ Werdt bekent seer autentijcke
Want soo een lichaem minioot +Jacob. 2.

Al sonder Gheest is doot,
Is t'geloove oock sonder wercken bloot.
Het dient oock wel bedocht, +
Van den Vijgheboom wy lesen, +Matt. 21.
Daer Christus heeft ghesocht,
Als hem hongherd', Vijghen ghepresen,
Maer als hy daer niet en vandt,
Dan veel bladeren playsant,
Vervloeckt' hy den boom met groote schandt:
Van u en sal niemant vrucht +
In der eeuwicheyt verwachten, +Matt. 21.
Maer met een groot gherucht
Sach men hem terstont versmachten,
Soo dat de Discipulen reyn,
Verwonderden groot en cleyn,
Dat den boom soo haest verdrooght certeyn. +
Dus houdt wel in den grondt +Luce, 13.
Van den boom, ick u verclare,
Die in den wijngaert stondt,
Daer de Heere van Jaer tot Jare
Sochte goe vruchten, siet,
Maer hy en vandter niet,
Soo dat hy hem afhouwen hiet.
Den wijngaerdenier sprack:
Wilt een Jaer noch met hem lijden, +
Dat ick met onghemack +Luce, 13.
Hem omme grave aen alle zijden,
End' messe hem seer ydoon,
Brengt hy dan gheen vruchten schoon,

So mach men hem uyt der Aerden roon.
Noch heeft ons Christus gheleert,
Met ghelijckenisse coene,
+ Van thien Maechden, noteert,
Die sliepen ten dien saysoene, +Matt. 25.
Maer ter middernacht jolijs,
Hoorden de Maechden wijs,
Comt, en besitt mijn Rijcke propijs.
Maer, die ander Maechden dwaes,
Niet hebbende in haer vaten,
+ Hoort men cloppen eylaes,
Maer ten mochte al niet baten, +Matt. 25.
Riepen, Heere excellent,
Doet open u deure jent,
Hy sprack, ick en heb u noyt ghekent.
Als Christus met gheschal
Ten oordeele sal trucken,
+ End' hy daer scheyden sal
De Schapen uyt de Bucken, +Matt. 25.
De Schapen triumphant
Stelt hy ter rechterhandt,
Maer de Bocken moet*en* vlien met schandt
Maer tot die Schapen goet,
Die staen ter rechter zijden:
+ Comt besitt mijn rijcke soet,
Eeuwich, om u verblijden: +Matt. 25.
Want als ick hongher leet,
Was my u spijse bereet,
End' mijn naecktheyt was van u ghecleet

Maer tot die Bocken quaet [+]
Spreckt hy met woorden vervaerlijck, [+]Matt. 25.
Ghy end' den Duyvel gaet
In't eeuwich vyer eenpaerlijck,
Al was ick van herbergh' bloot,
Ghy en beweest gheen liefde groot,
Noch en besocht my niet in den noot.
Wanneer soo saghen wy [+]
V lijden sulck verstranghen, [+]Matt. 25.
Ende en hebbe dy [+]
In ons woonste niet ontfanghen? [+]Matt. 25.
Voorwaer spreeckt Christus snel,
Als ghy den minsten niet wel
En deedt, daer in waerdy my rebel.
Oorlof mijn vrienden reyn,
Ick bevele u t'woordt des Heeren,
Wilt doch ins' weerelts pleyn
Van den quaden afkeeren,
Maeckt u van zonden quijt,
Want hier en is gheenen tijdt [+]
Meer nae desen, soo de Schrift belijdt. [+]Apoc. 10.

Gheest die u bidt.

[Verblijdt u mijn uytvercooren]

Op de wijse: Het sweert is uyt der scheyden, etc.

VErblijdt u mijn uytvercooren, [+]
Als men u ter weerelt doet quaet, [+]Matt. 5.
Want soo deden sy te vooren
Die Propheten, soo by Mattheus staet,

Christus selve niet vry en gaet,
+ Maer was aen't cruyce gheresen,
Volght sijn voetstappen delicaet, +1. Pet. 2.
Soo sult ghy salich wesen.
De weerelt sal haer verblijden,
+ Ghy sult treuren en droevich zijn,
+ Haer blijschap sal in corten tijden, +Joan. 16.
Veranderen in een groot ghepijn, +Joan. 17.
+ V droefheyt sal veranderen fijn,
In eeuwighe vreucht ghepresen, +Joan. 15.
Weent en schreyt noch een cleyn termijn,
Soo sult ghy salich wesen.
+ Zijt als Schapenmanierich
Onder grijpende Wolven fel, +Matth. 10
Zijt als Duyven goedertich,
End' ghelijck als Serpenten snel,
Wacht u voor de Menschen rebel,
Want sy sullen u in desen
+ Verraden, leveren in ghequel,
Maer ghy sult salich wesen. +Matt. 24.
+ Voor Vorsten, Connighen machtich,
Wert ghy ghestelt, om mijn woort schoon, +Matt. 10.
Blijft altijts daer by waerachtich,
Belijdt dat voor haren persoon,
En vreest niet die u lichaem doon,
+ Al recken sy dat als pesen,
+ Ghy werdt groot in mijn Vaders throon, +Luce, 9.
Als ghy sult salich wesen. +Apo. 3.
+ Dus en wilt niet zijn sorch vindich,
+Matt. 10.

Hoe ghy haer sult antwoorden saen,
Want in die ure ghehuldich
Sal ick met den Gheest bystaen,
Die sal spreken, zijt onbelaen,
Al moet ghy hier zijn verknesen, +
Bidt voor die u vervolghen en slaen, + +Matt. 27.
Soo sult ghe salich wesen. +Act. 7.
Ghy sult om mijnen Name
Ghehaet zijn van de weerelt blent, +
Want sy my nae den betame, + +Marc. 10.
Noch den Vader hebben ghekent, + +Mat. 24.
Daeromme doense u torment, +Mat. 24.
End' achten u cleyn als vesen,
Maer blijft volstandich tot den endt, +
Soo sult ghy salich wesen. +Matt. 13.
Paulus die heeft oock gheschreven, +
Ten tweeden Timothei claer, +2. Tim. 3.
Die Godtsalich in Christo leven,
Moeten vervolch lijden voorwaer,
Oock seght Syrach, mijn kindt eerbaer, +
Treedt in Gods dienst uytghelesen, +Syrach, 2.
Bereydt u ter aenvechtingh' maer,
Soo sult ghy salich wesen.
De waerheyt licht op der strate,
Ghevallen, nae Esaias bediedt,
Diese op raept t'sijner bate, +
Van alle quade weghen vliedt, +Esaie, 59.
Met haer hem onderrechten liet,
Begint daer verstandt uyt te kesen,

+ Is allemans roof, soo men siet,
Maer hy sal salich wesen. +Esaie, 59.
+ Prince, die verwint sal ick maken,
Tot een pilaer in s'Hemels conroot, +Apoc. 3.
+ End' sal sitten sonder staken,
Met my op mijnen stoel minioot, +Apoc. 3.
+ End' sal eten van't Hemels broot,
Dan soo werdt den druck al ghenesen, +Apoc. 2.
Ick sal af wasschen de tranen bloot,
End' hy sal salich wesen.

Matth. 5. Gheeft die u bidt

[Wilt yemandt rechte wijsheyt leeren]

Op de wijse: Loeft den Heere met verblijden, etc.

WIlt yemandt rechte wijsheyt leeren,
Nae des Heeren// woordt voorwaer,
Die moet het goet altijts vermeeren,
+ End' hem bekeeren// van zonden swaer,
+ Want dat is wijshede, +Act. 2. 38.
+ Die hier in Gods vrede +Matt. 3. 1.
+ Wandelt op elck termijn, +Jaco. 3. 17.
+ Als wijnrancxkens becleven, +Gal. 5. 19.
+ Niet meer in zonden leven, +Sap. 6. 13.
+ Van men herboren zijn. +Joan. 15. 5.
+ Wie hem vernedert voor Gods ooghen +Rom. 6. 2.
+ Nae t'betooghen// van sijn woordt, +Joan. 3. 3.
+ End' hem om goet te doen wilt tooghen, +Mat. 18. 4.
+ Sal Godt weder verhooghen// hoort, +Luce, 1. 48.
Maer daer en zijn niet vele +1. Cor. 1. 24

Machtighe noch ele, +
Nae t'vleesch gheroepen niet, +Matth. 11. 15.
Weereltsche wijse oft rijcke, +
Want sy staen al ghelijcke + +Jaco 2 5
Op haer eyghen wijsheyt, siet. + +1. Cor. 3. 19
De wijsheyt light wilt dit vaten, + +Sap. 3. 5.
Op der straten// ghevallen, hoort, + +Prov. 8. 1.
Wie datse op raept vry, sonder laten, +Prov. 1. 20
T'sijner baten// nae Gods woordt,
Die wordt als dwasen
Lieden die rasen, +
Ter weerelt soo ghenaemt, + +1. Cor. 1. 18
Want Gods wijshede, + +Sap. 3. 2.
Dat is sottichede, +!. Cor. 1.
Voor de weerelt gheblaemt.
Die wijs wil wesen voor den Heere,
Nae de leere// van't ghebodt,
Die wort ter weerelt, t'elcken keere,
Gheacht seere// als dwaes end' sot, +
Want de weerelt hoochmoedich +Jaco. 4. 4.
Veracht Gods wijsheyt goedich,
S'is haer selven wijs,
Daeromme datse dolen,
Want men leertse in gheen scholen,
Te Leuven, noch Parijs.
Christus Jesus ons verader, +
Die gaf sijnen Vader prijs, +Matth. 11. 25.
Dat hy 't verborghen had voor die allegader +
Die waren nae de weerelt wijs, + +Prov. 11. 2.
+1. Cor. 19.

End' hy heeft den cleenen
Wijsheyt willen verleenen,
Die altijts nae wijsheyt vraeght,
Den armen slechten,
Die sijn woort houdt ten rechten,
Alsoo hevet hem behaeght.
+ De weerelt en can op der Aerden,
+ Niet aenvaerden// dees wijsheyt, +Sap 1. 4.
+ Want Gods Gheest hooghe van waerden +Eccl. 15. 12
+ Wijckt van den quaden [..] bereyt, +Sap. 1. 4.
Maer is by den vromen, +Eccles. 8. 2.
Sy en sal niet comen
In een boosachtich lijf,
Dan die willen bekeeren
+ Nae het woordt des Heeren,
Het zy Man ofte Wijf +1. Joan. 2.
+ Want dese wijsheyt hoogh verheven,
Wort ghegheven, delicaet, +Eccl. 1. 10.
Die wil nae Gods gheboden leven,
+ Alsoo daer gheschreven// staet,
Alle die den Heere +Eccl. 8. 12.
Lief hebben seere,
+ Ontfanghen dees wijsheyt, siet,
Maer die in zonden +Jaco. 3. 15.
Leven t'allen stonden,
Hebben dees wijsheyt niet.
+ Gods vreese is dat begin ydoone
+ Van dees schoone// wijsheyt goet, +Eccle. 1. 16
+ De vreese Gods dat is een croone, +Ps. 111. 10.
+Prov. 1. 7

Om een persoone// wiese doet, +
Naer Schrifts bedieden, + +Eccle. 1. 12
Rechte cloecke lieden +Psa. 112. 1.
Maeckt dese wijsheyt claer,
Wt haer virtuyten +
Alle deuchden spruyten, +Eccle. 1. 20
Sy brengt alle goet met haer.
Niemant en weet hoort dit vermonden, +
Nae t'verconden// soo Job seyt, + +Job. 28. 24
Waer dese wijsheyt was ghevonden, + +Jacob. 1. 3.
Tot gheenen stonden// waerse leyt, + +Pro. 8. 29
Maer Godt, die alle dinghen +Job, 28.
Van niet conde volbrenghen, +
De Zee stelde in haer perck, + +Genes. 1. 1.
Van hem is sy ghesproten, + +Jere. 5. 21.
End' hy heeftse uytghegoten +Eccle. 1. 10
Over al sijn crachtich werck.
Gods woordt is een fonteyne mede
Der wijshede// alsoo ick las,
Dat is sijn woordt vol reynichede,
Dwelck eer des weerelts stede// was,
Dese wijsheyt verheven +
Heeft Godt ghegheven + +Genes. 1. 1.
Jacob sijnen dienaer, + +Joan. 1. 1.
Israel sijnen beminden + +1. Joan. 1.
Mochte dees wijsheyt vinden, +Baruch, 3.
En die Godt vreest allegaer. +
Gods vreese is wijsheyt, wilt onthouwen, + +Eccle. 1. 16
End' quaet te schouwen// is 't verstant, +Job, 28. 29.

+ Die Godt vreest sal den strijdt behouwen,
+ In sijn benouwen// zweert oft brandt, +Prov. 1. 7.
Die vast houdt, sonder keeren, +Psa. 111. 10
Aen haer, die helptse uyt met eeren,
Hierom, o Menschen, siet,
+ Bekeert u al ghemeene,
+ Leert dese wijsheyt reene, +Eccles. 1.
+ End' leeft der zonde niet. +Matt. 3. 1
+ Sy leydt den rechten op den pade, +Act. 2. 38.
+ Op dat niet en schade, want, +Rom. 6. 2.
+ End' maeckt hem vruchtbaer, reyn van dade, +Colos. 3. 3.
+ Vroech en spade// triumphant, +Apoc. 22.
+ Dat sy als boomen, +Eccles. 1.
Die by waterstroomen +Psal. 1. 1.
Staen, soo David verhaelt,
Die altijts groene
Staen, lustich in saysoene,
+ Daer gheen drooch bladt af en daelt.
+ Heeft yemandt ghebreck van wijshede, +Psal. 1. 1.
Die bede// aen Godt om wijsheyt, siet, +Jacob. 1. 5.
Hy gheefts' elcken in overvloedichede,
End' hy en verwijtes niemant niet,
+ Die onghetwijfelt beden
+ In den Gheest en waerheden, +Joan. 4. 23
Vernedert voor den Heer, +2. Cor. 3. 17
Die salich willen wesen
Gheeft hy wijsheyt ghepresen,
+ Door sijn heylich woordt en leer.
Hoe salich zijn wy, o Israel, +Baruch, 1. 3. 42.

Wy moghen wel// wesen verblijt,
Dat ons Godt sijnen wille snel
Nu heeft gheopenbaert subijt,
Niet ons alleene,
Maer alle ghemeene,
Die de salicheyt begheert,
End' Gods woordt al vooren
Nu oock willen hooren,
Hem in deught gheneert.
Merckt, wie sal zijn bevonden recht, +
Soo Christus seght// al van 't ghetal, + +Luc. 12. 36.
Die waeckt als een ghetrouwe knecht, +Matth. 24. 47.
Tot dat den Bruydegom comen sal,
Dat zijn de wijse,
Die ick hier prijse, +
Ghecleedt met t'Bruylofts cleedt, +Matth. 23. 12.
Ghelijck de wijse Maechden, +
Die den Bruygom behaechden, +Matt. 25.
Sy waren al bereedt.
Oorlof, soeckt nu dees wijsheyt goet,
Wt recht ootmoet// alsoo ghesint,
Wie nae des Heeren wille doet,
Tot sijn behoedt// dees wijsheyt vindt,
T'is eenen schat hier boven,
Dies wy u Heere loven,
End' prijsen hooch vermaert,
Dat ghy ons hier beneven
Kennisse hebt ghegheven,
V woordt gheopenbaert.

[Wy bidden u Broeders, om Christi wille]

Op de wijse: Verstroyde. Pelgrims, etc.

Wy bidd*en* u Broeders, om Christi wille
Neemt u selven wel waer,
Wandelt in vreden, vry van gheschille,
Maeckt al u saken claer,
Op dat ghy meught voorwaer
Als de dooden verrijsen,
Christum gaen te ghemoet,
Wilt u alsoo bewijsen,
Dat ghy meught verjolijsen
Met uwen Hooftman goet.
Weset voorsichtich als Serpenten,
Simpel als Duyfkens soet,
Vreest niet voor t'lijdens tormenten
In alle teghenspoet,
Als Christi Schaepkens goet
Volght u Herder ghepresen,
Weset hem onderdaen,
Hy was alsoo wy lesen,
Veracht end' seer mispresen,
Hoe soudt u beter gaen?
Siet op Gods woordt, end' willet vast ghelooven,
Op sijn beloften acht
Siet dat ghy u niet en laet berooven,
Met ydelheyt bedacht,
Gods woordt dat is u cracht,
Om mede t'overwinnen
In desen quaden tijdt,

Dus met nuchtere sinnen
Volghet Christum uyt minnen,
Ende Wettelijck strijdt.
Godt hebt lief uyt all' uwe crachten,
V Naesten oock bemint
Ghelijck u selven, in al u ghedachten
De liefde heel versint,
Want wie liefde ghewint,
En daer in is ghetrouwe,
Laet Godt hem nemen niet,
Vrienden, voor het benouwen,
Wilt u in liefden bouwen,
Dat ghy t'oordeel ontvliet.
In u lampenoly der charitaten
Hebt nu in tijdts saysoen,
En wilt hem bystandt doen,
Soo Christus leden voen
In desen dieren tijde,
Op dat ghy hooren meught,
Comt ghy ghebenedijde,
Besitt mijn rijcke blijde,
Eeuwich met my verheught.
Om onsen druck wilt niet aflaten,
Maer u selven doorsiet
Van arbeyders, tot uwer baten,
Bidt soo Christus ghebiedt,
Op dat den wijnbergh niet
Vervalle end' verwilde,

Die lustich stont ghebloeyt,
Volghet nu Christus bilde,
En met sijn gave milde
Sijn hout-hofkens besproeyt.
Siet over al nae goede lieden,
Der ghiericheyt vyandt,
Die door t'gheloove t'quade vlieden,
End' Goddelijck verstant
Hebben in't hert' gheplant,
Ghetrou in alle dinghen,
Onstraffelijck bequaem,
Om desen dienst volbringhen,
Sulcke die moghen singhen
Gods lof in Christus Naem.
En weest niet traech in u affeeren,
Maer de Mieren aenschout,
Hoe die cleyn dierkens haer gheneeren,
Vyerich den Tempel bout,
Gheensins en verflout,
Door luyheyt laet niet slincken
De balcken in dat huys,
Och broeders wilt hier hincken,
Zijt vyerich sonder mincken,
Soo wort ghy niet confuys.
Mijn broeders, wilt den Heere dienen,
Waer dat ghy condt oft meucht,
Bewijset als de wijse ingienen,
In u gheloove deucht,
Op dat ghy wort verheught,

Als Godt alles sal loonen
T'goet doen dat hier gheschiet,
Verkiest men u persoonen,
Wilt uwe gave toonen,
Met Jonas niet en vliedt.
Vermaent end' straft d'onghemanierde,
Den cleynmoedighen troost,
Verdraeght den swacken, eert u faelgierde,
Al op u selven gloost,
Dat ghy met goet propoost
Vermaent tot allen stonden,
Op dat elck neerstich waeckt,
End' niemandt zy bevonden
Versteent in sijne zonden,
En soo Christus versaeckt.
Aldus broeders, voor een besluyten,
Wy bidden met ootmoet,
Wilt luyheyt, traecheyt sluyten buyten,
Volght ons begheerte vroet,
Dat ghy het beste doet,
Nae t'inhoudt van den brieve,
End' van dit cort ghesanck,
Ick waerschouw' u van grieve,
Mijnen Godt te ghelieve,
Neemt onsen dienst in danck.

[Ghevallen, ghevallen is by desen]

Op de wijse: De weerelt is gheheel in roere.

GHevallen, ghevallen is by desen, [++]
Alsoo wy lesen, de Babylon, [+]

[+]Apoc. 18.
[+]Apoc. 14.
[+]Esaie, 21.

Die opghepronckt sat hoogh ghepresen,
End' hadde een wesen, van goet te doen,
Ic en ben geen weduw', was haer bemoen
Nu isse ghevallen, end' niet met allen
En ghelt haer ware, op dit saysoen.
+ Een ander stemme hoorde ick ydoone,
+ Van sHemels throone, segghende claer, +Apoc. 18.
+ Scheyt u mijn volck van haren persoone, +Genes. 19.
+ Dat ghy te loone, niet en crijcht voorwaer, +Jerem. 50.
+ Noch mede en deelt v*an* haer plagen swaer, +2. Cor. 6.
+ Want hare zonden, zijn nu ten stonden, +Jerem. 31.
In ghedachte comen voor Godt eenpaer. +Esaie. 52.
O Babel stadt hooghe verheven,
Hoe moet ghy beven, op desen tijdt,
Ghy saett goecroont op d'Aerde beseven,
Maer nu verdreven sonder respijt,
+ V verwoestinghe merckt elck subijt,
+ Soo dat ghy onreene, worden ghemeene +Apoc. 18.
Nu een bewaringhe des Satans zijt. +Apo. 17.
+ Ghy waert verciert met dierbaer saken,
Purpur, scharlaken, silver, vergult, +Apoc. 18.
Den roock uwes brents sal vyerich blaken,
Dus sonder slaken, beweent u schult,
Den cop der boosheyt met fenijn vervult,
Ghy hebt geschonck*en*, dat de lied*en* droncken
Is op u verdobbelt niet onghedult,
+ Die Coopli*en* der Aerden droeffelijc clag*en*,
End' rouwe draghen, over al in 't bree, +Apoc. 18.
End' die daer voeren in de selve daghen,

Om haer behaghen, met schepen ter Zee,
Die roepen over haer luyde wee,
Wy zijn autentijcke gheworden rijcke,
Door haer hanteringhe, wel t'onsen lee.
In hout, ijser, steen, metael yvooren, +
Canneel, marmoren, was u cieraet, +Apoc. 18.
In u was gevond*en*, om vreuchts orbooren,
Peeren, tresooren, nae ws herten raet,
Ende oock soo menighen Afgodt quaet,
Die in allen steden, werdt aenghebeden,
Door valsche leere end' ydelen praet.
Sy hebb*en* haer tonghen quaet v*an* perten, +
G'eten van smerten end' boos opstel, +Apoc. 17.
En dochten quaet in hare herten,
Om te verterden die van Israel,
Haer voeten loopen tot den quaden snel, +
Om bloet te storten, sy haer opschorten, + +Psal. 10.
Tot verstooren end' verderven fel. + +Esaie, 50.
Haer kele is als een graf ghebleken, +Prov. 1.
Daer in is versteken, der Propheten bloet, +
Datter ghestort is, nae Christus spreken, +Rom. 3.
Hy valt wel wreken, in sijn oordeel vroet, +
In een ure is verwoest soo groot een goet, + +Apoc. 18.
Die als een Coninginne, sat in ghewinne, + +matth. 23.
Is nu gheworpen in de helsche gloet. + +Apoc. 17.
Wt den mondt des Draecx end' oock der beesten, +2. Thes. 2.
Liepen drie gheesten, den Vorsschen ghelijck,
Roepende wrake, door veel tempeesten,

End' noon ter feesten, de Coninghen rijck,
+ Vergarende haer seer autentijck
Tot eenen strijde, vervult met nijde, +Apoc. 19.
Haer vleesch werdt spijse der Voghel publijck.
+ Daerom sullen haer plaghen met eenen
End' groot vercleenen op eenen dach +Apoc. 18.
Comen, de doot, hongher en weenen,
Haer ijdel meenen, men faelgeren sach,
Want Godt is sterck, diese oordeel*en* mach,
+ Die sat in weelden, met vele beelden,
Light in't vyers poel sonder verdrach. +Apoc. 19.
+ Oorlof broeders end' susters eendrachtich,
+ +Apoc. 18.
+Dus houdt waerachtich des Heeren woort +Psal. 10.
+ Schuwt Babels leven en leere crachtich, +Esaie, 59.
Want sy onsachtich, Gods volck verstoort +Apoc. 17.
End' sy gaet altijts in boosheden voort,
Sonder cesseren, men haer blameren
Den Heer end' sijnen Tempel hoort.

Gheeft die u bidt.

[Roemt u des Heeren]

Op de wijse: Rijst uyt versijcke.

ROemt u des Heeren,
Ghy die de waerheyt// kent,
Godt in verseeren
Loeft ghelijck in voorspoet,
Van u bekeeren
Bewijst danckbaerheyt// jent,

Die u laet leeren,
End' kennen overvloet
Sijnen wille seer goet,
Doch uyt rechter ootmoet
Wilt mercken, vrienden// ghy,
Wat een ghenade soet
Dat ons de Heere doet,
Die met ons wercken noyt en verdienden// wy.
Soo wy dat weten
Van Gods volcomen// heesch,
Die schoon secreten
Wt ghenaden gheschiet,
Wat wil vermeten
Oft hem beroemen// vleesch?
T'welck nae t'Propheten
Woordt, is gras ende riet,
Indien wy dencken, siet,
Meer te wesen als niet, +
Wy worden bedroghen// saen, +Gala. 6. 5.
Soo wy, om ons verdriet,
Op onse wijsheyt yet,
Verdiensten, wercken, ofte vennaghen// staen.
Laet ons Godt prijsen,
Oock yeghelijcken dan
Sachtmoet bewijsen,+
End' lasteren niemant: +Tit. 3.
Op dat t'verrijsen
Des Gheests recht blijcken// can,
Moet laven, spijsen,

End' wel doen den vyandt,
Door een liefde die brandt
Christum nae volghen, want
Wy waren t'ander// tijdt
Oock verblent in't verstant,
Vol van boosheyt gheplant,
Draghend' in't herte, op malcander// nijdt.
Maer noch behoeven
Wy Gods ghenade wel,
Als wy beproeven
Ons ghewercken all' gaer,
Dus sonder toeven
Laet ons ghestade snel,
Vry van bedroeven,
Neersticheyt doen eenpaer,
In als te nemen waer
Ons beproevinghe claer,
Tot voldoeninghe fijn,
Soo is Christus daer,
Voor die hem volghen naer,
Wilt hy seer mildt, tot een versoeninge zijn.

Een is noodich.

[Den Oyvaer en die Swaluw' snel]

Op de wijse: Van den verloren Sone.

[+] DEn Oyvaer en die Swaluw' snel,
Jeghen't Somers versoeten,
Om weder keeren mercken wel
Haren tijdt, soo sy moeten:
O Menschen die in zonden vroeten,

[+]Jere. 8. 4.

Merckt oock op uwen tijdt, t'is noot,
Vertrecket niet tot in de doot
V te keeren tot boeten.
Christus die eeuwighe wijsheyt [+]
Claeght over die sondaren, [+]
Hy biedt sijn handt, hy is bereyt,
Hy wildese wel sparen,
Maer al die hier nu laten varen
Sijnen seer goeden raet eerbaer,
Soo sal hy oock lachen met haer
Als sy zijn in't beswaren.
Ick wil my vroech, seght David, siet, [+]
Tot u o Heere pooghen, [+]
t'Godloos wesen behaeght u niet,
Ghy en wiltse niet ghedooghen, [+]
Die boosheyt doen voor uwen ooghen:
Want Godt is haer tot een vyandt,
Sy sullen voor sijns toorens brandt
Te niet gaen end' verdrooghen.[+]
Maer den soon en sal die misdaet
Van sijnen Vader niet draghen,
Elck nae sijn werck, t'zy goet oft quaet, [+]
Sal hebben loon oft slaghen:
Hoe wel de Heere gheen behaghen [+]
Aen der Godtloosen doot en heeft,
Maer dat hy bekeer ende leeft, [+]
Dat wil hy t'allen daghen.
Indien de Godtloose bekeert
Van al sijn zondich sneven,

[+]Eccl. 18. 25
[+]Prov. 1. 20
[+]Psal. 2. 4.
[+]Psal. 5. 4.
[+]Sap. 14. 9.
[+]Psal. 37. 2. ende 90. 6. ende 93. 8.
[+]Ezech. 18. 1. ende 20.
[+]Eze. 18. 23.
[+]Ezec. 18. 21 ende 32.

En dat hy neerstich houden leert
Al Gods rechten beschreven,
Jae recht en wel doet, hy sal leven
En niet sterven, eeuwich termijn
Godt en sal niet ghedachtich zijn
T'quaet, dat hy heeft bedreven.
+ Maer als den rechtveerdighen hier
Laet zijn gherechtich wesen, +Ezec. 3. 11. ende 18. 34
En dat hy doet op die manier
Der Godtloosen mispresen,
Hoe soude doch gheleven desen?
Al sijn gherechticheyt ghewracht
En sal niet meer wesen ghedacht,
Hy sal sterven onghenesen
+ Hierom wilt u bekeeren saen,
+ Wilt ghy t'leven beerven, +Eze. 18. 30
Waerom wilt ghy aldus vergaen, +Eze. 33. 11.
In uwe zonden sterven?
En worstelt dus niet nae t'bederven,
Want die Godtloose in s'weerelts perck
Worstelen met woorden end' werck,
Om de doot te verwerven.
Ghelijck ghy neerstich hebt gheweest
+ Om van Godt af te wijcken,
+ Bekeert, end' wilt nu, soo men leest, +Sap. 1. 16.
Thienmael neersticher blijcken, +Bar. 4. 24
Den Heere te soecken van ghelijcken,
+ T'is al Heydensch gheleeft ghenoech,
+ Slaet nu voort aen handt aen den ploech, +1. Pet. 4. 3
+Luce, 9. 62

Sonder eenich omkijcken.
Staet op, van uwen slaep ontweckt,+
Doet goet end' laet het quade, +
Siet dat ghy doch niet meer en treckt +
Tot weelden Gods ghenade,
Want lijdt ghy uwer Zielen schade,
Wat baet oft ghy de weerelt wont, +
Dus betert u van herten gondt,
Eer dat sal zijn te spade.
Want daer wert een groot onderscheyt, +
Als de Heere comt richten,
Aen die hem dient met neersticheyt,
End' aen die hem niet en swichten,
Want die afbreuck doen, sullen lichten +
Boven die sterren schoon end' claer,
Die boose sullen comen daer +
Met swert' end' duyster ghesichten.
De goede sullen zijn ghecroont
Met een eeuwich verblijden: +
De boose en worden niet gheloont, +
Dan met pijn ende lijden: +
Droefheyt end' angst t'eeuwighen tijden,
Is den vyerighen oven heet, +
Maer Godt, die al de sijne weet, +
Sal sijn kinderen bevrijden.

+Ephe. 5. 14
+1. Pet. 3. 11
+Jude, 4.
+Matth. 16. 26.
+Mal. 3. 18.
+Dan. 12. 13.
+4. Efdr. 7. 55.
+Esa. 35. 10. ende 51. 11.
+1. Pet. 1. 8.
+Rom. 2. 8.
+Matth. 13. 42.
+2. Tim. 2. 20.

Een is noodich.

Den eersten Psalm, op de wijse: De Meysche jeucht.

Wel salich blijckt
De Mensche, die tot gheenen Jaren
Niet af en wijckt
+ Tot den raedt der Godtloose scharen,
+ End' hem selven pijnt te bewaren +Esaie, 8. 2.
Van der sondaren' wegh eenpaer, +Psal. 33. 10
En dat hy claer// niet en sitt, daer
De onreyne spotters vergaren.
Maer sijnen lust
+ Heeft in Gods Wet, die onbesweken
Ghestadich rust, +Prov. 2. 3.
+ In sijn herte vyerich ontsteken,
+ End' dach en nacht daer van gaet spreken, +Josue, 1. 8.
+ Die is gheleken, nae t'verstant, +psa. 119. 79
Een boom playsant// die staet gheplant +Jere. 17. 8.
Vast aen den cant, der waterbeken.
Die altijts gheeft
Sijn vrucht tot sijne saysoene,
Vry onghesneeft
Staen sijn bladeren altijts groene,
Al wat hy vooren neemt te doene,
+ Om hem te spoene, t'gheluckt al fijn,
Maer soo en zijn, in gheen termijn, +Pro. 10. 25
Die Godtloose Menschen seer coene.
+ Maer sy zijn wel
Even ghelijck het caf bedeghen, +Esai. 29. 5.
Dat den windt snel
Verstroyt,en niet en mach staen jeghen:
+ Daerom al die nae t'vleeschs gheneghen
+Esa. 26. 14

Godtloosheyt pleghen en moghen saen
Vry onbelaen// niet blijven staen,
In't oordeel Gods, sonder beweghen.
Insghelijcx al
Die sondaren niet en verstijven,
Om in't ghetal
Met die rechtveerdighe te blijven,
Die oprechte Mannen en Wijven,
Godt om beclijven, haren wegh kent,
Maer den wegh blent// vergaet present,
Van al die Godtloosheyt bedrijven.

Een is noodich.

[Een Liedt t'onsen vermane]

Op de wijse: Van Hans de Grave.

EEn Liedt t'onsen vermane
Wild' ick wel singhen, want
Wy vinden op de bane,
Nae t' nieu beloefde landt,
Menich vyandt te beene,
Dus laet ons toesien wel,
Dat niemant in't ghemeene [+]
Inwendich en versteene, [+]Hebr. 3. 13.
Door't bedroch der zonden fel. [+]
Het fel bedroch der zonden [+]1. Jo*an*. 3. 9
En mach ons doen gheen quaet,
Indien wy t'allen stonden
Godts woordt, dat eeuwich zaet, [+]
Houden in't herte binnen [+]1. Pet. 1. 23
Ghesloten end' gheprent,

+ Gheschreven in de sinnen,
Wy sullen wel verwinnen, +Heb. 10. 16
Weerelt, vleesch, end' oudt Serpent.
+ T'serpent dat heeft bedroghen
Eva in't lust-hof soet, +Gen. 3. 1. ende 3. 4.
Ende Gods woordt ghetoghen
Eerst uyt haer sinnen vroet,
+ t'Onnoosel bloet vergoten
En badde Cain niet, +Gen. 4. 6.
Hadde hy onverdroten
In sijn herte ghesloten
s'Heeren woordt dat hy verliet.
+ Verlaten t'woordt des Heeren
Heeft oock d'huysvrouwe Loths, +Ge. 19. 26. ende 19. 17
+ Sy ginck haer omme keeren
Teghen t'woort des ghebodts: +3. Reg. 13. 24.
Den Man Gods werdt verbeten,
Om dat hy heeft ghehoort
Die woorden der Propheten,
Dranck water, end' heeft gheten
+ Broodt, jeghen des Heeren woordt.
Des Heeren woort cleyn achten, +Levit. 10. 1 ende 16. 1.
+ Dat dede Nadab schier
End' Abihu versmachten +Num. 3. 4. ende 16. 16.
Ende vergaen in't vyer,
Menighertier figuere
+ Van Saul, end' ander meer,
Vertoont ons die Wet puere, +1. Reg. 15. 1
+ Die heylighe Schriftuere
+Rom. 13. 4

Is gheheel tot onser leer.
Tot onser leer bequame, +
Op dat een Mensche fijn, +2. Tim. 3. 16.
Draghende s'Heeren Name,
Soude volcomen zijn,
Tot alle goede wercken
Gheschickt, en daer toe snel,
Want soo wy aenmercken, +
In den gheest vry verstercken, +Tit. 2. 14.
Als wy doen nae Gods bevel.
Die Gods bevel beleven, +
Sal Godt gheleyden vry, + +2. Pet. 1. 10
Voedtsel der Zielen gheven, +Esa. 58. 11.
Haer ghebeente sal hy
Sterck maken, end' verjeuchden,
Als eenen ghewaterden hof,
Sullen alle die in deuchden,
Gods wille doen met vreuchden,
Tot sijnen prijs ende lof.
Gods prijs end' lof verbreyden, +
Laet ons met wercken goet + +Jo*an*. 15. 8.
Van Christus woorden niet scheyden, + +Mat. 7. 24
Want wie die hoort end' doet, + +Luce, 6. 47.
Die is ghelijck den wijsen, + +Rom. 2. 13
Die thuys op den steen bout, +Jaco. 1. 22.
Hoe wel de winden rijsen,
Hy en derf met afgrijsen,
Sijn macht is in't levens hout. +
Christus het hout des levens +Apo. 22. 14

+ Hier sijn woninghe maeckt,	
+ Met den Vader, benevens	+Jo*an*. 14. 23
Die in sijn liefde blaeckt,	+1. Jo*an*. 1. 7.
End' leeft nae sijnen woorde,	
Ghetrouwe tot der doot,	
Of haer de weerelt stoorde,	
+ Een drievoudighe coorde	
Is ghedueric in alle noot.	+Eccle. 4. 12
+ In alle noot niet smeecken	
In den gheest goedertier,	+Ephe. 6. 18
+ Tot dat ghenaden-teecken	
+ Laet ons, ons keeren, hier	+Nu. 21. 9.
+ Vast by den Heere blijven,	+Joan. 3. 14
+ In sijn liefd' end' ghebodt	+Act. 11. 23.
+ Tot onses roeps verstijven,	+Jo*an*. 15. 10
+ Sijnen gheest sal ons drijven,	+2. Pet. 1. 10
Amen, vrienden, dat gheve Godt.	+Rom. 8. 14
Godt gheve sijn ghenade	
+ Tot ons vermoghen kranck,	
+ Dat wy dit cort end' quade	+Gen. 47. 9.
Schaduwich leven lanck	+Job, 8. 9.
Sijn woordt oprecht bewaren,	
Ende naemaels ghewis	
Met alle sijn Heyrscharen	
By hem moghen vergaren,	
Ghelijck ons wel noodich is.	

Een is noodich.

Een nieu liedeken, Op de wijse

Salomon die belijdt.

O Menschen excellent, +	
Die in zonden zijt verblent, +	+Sap. 1. 21.
Wilt u beteren saen, +	+2. Cor. 4. 4
Tot Godt u sinnen wendt, +	+Jere. 7. 3.
Doet penitentie jent, +	+Esai. 1. 16.
Schreyt met berouwighen traen, +	+Matt. 3. 2
Soo Petrus heeft ghedaen, +	+Act. 2. 38.
Wilt u zonden belien, +	+Jaco. 4. 9.
Met den Publicaen	+Matth. 26. 74.
Wilt bidden om ghenaen +	
Tot Godt tsal u gheschien. +	+Luc. 18. 13.
Neerstelijck met der spoet	+Esai. 55. 7. ende 58. 9.
Doet penitentie goet, +	
Want het Rijck der Hemelen naeckt, +	+Mat. 3. 2.
Als die vijf Maechden vroet +	+Luce, 3. 3.
Oly in u lampen doet, +	+Mat. 35. 1
Dat is liefde die niet en laeckt, +	+1. Cor. 13.8
Maer neerstich bidt en waeckt	+Matth. 27. 39.
Om gaen ter bruyloft soet, +	
Altijt in liefden blaeckt, +	+1. Pet. 5. 8.
In zonden niet meer en vaeckt, +	+1. Pet. 4. 8.
Blijft in der liefden gloet. +	+Ro. 13. 12.
Salich wort elcken knecht, +	+Ephe. 5. 14
Soo ons Lucas uyt leght, +	+Luc. 12. 37.
Die wakende sal zijn	+Deut. 10. 17.
Als den Heere comt vol cecht, +	
Soo de Schriftuere seght, +	+Psal. 7. 12.
Dus waeckt sonder ghepijn,	+Marc. 13. 33.
End' in alle deuchden fijn,	

Doch den Heere verwacht,
+ Hy sal, verstaet wel mijn,
Comen voor u aenschijn, +Matth. 24. 43.
+ Als een dief in der nacht.
+ Keert u tot my eenpaer, +1. Thes. 5. 2
+ Spreeckt Godt die Heere daer: +2. Pet. 3. 10
+ In waken end' schreyen leeft, +Apoc. 3. 3.
+ Scheurt uwe herte claer, +Deut. 30. 2
Niet uwe cleederen, maer +4. Reg. 17. 13.
+ Wt liefden aelmoessen gheeft,
+ End' alle deught aencleeft, +Joel, 2. 13.
+ Uwen Naesten by staet, +Esa. 58. 7.
+ In zonden niet meer en sneeft, +Luc. 11. 41.
Maer weent, sucht, ende beeft, +Joan. 5. 14 ende 8. 11.
Over al die zonden quaet.
Oorlof, die't hebt ghehoort,
+ Te samen in accoort.
+ Nu al in liefden rijst, +Phil. 2. 2.
+ Wilt leven onghestoort +Ephes. 5. 1.
+ Al nae des Heeren woort, +Ephes. 4. 31
+ End' uwen vyandt spijst, +Pro. 25. 21.
+ Wie u leet doet oft verknijst, +Ro. 12. 20.
+ Zijt niet in gramschap groot, +Luc. 10. 37.
+ Barmherticheyt bewijst, +Rom. 5. 3.
In 't lijden u verjolijst, +1. Pet. 4. 13
Wt reynder liefden minioot.

[Joannes sprack met woorden soet]

Op de wijse: Gheeft my te drincken nae mijnen, etc.

JOannes sprack met woorden soet, +
So in Mattheo drie staet gheschreven: + +Mat. 3. 1.
Gaet doet oprechte vruchten der boet, + +Marc. 1. 4
Die tot sijn Doopsel quamen ghedreven: + +Luce, 3. 3.
Jae Christus selve dat hooft verheven, + +Matt. 3. 8
Sprack hier beneven, Verstaet wel my, + +Ephe. 4. 15
Doet boet en beteringh' in u leven,+ +Mat. 4. 17
Want t'Rijcke Gods is seer nae by.+ +Mar. 1. 15
En vertreckt niet te woorden vroom, + +Syrach. 18
Stellet niet uyt van Jare te Jaren, +Matth. 21. 19.
Maer siet hoe Christus den Vijgheboom,
Die schoone stondt verciert met blaren,
E[..] datter gheen vruchten op en waren,
Nae Schrifts verclaren, heeft hem vervloeckt,
Siet toe, end' wacht u voor sulck beswaren, +
Dat hy ter ontijdt u niet besoeckt. +Matth. 24. 41.
Den bijl is aen den boom ghestelt, +
Gaet ons Joannes oock ghewaghen, + +1. Thes. 5. 2
End' wort ter schanden neder ghevelt, +Matt. 3. 9
Die in goet doen altijts vertraghen, +
Sy sullen't noch jammerlijck beclaghen,+ +Mat. 7. 19
T'eeuwighen daghen, in swaer dangier, +Matth. 25. 26.
Boomen, die gheen goe vruchten en dragen, +
Die zijn ghecondemneert in't vyer.+ +Eccles. 19.
Daer den boom valt, t'zy Zuydt oft Noordt, ++ +Mat. 3. 10
Waer hy valt daer sal hy ligghen moeten, + +Luce, 3. 9.
End' als hy light, nae des Heeren woort, + +Eccle. 11. 3.
+Apoc. 6.
+Sap. 2. 6.

+ En is daer gheenen tijdt meer der boeten,	
Doet eenen rechten loop met uwen voet*en*,	+Hebr. 12. 13
+ Tsal u versoeten, voor Godt hier nae,	
+ En laet de weerelt in haer zonden vroeten,	+2. Cor. 6. 17
+ En treckt met Loth uyt Sodoma.	+Gen. 19. 15
+ Wilt ghy met Josua en Caleb fijn	+Exod. 12.
+ Verlaten al Pharaos tresooren,	+1. Pet. 5. 8.
Soo moet ghy staen in de woestijn,	+Jacob. 4. 7
Teghen u vyanden achter end vooren,	
V eyghen vleeschs lust moet ghy versmooren,	
Gods stemme hooren, seer vailliant,	
End' als een kindt van nieus herboren,	
Om comen in't beloefde landt.	
+ Wilt ghy den engen wegh treden schoon	
+ Om in die nieuwe stadt te gheraken,	+Mat. 7. 14
+ Ghy moet u aertsche leden doon,	+Colos. 3. 5.
+ Wilt ghy u woninghe daer in maken,	+Gal 5. 22.
+ De vrucht des Gheests moet ghy oock smaken,	+Eccles. 3. 2.
+ In goede saken ghewillich zijn,	+Mat. 16. 2
+ V eyghen leven moet ghy versaken	+Luc. 14. 26.
+ Voor Godt en baet gheen heylich schijn.	+Gal. 6. 14.
+ En bedrieght doch u selven niet,	+Galat. 5.
+ Wilt alle heylighe schijnen mijden,	+2. Tim. 3. 5.
Neemt exempel aen Sichem, siet,	+Gen. 34. 3. e*nde* 34. 35.
Die hem om Dina liet besnijden,	
Maer tsmertte hem in corten tijden,	
Hy quam in lijden, en doots temperst,	

De Heere sal u wel bevrijden: +
Indien ghy hem van herten vreest. +Eccl. 1. 19
Meenet van herten, end' met der daet,
Of ghy soudt u selven onteeren//
Want wat hevet dien vriendt ghebaet,
Die daer in quam sonder bruylofts cleeren:,+
Hiet meuchdy goet exempel leeren, +Matth. 22. 12.
In swaer verseeren, is hy ghedaelt,
Die onboetveerdich int huys des Heeren+
Comen, die worden alsoo betaelt.+ +Mat. 3. 12
Maer af te laten van zonden quaet, + +Luce. 3. 17.
Dat is voor Godt schoon offerande, +Eccles. 35.
Doet neersticheyt nae Paulus raet,
Recht op u knyen end' u traghe handen, +
Dat ghy met t'oncruyt, tot uwer schanden + +Hebr. 12. 13
Niet en moet branden, dus wilt toesien, +Matth. 13. 40.
Een eeuwich weenen, knerssen der tanden, +
Dat sal den quaden hier naer gheschien. + +Luce. 13. 2.
Prince, u niet als de weerelt stelt, + +Matth. 25. 30.
Verandert u door nieuwe sinnen, + +Rom.12. 2.
Al wort ghy hier int vleesch ghequelt +2. Tim. 3. 12.
Met eenen strijdt ghedueric van binnen, +
Om wel voleynden des loops beginnen, + +Job. 7. 1.
Moet men uyt minnen, Christum na ga*en*, + +Rom. 8. 32
Die weerelt, vleesch, Duyvel verwinnen, + +Joan. 10. 4
Sullen die eeuwighe croon ontfaen. + +1. Cor. 15. 55.
+ +Joan. 5. 4.
+Apoc. 2. 10.

[O Christi Kercke soet]

Op de wijse: O bloeyende jeucht, etc.

O Christi Kercke soet,
Wilt u verjubileren,
Hebt goeden moet,
Al wilt men u persequeren,
Al is groot uwer vyanden ghetal,
V Capiteyn domineert boven hen al,
Hy sal wel obtineren,
End' brenghen u vyanden in den val,
Al maken sy nu soo groot gheschal,
Sy moeten reculeren.
O Lelie die in de doornen staet,
En wilt u niet vertsaghen,
Al zijn die doornen quaet,
En wilter niet nae vraghen,
Al en doen u de Menschen gheen onderstandt,
V Coninck draeght sorgh, aen elcken cant,
Voor al die u belaghen,
Ghelijck een Moeder is ghesint,
Om te bewaren haer lieve kindt,
Soo sal y sorghe voor u draghen.
O Juda ende Bethlehem,
Slaet gaed' ws Bruyd'goms comste,
En wilt ontfanghen hem,
Of ghy werdt die verdomste,
Soo die steden Sidon en Tyro:
Ghelijck om vielen te Jericho
De hooghe stercke mueren,
Soo sal't noch eens met u vergaen,
Wildy uwen Bruydegom niet ontfaen,

Veel drucx sult ghy besueren.
O dochter van Zion,
Ghy zijt Christi Bruydt eersame,
Hy is u vroom campion,
Seer groot soo is sijn fame,
Die u seer bemindt end' is coragieus,
Ende van u seer amoureus,
Gheheel sijn lichame
Heeft hy voor u te pande ghestelt,
Ghy en zijt niet ghecocht met gout, silver, oft ghelt,
Maer met sijnen bloede bequame.
Princesse van Israel,
Jerusalem van Godt vercooren,
En vreest voor gheen ghequel,
V Coninck die sal u aenhooren:
Aenroept hem als ghy zijt beswaert,
Ghelijck een Henne haer kiekens bewaert,
Al voor der Wouwen spooren,
Soo heeft hy dickwils u bevrijdt
Voor alle die u hebben benijdt,
Als het bleeck in Pharaos versmooren.

[Het is een schoon dierbaer sake]

Op de wijse: Christen broeders laet, etc.

HEt is een schoon dierbaer sake, +
Dat men make onses Gods Naem +
Groot, met lofsanck ende sprake,
Soet van smake, is hy bequaem, +
Jae vriendelijck ende minsaem,

+Psal. 92.1.
+Psa. 147. 1
+Psal. 34. 9. ende 106. 1

+ Laet ons fijn saem verbreyden wijt,	
+ Loeft hem ten rechten, die sijn knecht*en*, zijt,	+Apoc. 19. 5
+ Met groot jolijt,	+Genes. 1. 1.
+ Loeft den Schepper ghebenedijt,	+Ephes. 3. 9
Die alle dinghen heeft ghemaeckt subijt,	+Esa. 66. 1.
Alle eere, tot hem keere, nu ende t'aller tijt.	
+ Sijnen stoel is boven schreven,	
Hoogh verheven, wijdt ontdaen,	+4. Esdr. 8. 21.
Veel duysent Enghelen beven,	
Die beneven, voor hem staen,	
+ Sijn gramschap doet berghen vergaen,	
+ Die diepten saen, verdrooghen vry,	+Psa 86. 18
+ Voor sijn aenschouwen, Mans en Vrouwen, ghy,	+Dan. 7. 10
Loeft hem, waer t'zy,	+Apoc. 5. 11.
+ Meerder dan alle lof is hy,	
+ Godt is over al, verr' end' by,	+Ecc. 43. 43
+ In hem leven ende sweven, allegader wy.	+Psa. 139. 7
+ Laet ons Godt een nieu Liedt singhen,	+Act. 17. 28.
+ Groote dinghen doet hy bloot,	+Psa. 149. 1
+ Voor hem beeft sweerelts omringhen,	+Esa. 42. 10
+ Oock springhen, die steenrotsen groot,	+Jud. 16. 17
+ In stucken, voor sijn toornich exploot,	+Jere. 10. 10
+ Maer in den noot, is hy seer goedertier,	+Nehe. 1. 5.
+ Die betrouwen, op hem bouwen, hier,	+Jere. 17. 7.
Hy helptse schier	+1. Mach. 2. 61.
+ Wt lijden ende groot dangier,	
+ Hy gaet met haer door water ende vyer,	+Esa. 43. 2.
+ Hy can mercken, all'ons wercken, hy proeft	+Psal. 33. 15
+ hert ende nier.	+Psal. 7. 10.
	+Apoc. 2. 23.

Hy weet al s'Menschen ghedachten, +
Al haer trachten, end' verstandt,
Claer als dach sijn hem de nachten, +
Groot van machten, is sijn handt, +
Hy hoort end' siet alle dinghen, want +
D'oore gheplant hebbend' als wijs engien, +
Soud' al vooren, oock niet hooren, dien?
Soude, door wien +
D'ooghe gemaeckt is, ooc niet conn*en* sien? +
Hy weet alle dinghen eer sy gheschien, +
Nae Schrifts ghetuyghen, voor hem buyghen, moeten alle knien. ++
Godt is een Coninck ghepresen, +
Ende desen, woont in een licht, +
Daer niemandt toe comt gheresen,
Sijn wesen van Menschen ghesicht
Is verborghen, hy heeft ghesticht +
Al het ghewicht der Aerden swaer,
Seer groot bevanghen, end' ghehanghen, daer, +
Op't water claer, +
Met sijnen woorde crachtich ende waer, +
Ende hy onderhoudet oock all' gaer, +
Sijn vermoghen, ongheloghen, blijckt wel openbaer. +
Al sijn wercken groot bevonden, +
Die men gronden, niet en mach, +
Van sijn heerlijckheyt oorconden, +
T'allen stonden eenen dach
Doet den anderen daer af ghewach,

+1. Par. 29. 9.
+Job, 42. 1.
+Ps. 139. 12.
+Ps. 89. 14.
+2. Mach. 9. 5.
+Psal. 94. 9
+Esa. 46. 9.
+Eccl. 23. 29
+Esa. 45. 23
+Ro. 14. 11.
+Phil. 2. 10.
+Psal. 44. 5 ende 93. 1. ende 99. 1.
+1. Tim. 6. 19.
+Exo. 33. 20.
+Joan. 1. 18.
+1 Jo*an*. 4. 12
+Job. 26. 8.
+4. Esd. 16. 59.
+Hebr. 4. 12.
+Jo*an*. 17. 18
+Eccle. 18. 8 ende 43 9.

++ Maer noyt en sach, yemandt Godt van den throon,
+ Maer sijn vercoren, eengheboren, Soon +Rom. 1. 20
Heeft ons seer schoon +Psa. 19. 3.
+ Dat vercondicht, lof prijs zy hem te loon, +Joan. 1. 18
Die op den stoel sitt, weerdich alle croon, +Apoc. 5. 13.
Eeuwich ghepresen, moet hy wesen, ende dat Lam ydoon.
+ Doen wy Gods vyanden waren,
Jae sondaren, boos end' fel, +Rom. 5. 10
Ginck hy ons sijn liefde baren,
+ Sonder sparen, gaf hy snel
Voor ons allen, in doots ghequel, +Rom. 8. 32
+ Sijnen seer wel, beminden sone soet,
+ Die ons in noode, met sijn roode, bloet +Ma. 17. 5
+ Verloste vroet, +Act. 20. 28
+Siet wat een liefd' ons Godt de Vader doet, +1. Pet. 1. 18
+ Dat hy ons als kinderen sijn goet +1. Joan. 3. 1
Maeckt deelachtich, hem eendrachtich, +Rom. 8. 17.
eeuwich lof zijn moet.
+ Sijn ghenade onverdwenen,
Is verschenen, over al, +Tit. 3. 1.
Tot proffijte van den ghenen,
+ Die recht henen, in dit dal
+ In Christo wandelt den wech smal, +Rom. 8. 1.
Maer het en sal nae Schrifts bediet, +Mat. 7. 14
Den obstinaten, sondaer baten, niet Hem en gheschiet
+ Gheen ghenade, maer onghenade, siet,
+Jer. 30. 23.

Toorn, angst, druck, end' swaer verdriet, +
Wie te vooren, sijnen tooren, hier niet en ontvliedt. +Rom. 2. 9.
Tot quijtschelt van't sondich sneven, +
Is ghegheven, die ghelooft, + +Luc. 24. 46
Jesus den Name verheven, +Act. 4. 12. ende 10. 43
Tot ons leven, ende Hooft, +
Des vyandts macht heeft hy berooft, + +Phil. 2. 9.
Blijft niet verdooft, wie ooren heeft die hoort,++ +Colos. 3. 4.
Wilt ontfanghen, met verlanghen, t'woort,+ +Colos. 2. 15
Reyn onghestoort, +Mat. 13. 9
Schickt u te gaen door d'enghe poort,+ +Jaco. 1. 11.
Met liefde end' broederlijck accoort, + +Mat. 7. 13
Brengt den Name, Gods bequame, vrucht der lippen voort.+ +Luc. 13. 22.
Vreest Godt al ghy Meyschen teere, + +Hebr. 13. 15.
Gheeft hem eere, want het naeckt + +Eccl. 12. 13
Nu den tijdt sijns oordeels seere, + +Apoc. 14. 7
Nae sijn leere, altijt waeckt, +Matth. 25. 13.
Aenbidt hem, end' niet en versaeckt,
Die heeft ghemaeckt, Hemel en t'Aerdtsche veldt, +
Zee en fonteynen, desen reynen Helt, +Luc. 12. 36. ende 21. 33
Zy toe ghestelt
Eeuwich lof, eere prijs ende ghewelt,
Ghy Coninclijc Priesterdom, hier vertelt, +
Vry met vreuchden, al sijn deuchden, al wort ghy ghequelt. + +Apoc. 5. 13.
+1. Pet. 2. 9.

+ In Gods lof wilt niet vercrancken,
+ Christen rancken, onversteent, +Joan. 15. 1.
+ Wilt in allen dinghen dancken, +Eph. 5. 20.
+ Spijs en drancken, hy verleent, +1 Thes. 5. 18
+ + Gheen Musch en wort voor hem vergheten, neent, +Luce, 12. 6.
Sorght noch en weent, niet, om dat vleesch aengaet, + +Psa. 54. 22
Maer wel gade, Gods ghenade, slaet, +Mat. 6. 25
Daer in bestaet+ +Phil. 4. 6.
Met vaster herten, blijft vroech ende laet + +Act. 13. 43.
By den Heere, volght sijnen raedt, +Act. 11. 23.
Om niet verdolen, hem bevolen, blijft Christelijck zaedt.

Een is noodich.

Een nieu Liedeken, Op de wijse: Rijst uyt des doots beswaren.

+ GOdt de Vader almachtich,
Alleene wijs end' goet, +Ephe. 3. 16
Door sijnen Gheest eendrachtich
Verstercke dijn ghemoet,
Dat Christus soet, in liefden gloet,
Vaste ghewortelt fijn,
In dijn, herte woonachtich
Mach doort' gheloove zijn.
+ Dit wensch' ick u ter vromen,
Mijn suster in den Heer, +Colos. 2. 6.
Ghelijck ghy aenghenomen
+ Hebt Christum end' sijn leer,
+ Ootmoedich seer, sonder afkeer, +Ephe. 4. 2.
+Apoc. 21. 2.

Wandelt sachtmoedich tem [+]
In hem, sonder verschromen,
Nae t'nieu Jerusalem.
Met den gordel der waerheyt
V lendenen omgort,
Maeckt dat uwe zebaerheyt
Over al bekent wort, [+]
Desen tijdt cort, den reuck uytstort,
Van den Name Christi,
Dat sy, die in s'doors swaerheyt
Zijn moghen worden vry.
Godt den Heere behaghen
Wilt, neerstich alder meest [+]
Offert hem een verslaghen [+]
Hert', end' beangsten gheest,
Want die hem vreest, in dit foreest,
Niet ghebreken en sal,
Laet al, u sorghs draghen [+]
Godt, hy voedt sijn ghetal. [+]
Godt heeft ons, soo wy mercken,
In't licht gheroepen saen,
Laet ons die duyster wercken [+]
Van ons aflegghen gaen [+]
Nae Schrifs vermaen, end' doen aen [+]
Des lichts wapenen claer,
Eerbaer, door s'gheests verstercken,
Christum wandelen naer.
Die tot u Ziele spreken,
Buyghet u neder plat, [+]

[+]Eph. 6. 24

[+]2. Cor. 3. 2. ende 2. 16.

[+]Hebr. 13. 15
[+]Psa. 31. 19.

[+]Esaie, 66. 2
[+]1. Pet. 5. 7.

[+]Matth. 11
[+]Joan 8. 12
[+]Ro. 13. 12.

[+]Esa. 51. 23.

Vwen rugghe ghelcken
Zy voor ons eenen padt,
Verdraeght al dat, want nae de stadt
+ Is den wech engh' end' smal,
Godt sal, die boosheyt wreken +4. Esdr. 7.
Van sijn vyanden al.
Dus wandelt seer behoedich
Nae t'nieu beloefde landt
End' weest altijts ootmoedich
+ Onder Gods stercke handt,
+ Betrout hem, want, hy noyt yemandt, +Ephes. 4. 1
Eerst verlaten en heeft, +1. Pet. 5. 6.
Hy gheeft, troost overvloedich
Elck, die nae sijn woordt leeft.
+ Hoe wel wy dwasen blijcken
Voor die weerelt vol spots, +1. Cor. 1. 25
Gaet recht sonder omkijcken,
+ Doet nae t'woordt des ghebodts,
+ D'huys vrouwe Loths, en d*en* Man Gods, +Luce, 6. 9.
+ Doch wel ghedachtich zijt, +Ge. 19. 26.
Gheen tijdt, en wilt afwijcken +3. Reg. 12.
Van Godt ghebenedijt.
Van die Gods woordt verdraeyen
Laet u verleyden niet,
Noch met gheen leughen paeyen,
+ Der vreemder stemme vliedt,
Wel voor u met, dat ghy als riet, +Jo*an*. 10. 27
V met een loos opsiet,
Niet snel, en laet om waeyen,

Door Menschen seer fel.
Als David sonder treuren [+]
Bevecht den Reuse groot [+]1. Reg. 17. 42.
Ghy sult hem wel verscheuren
End' verslinden als broodt, [+]
Vreest gheenen noot, weest tot der doot [+]Matt. 24.
Ghetrouwe, niet en hinckt,
Maer springt, over de mueren [+]
Met Godt, door d'enghe dringt. [+]2. Reg. 22. 30.
Dringt door, nae den betame, [+]
Die rechte deure in, [+] [+]Mat. 7. 14
Volght niet een dief vol blame, [+]Joan.10.
Die niet en heeft sulcken sin,
Want van begin, om aertsch ghewin,
Hy steelt ende verworght,
End' sorght, niet, maer Gods Name
Zy u een stercke borcht. [+]
Gode ick u bevele, [+]2. Reg. 22. 2.
En t'Woordt sijner ghena,
Loeft hem met hert' end' kele,
Danckt, bidt, smeeckt, vroech end' spa,
Door Christum jae, end' slaet wel ga,
Zijt wacker, moe noch mat,
Op dat niemandt en stele
V croone, cleedt end' schat.

Een is noodich.

Een nieu Liedt van't leven Noah,

Op de wijse: Van't schipken Petri.

+ HEt leven van Noah wil ick gaen verhalen,
+ Al nae des Schrifts uytlegh, +Gen. 6. 8.
Sijn wandelinghe was, sonder verdwalen, +Ecc. 44. 17
Recht in des Heeren wegh,
+ De sone van Lamech
+ Was hy, uyt die eersame +Gen. 5. 28.
Reyn afcomste van Seth, +Gen. 5. 6.
Hy wan al sonder blame
+ Drie sonen, haren name
Was Sem, Ham, en Japhet. +Gen. 5. 32.
Sijn ouderdom was doen vijf hondert Jaren,
+ Maer als wijdt uytghebreyt
+ De Menschen die van Cants zade waren +Gen. 5. 32.
Vermeerderden planteyt, +Gen. 6. 1.
Dochteren vol schoonheyt
Wonnen sy in die daghen,
Gods kinderen minioot
Van Seths afcomste, saghen
Op dese met behaghen,
Om d'ijdel schoonheyt groot.
+ Sy namen van dese tot hare Wijven
Die sy wilden eenpaer: +Pro. 31. 30.
Godt sprack die Menschen en willen niet blijven
Onder mijnen Gheest, maer
Hondert en twintich Jaer
Wil ick henlieden gheven,
Dit was tijdt en respijt
+ Om beteren haer leven,
+ Maer sy hebben bedreven +Gen. 6. 3.
+1. Pet. 3. 20

Meer boosheyt breedt en wijt.
Ten selven tijde waren oock tyrannen, +
Reusen wreet ende fel, + +Gen. 6. 4.
In die weerelt, groote vermaerde Mann*en*, + +Bar. 3. 26.
Want Gods kinders rebel +3. Mach. 41.
Haer versamende snel,
Jeghen recht en betamen,
Met die Dochteren schoon
Der Menschen, van haer quamen
Lieden van grooter famen,
Hier onder s'hemels throon.
Maer als de Heere op Aerden aenschoude +
Als' Menschen boosheyt, siet, + +Gen. 6. 6.
De Scheppinghe der Menschen hem beroude +1. Reg. 15. 21.
Met hertelijck verdriet, +
Ick wil brenghen te niet +2. Reg. 24. 16.
Menschen end' beesten mede,
Sprack de Heere vailliant, +
Maer Noah goet van zede, + +Gen. 6. 8.
Ghenade ende vrede + +Ecc. 44. 17
Voor Godt den Heere vandt. +Gen. 6. 14.
Godt die geboodt Noah met soeter spraken,
Hy soude met den ganck
Van dennen houte een Arcke gaen maken,
Drie hondert ellen lanck,
En der wijdden bevanck
Vijftich ellen, oock dertich
Moeste de hooghde zijn, +
Ten viel Noah niet smertich, + +Gen. 6. 22.
+Hebr. 1. 17.

Maer hy dede goethertich
t'Bevel des Heeren fijn.
Want Godt die hadde hem gheseyt te vooren,
Hoe hy een watervloet
Soude doen comen, om al te versmooren
Die Menschen boos onvroet,
Met al't dieren ghebroet:
Maer Noah soud' hy sparen
Met al sijn huysghesin,
+ In d'Arcke laten varen
Alle dieren by paren +Gen. 6. 19.
Soude hy nemen in.
+ Maer die Menschen boos end' quaet van gedachte
+ Verblindt in haer verstandt, +Matth. 24. 38.
En namen op geen waerschouwinge achte, +Luce, 17. 16
+ Om te ontgaen Gods handt,
Noah den Predicant +1. Pet. 2. 5.
Vermaend' haer af te laten
Van t'quaet uyt goeder deught,
Maer sy lieten hem praten,
+ Trouden, droncken end' aten,
End' maeckten ijdel vreucht. +Matth. 24. 38.
+ Den tijdt van hondert Jaer oft daer beneven
+ Werdt die Arcke voldaen, +Luce, 17. 16
Reyn Vee, end' voghelen seven en seven, +Gen. 5. 32. ende 6. 11.
+ Moesten in d'Arcke gaen,
+ Nae des Heeren vermaen, +Gen. 7. 6.
Hoe vreemt oock van manieren, +Levit. 11.
Elck paer, een hy, en sy,

Maer van onreyne dieren,
Van elcx een paer logieren
In d'Arcke moeste hy.
Noah volghde Gods woordt in alle dinghen, +
Hy end' sijn sonen Sem, + +Genes. 7. 13
Ham, ende Japhet, in de Arcke ginghen, +Sap. 10. 4.
End' oock sijn wijf met hem,
End' haer drie wijven tem,
Soo van reyn als enorme
Is daer by hem vergaert,
Beeste, voghel, end' worme,
Van allerande forme,
Nae Gods bevel ghepaert.
Doen heeft Godt die Diluvie ghesonden +
Over die weerelt saen, + +Gen. 7. 17.
Alle fonteynen, der diepten afgronden, +Ecc. 40. 12.
Die zijn open ghegaen,
En die vensters ontdaen
Aen den Hemel met crachten,
Soo dat ghereghent heeft
Veertich daghen end' nachten:
T'moest al den doot verwachten,
Wat op't droog' heeft ghesweeft.
Doen mochten wel de Mensch*en* om genade
Roepen, met groot misbaer,
Tot Godt den Heere, maer het was te spade,
Want die straffe was daer,
Te vergheefs sy oock haer
T'ontvlieden ginghen stellen,

Want soo de Schrift oorcont,
Godt liet dat water swellen,
+ Tot dat het vijfthien ellen
Boven die berghen stont. +Gen. 7. 20.
+ Dus moestet al des doots passage aenvaerden
Met afgrijselijck wee, +Sap. 10. 4.
Jae al wat adem hier had' op der Aerden,
Menschen, dieren, end' Vee,
Want t'was hier al een Zee,
+ Hondert end' vijftich daghen,
+ Daer nae heeft Godt ghedacht +Gen. 7. 24
Op die in d'Arcke laghen, +Gen. 8. 1.
t'Water liet hy verjaghen
Door eenen windt met cracht.
+ Op Ararat d*en* bergh van grooter hooghden
Nam d'Arcke haren standt, +Gen. 8. 4.
De spitsen der berghen haer ooc vertoochd*en*,
Noah een Rave sandt,
Daer nae een Duyve, want
Hy hadde groot verlanghen:
Maer hy heeft met der handt
Die Duyve moeten vanghen,
t'Water was niet verganghen,
End' sy en vandt gheen landt.
+ Op den sevenden dach fandt hy noch eene,
Die bracht een Olijf-bladt, +Gen. 8. 10.
Ten derden mael fandt hy een Duyve reene,
Seven daghen nae dat,
Dese daer Noah sat

En is niet meer ghecomen,
t'Decksel der Arcken dack
Heeft Noah afghenomen,
Godt de Heere den vromen
Noah aldus aensprack.
Ghy end' u Wijf, u Sonen met haer Wijven,
Met al t'ghedierte daer,
Gaet uyt der Arcke op d'Aerde, wilt beclijven, +
Wast, ende zijt vruchtbaer, + +Gen. 8. 17.
Ses hondert end' een Jaer +Gen. 1. 28.
Noah oudt zijnde, dede
Alsoo hem Godt gheboodt,
Ginck uyt d'Arcke met vrede,
Sijn huysghesin, oock mede
Elck dier met sijn ghenoot.
Noah danckbaer end' oprecht van manieren, +
Wt een voornemen goet, +Gen. 8. 20.
Offerde Godt van alle reyne dieren:
Godt roock den reucke soet,
En dacht in sijn ghemoet,
d'Aerde niet te vervloecken
Meer, om des Menschen daer,
Want sy doch niet en roecken, +
Maer al haers herten soecken + +Gen. 8. 21.
Van der jeucht aen is quaet. +Pro. 22. 15
Niet meer en wilde de Heere nae desen
Wat leeft, met water slaen,
So langh' als d'Aerde soude staen in wesen
Soo soude oock bestaen

Coud' end' hitte voortaen,
Oock, als in het voorpleghen,
Dach, nacht, saeytijdt end' Oogst,
Godt weldadich gheneghen,
Gaf Noah sijnen zeghen,
Als eenen Godt van troost.
+ Alle dieren tot sijnen onderhoude
+ Hy hem ghegheven heeft, +2. Cor. 1. 4.
+ Behoudens dat hy niet eten en soude +Gen. 9. 2.
+ Wat in sijn bloedt noch leeft, +Gen. 1. 29.
Want ick wil onghesneeft +Levit. 7. 26 ende 17. 14
Wrake (sprack Godt verheven)
Van dijn lijfs bloedt ghewis,
Oock aen den dieren gheven,
End' wreken s'Menschen leven
Aen die sijn broeder is.
+ Want dit heeft Godt met Noah vast besloten,
+ Soo wie Menschen-bloedt stort, +Gen. 9. 6.
+ Dat door Menschen, sijn bloet sal zijn vergoten, +Thre. 4. 13.
En noch met woorden cort +Matth. 26. 51.
+ Sprack Godt, de Mensche wort
Ghemaeckt, van Godt den Heere, +Apo. 13. 10
+ Tot sijnen beelde fijn,
Wast end' vermeerdert seere, +Gen. 1. 17.
Datter met snellen keere
Vwer veel moghen zijn.
+ Met Noah ende sijn naecomelinghen
+ Maeckte Godt een verbondt, +Gen. 9. 8.
Geen Diluvi op Aerden meer te bringhen +Esa. 45. 8.

Dies soude t'elcker stondt,
Als hy den Hemel rondt
Met wolcken overtoghe,
In die wolcken seer claer
Vertoonen sijnen boghe,
Op dat gheensins en loghe [+]
t'Verbondt eeuwich eenpaer.
Dit was een teecken tusschen Godt almachtich,
End' allen vleesche teer,
Waer by dat Godt soude wesen ghedachtich
t'Verbondt, dat hy met meer
Soud' brenghen in verseer,
Oft doodelijck benouwen
Alle vleesch niet der vloedt, [+]
Noah met goet betrouwen
Die ginck den acker bouwen,
End' werdt een Landtsman goet.
Hy plantte wijnberghen end' heeft ghedroncken [+]
Van den wijn ende lach
Droncken in sijn hutt', in slape gesoncken,
Daer op den selven dach
Ham sijn schamelheyt sach,
T'welck hy daer buyten seyde
Sijn twee ghebroeders vry,
Die welcke alle beyde
Ginghen met eenen cleyde,
Haer Vader deckten sy.
Achterwaert ginghen sy dat cleedt hem draghen,
Met een ghekeert aenschijn, [+]

[+]Eccle. 4. 12

[+]Gen. 8. 20.

[+]Gen. 9. 21.

[+]Gen. 9. 23.

Op, dat sy sijn schamelheyt niet en saghen,
Noah van sijnen wijn
Ontwaeckt, vernam wat sijn
Cleynste Sone mispresen
Hadde ghedaen, sprack vroet:
Vervloeckt zy Canaan, desen
Een knecht der knechten wesen
Onder sijn broeders moet.
+ Geloeft zy Godt de Heere Sems ydoone
Canaan zy sijn knecht tem, +Gen. 9. 26.
Godt breyde Japhet uyt, so dat hy woone
In die hutten van Sem,
Canaan die diene hem:
Maer als t'Suntvloets beswaren
Was hondert Jaer voorby
End' vijftich, den eerbaren
+ Man, neghen hondert Jaren
+ End' vijftich oudt, sterfhy. +Rom. 13. 4
Oorlof broeders slaet dees History gade, +2. Tim. 3. 16.
+ T'dient ons tot onderwijs,
+ Wy hebben in Christo tijdt van ghenade, +Tit. 2. 1.
+ Om ontvlieden propijs +Heb. 12. 25
+ Gods toornich afgrijs, +Ro. 12. 11.
+ Over t'sondich bedrijven, +Act. 13. 43.
+ Dus vyerich in den Gheest +Luc. 17. 10.
+ Laet ons, om wel beclijven, +Ephes. 2. 4
+ In Gods ghenade blijven, +Tit. 3. 5.
Want die is noodich meest. +Heb. 12. 15.

Een is noodich.

[Den ouden Abraham]

Op de wijse: Ick hebbe den tijdt ghesien.

DEn ouden Abraham [+]
Van sijnen knecht ghetrouwe [+]Genes. 24.
Eedt end' belofte nam, [+]
End' hy verbandt hem nouwe,[+] [+]Ge. 47. 29.
Te halen een huysvrouwe [+]Ge. 25. 33.
Voor sijnen soon Isaac,
In sijns Vaders landouwe [+]
En maechschap, hy besprack. [+] [+]Gen. 11. 31
Hy en mocht nemen gheen [+] [+]Deut. 7. 3.
Dochter der Canaanijten, [+]Gen. 28. 1.
Noch sijnen Sone leen
Buyten des Lants limijten,
Dus om den eedt te quijten,
Wt t'Landtschap Canaan saen
Track hy met sijn subdijten,
Met thien Kemels ghelaen.
Aldus soo reysd' hy na
Een Landt, hiet in die daghen
Mesopotamia,
Onder sijns Heeren maghen,
Daer moest hy, nae t'ghewaghen,
Een Wijf gaen halen, siet,
Hy vandt, sonder vertraghen,
Een stadt die Nahor hiet.
Daer bleef h voor die stadt
By een fonteyne staende, [+]
Tot Godt den Heer hy badt, [+] [+]Gen. 24. 12
[+]Judic. 9. 2.

+ Een Maghet quam daer gaende
Om water te hy vermaende, +Ge. 22. 23.
Dat sy hem wilde daer
Sijnen dorst zijn verslaende,
Doen sprack die Maeght eerbaer.
Drinckt mijnen Keere goet,
Ick wil nae dit beslaven,
Met water overvloet
Al u Kemelen laven,
De Maeght die sach men draven
Nae die fonteyne snel,
De Kemelen begaven
Met water ginck sy wel.
Verwondert was den Man
Aensiende Gods ghehinghen,
Nam een gulden ghespan,
Daer toe twee arm-ringhen,
End' schanck haer dese dinghen,
Vraghende op dat pas,
Om sijn bootschap volbringhen,
Wiens dochter dat sy was.
+ Sy hevet hem vertelt,
Oock sprack sy goedertieren, +Ge. 22. 23.
Dat hy wel onghequelt
Met sijn lastbare dieren
Soude moghen logieren
In haers Vaders huys, want
Stroo van alle manieren
Was daer seer abondant.

Hy danckte met ootmoet
Godt, sijns Heeren behoeder,
Die hem de reyse goet
Hadde ghemaeckt voorspoeder,
Al tot sijns Heeren broeder,
Die Deerne liep dit al
In't huys van hare Moeder
Vertellen groot end' smal.
Rebeca hiet de Maeght,
Laban haer broeder hoorde
Al wat sy heeft ghewaeght,
En tot den Man hy spoorde,
Met vriendelijcken woorde,
Ghebenedijden ghy,
Comt binnen met accoorde,
Seer lieffelijck sprack hy.
In huys bracht hy alsoo
Den Man nae jonstich groeten,
Gaf den Kemelen stroo,
Water tot des Mans voeten,
Om den hongher te boeten
Stelde hy spijse, maer
Den Man om sijn versoeten,
Wilde niet eten daer.
Of hy en hadde eerst [+]
Verworven al sijn saken,
Die ginck hy minst en meest
Vertoonen met der spraken,
End' henlieden wijsmaken,

[+]3. Re. 16. 11

Hoe Abraham hem sandt,
Waerom met vyerich haken
Dat hy daer quam in't landt.
Godt heeft ghebenedijt
Mijnen Heere ten rechten,
Sijn beesten strecken wijdt,
Silver end' goudt by vrechten
Heeft hy, Maerten end' Knechten,
End' seer bedaeght hy leeft,
Den Godt vreesenden slechten
Maer eenen soon en heeft.
Dien Sara heeft ghebaert
[+] Hem in sijn oude daghen,
Dien heeft hy onghespaert [+]Gen. 21. 2.
Al sijn goet op gaen draghen,
By eedt moest ick ghewaghen,
Te halen een wijf goet
Wt sijn gheslacht end' maghen
Voor sijnen sone vroet.
Ick sprack: Is sy met my
Te comen niet gheneghen?
Van mijnen eedt, sprack hy,
Sult ghy dan zijn ontsleghen,
De Heere sal u beweghen
Met sijnen Enghel wel:
Maer segghen sy daer teghen,
Vry zijt ghy van't bevel.
Aldus soo quam ick tot
Die fonteyne als heden,

End' tot Abrahams Godt
Heb ick aldus ghebeden:
Siet, ick stae hier beneden,
Wanneer om water claer
Ter fonteynen ghetreden
Hier comt een Maeght eerbaer.
End' heyssche eenen dronck
Waters uyt hare kruycke,
En dat sy my dat schonck,
En daer toe noch ontpluycke,
Ick wil, nae den ghebruycke,
De Kemelen seer saen
Wateren by den buycke,
Al haren dorste verslaen.
Die sulck jonstich bedrijf
Bewijset, uytghelesen
Laet dat, o Heer, het Wijf
Van mijns Heeren soon wesen,
Rebeca quam midts desen
Ter fonteyne ghegaen,
Op haer schouders gheresen
Met een kruycke ghelaen.
Om drincken ick haer badt,
Van haer schouders gheheven
Hief sy haer kruycke vat,
Ick dranck, end' daer beneven
Sprack sy, ick wil oock gheven
Uwe Kemelen dranck,
De Maeght jonstich ghedreven

Dede soo met den ganck.
Al sonder veel ghequels
Sy haer selven verclaerde,
De dochter Bethuels,
Nahors soon, die hem baerde
Micha als doen ter Aerde
Ick Godt danckte van dien,
Die my, als d'onbeswaerde,
Goe reys heeft doen gheschien.
Dat ick een Wijf playsant,
De dochter van mijns Heeren
Broeder, voor Isaac vandt,
Dus wilt ghy nu vermeeren
De trouw, ende vereeren
Mijnen Heere vailliant,
Seght, soo mach ick my keeren
Ter recht oft slincker handt.
Als dit aldus de Man,
Vertelt hadde, soo seyden
Bethuel end' Laban,
Dit is van Gods bereyden,
Wy en connent niet scheyden,
Siet daer Rebeca vry,
Wiltse tot Isaac Leyden,
Dat sy sijn Vrouwe zy.
Den knecht heeft Godt ghedanckt,
Hoorende gheen krackeelen,
End' hy heeft uytghelanckt
Goudt, end' silver juweelen,

Om Rebeca te deelen,
De Moeder van de Bruydt,
End' broeder by parceelen
Gaf hy costelijck cruyt.
Met sijn Mannen eer lanck
At en dranck hy ter plecken,
Smorghens sprack hy van ganck,
Maer door jonstich verwecken,
Sy thien daghen vertrecken
De reyse wilden wel,
Maer den knecht sonder gecken
Wilde wederom snel.
Sy vraechden Rebeca,
Of sy wel wilde mede,
De Maeght antwoorde, ja:
Dus lieten sy met vrede
Haer suster uyt der stede
Trecken sonder misbaer,
En nae die oude zede
Ghebenedijdden haer.
Aldus Rebeca tradt [+]
Met deernen diese dienden, [+]Gen. 22. 17
Op den Kemel hy sat,
End' sy verliet haer vrienden,
Isaac den wel gheingienden
Die quam van die fonteyn [+]
Des levenden end' sienden, [+]Ge. 16. 14.
Daer in die velden pleyn.
Om sijn ghebedt te doen:

Aen den avont vol vromen,
Was hy ghegaen seer coen,
Kemelen sach hy comen,
Rebeca heeft vernomen
Aen den knecht wie dat was,
Sy daelde met verschromen
Eerst van den Kemel ras.
Haren mantel sy nam,
End' sy heeft haer bewonden,
Den knecht van Abraham
Ginck Isaac al verconden,
Daer hy om was ghesonden
Was wel gheluckt met spoet,
Isaac ten selven stonden
Ontfinck Rebeca soet.
In die hutte Sara
Sijns Moeders, haer beweghen
Ginck hy, sy is daer nae
Sijn huysvrouwe bedeghen,
Hy heeftse lief ghecreghen,
En van sijns Moeders doot
Werde sijnen druck versleghen,
Al voor het Wijf minioot.
Dit houwelijck eersaem
Was beschickt van den Heere,
Leden van sijn lichaem,
Voeght u al nae sijn leere,
Niemandt daer van en keere
Te rade vleesch en bloet,

Doet sijnen: Naem ter eere
Al t'ghene dat ghy doet.

Een is noodich.

[Rebeca die sprack]

Op de wijse: In de laetste uer.

REbeca die sprack
Tot haren Man verheven,
Abrahams sone Isaac,
Wat sal my baten t'leven, +
Ist dat Jacob mijn kindt +Ge. 27. 46.
De dochters der Hethijten
Als Esau bemindt,
Hoe sal ick dat verslijten?
Doen riep Isaac saen +
Jacob sijn ghebenedijde, +Gen. 28. 1.
Heeft hem bevel ghedaen,
Ghy sult t'eenighen tijde
Niet nemen een Wijf
Van Canaans dochters gheene,
Maer soeckt tot u gherijf
In Mesopotamien eene.
Tot Bethuel gaet,
Ws Moers Vader ydoone, +
Laban ons vriendt, verslaet, +Gen. 28. 2.
Die heeft dochteren schoone,
Neemt u daer een huysvrou
In de vreese des Heeren,
Godt sal voor elcx aenschou
V gheslachte vermeeren.

+ Naer dese woorden al
Is Jacob uyt ghetreden, +Gen. 28. 7.
Reysd' overbergh en dal
Met groote neersticheden,
Maer als hy quam by Lus,
Naet Mosis bedieden,
Heeft sijn ruste aldus
Op't velt moeten gheschieden.
+ Hy nam eenen steen,
Ley die tot sijnen hoofde, +Gen. 28. 11
Ginck hem te slapen bereen,
Den Heere hy vast gheloofde,
In sijnen slaep aldaer
+ Sach hy een langhe leere,
En d'Enghelen Gods claer +Gen. 28. 12
Commen op tot den Heere.
Godt heeft sijn verbondt
Aldaer willen verstercken,
+ Ick ben, sprack Godes mondt,
Met u in allen percken: +Gen. 28. 13
Waer dat ghy henen gaet
Wil ick u wel gheleyden,
Oock sal ick u zaet
Zuydt ende Noordt uytbreyden.
T'steen daer hy op lach
Heeft hy op gheheven,
Tot eens teeckens verdrach
+ Van een huys Gods beseven,
End' noemdet Bethel, +Gen. 28. 22.

Dwelck Lus hiet voor desen,
End' sprack met woorden snel,
De Heere is Godt ghepresen.
Jacob hief subijt [+]
Den voet op, om te gane. [+]Gen. 29. 1.
Oostwaert, ter selver tijdt,
Ende daer vandt hy stane
Een seer schoone fonteyn,
En drie kudden der Schapen
Met Herderen in't pleyn,
Om haren nootdruft te rapen.
Jacob vraeghde: van [+]
Waer zijdy ghecomen? [+]Gen. 29. 5.
Sy spraken uyt Haran
Zijn we sonder schromen:
Kendy dan Laban niet,
Den sonde Nahors coene?
Jae wy, was haer bediet:
Is hy in goeden doene?
Het gaet hem al wel, [+]
Siet, daer comt seer gheringhe [+]Gen. 29. 6.
Sijn dochter Rachel,
Dat sy de Schapen bringhe
Al om te drincken hier,
Want wy moeten te same
Den steen met machte schier
Weeren van't hol bequame.
Jacob die aensach. [+]
Rachel soet van aenschijne, [+]Ge. 29. 10.

Tradt toe sonder verdrach,
Weerde den steen met pijne,
Drenckte de Schapen sye
Labans, soo hy meende,
Cussende Rachel blye,
Hief op sijn stem end' weende.
+ Jacob seyd' tot haer:
Ick ben ws Vaders broeder, +Ge. 29. 12.
Isaacs soon voorwaer,
Rebeca is mijn Moeder:
Doen liep sy henen ras,
Ende seyt haren Vader,
Dat Jacob daer was,
Zijt sijns nootdrufts versader.
+ Doen Laban verstoet
Dat Jacob was voor handen, +Gen. 29. 13
Liep hem te ghemoet,
Kust' hem als dan vaillianden,
Brocht hem ter deuren in,
Doen ginck Jacob vertellen:
Sijner toecomsten sin,
En die oorsake stellen.
+ Mijn Vader Isaac
Heeft my uytghesonden, +Gen. 28. 1.
Gheboodt my, ende sprack:
Dat ick tot gheenen stonden
Gheen Wijf souds nemen, siet,
Van Canaans dochters cierich,
In mijn gheslachte hy hiet

My die begheeren vierich.
Laban sprack wel aen
Ghy zijt van mijnen beene, +
Vleesch ende bloedt voortaen, +Ge. 29. 14.
Dus en acht ick niet cleene,
Al zijt mijn broeder ghy,
Soudt ghy daerom by desen,
Om niet dienen my?
Segt, wat sal u loon wesen?
Ick sal om Rachel +
V jongste dochter zedich, +Ge. 29. 18.
Doen al u bevel,
Seven Jaren vredich:
T'is beter dat icks' u
Dan een ander toebiede,
Daerom soo blijft nu
By my, op dat gheschiede.
T'docht hem een weynich tijdt +
Te dienen met verstranghen, +Ge. 29. 26.
Als hy met jolijt
Soud' sijnen loont ontfanghen,
Doen was hy met scha
Van Laban seer bedroghen,
Want hy gaf hem Lea,
Die hadde swacke ooghen.
T'was om Rachel schoon +
Dat ick diende ghehuldich +Ge. 29. 25.
Hoe gheeft ghy tot loon
My niet, dat ghy zijt schuldich?

Ten is de ghewoonte niet,
+ Sey Laban, van desen lande,
Dat men de jongste uyt biedt +Ge. 29. 26.
Voor d'oudtste, t'ware schande.
+ Houdt dees weke fris
V by Lea beseven +Ge. 29. 27.
Ick sal u ghewis
Dan oock Rachel gheven,
Voor ander seven Jaer,
Die ghy noch sult verbeyden,
En mijn Schapen all'gaer
Langst den velde weyden.
+ Jacob dede soo
Laban hem leyde vooren, +Ge. 29. 28.
Bleef by Lea vroo,
Dat hy Rachel vercooren
Oock mochte ghecrijghen, siet,
Diende hy vroech end' spade,
En verliet die kudde niet,
Maer sloechse neerstich gade.
Broeders al die nu
Gheestich om Rachel dienen,
Neemt altijts voor u
+ Christus woordt, als engienen,
+ Ter weerelt sult ghy druck +Jo*an*. 16. 20
Om mijnen Name lijden, +Matth. 10. 24.
+ Vervolch end' ongheluck
+ Naeckt u tot allen tijden. +Luce, 6. 49
By Rachel verstae +Jo*an*. 15. 20

Ick, dat eeuwighe rijcke,
By den druck, Lea [+]
Die ons aen comt ghelijcke, [+]Jo*an*. 15. 19
By die weke, den tijdt [+]
Die wy hier moeten leven, [+]Jo*an*. 16. 20
Soo wie volstandich strijdt
Die crijght Rachel verheven.
Oorlof cleen end' groot,
Wy willen nu scheyden,
Volght Jacob devoot, [+]
Wilt lijdtsaemelijck verbeyden, [+] [+]1. Thes. 5. 2.
Al ist dat uwen loon [+] [+]2. Pet. 3. 10
Verroeft, hy sal haest comen, [+] [+]Luc. 12. 40
Die wel dient, s'levens croon [+]Apoc. 2. 10.
Crijght hy tot sijner vromen.

Gheest die u bidt. [+]
[+]Matth. 5. 42.

[Pharao een Coninck der Egyptenaren]

Op de wijse: Moses seer voerich.

PHarao een Coninck der Egyptenaren, [+]
Die in voor-jaren, van Joseph niet en wist, [+]Exod. 1. 8.
Dede dat volck van Israel beswaren,
Die seer veel waren, haer denckende met list
Wt te dempen, end' te brenghen te quist,
Maer in sulck vermoeyen, lietse Godt noch groeyen,
Dus in't uytroeyen, heeft Pharao al ghemist.
D*en* Vroeyvrouw*en* heeft hy last gegeven,

Niet te lat*en* leven eenich knapelijck Kindt,
Maer die Vroeyvrouwen vreesden Godt verheven,
Ende zijn bleven, barmhertichlijck gesint,
Daerom heeft Godt henlieden oock bemint,
Maer Pharao vol tooren, houdt sijn volck vooren,
De knechtkens te versmooren, veel wreetheyt hy begint.
Doen werdt gheboren Moyses den Prophete,
End' in't secrete, drie Maenden lanck bewaert,
Maer als het volck van desen vermete
Ghecreegh de wete, de Moeder werdt vervaert,
Sy maeckt' een kistken van riet by een vergaert,
Daer in lietse vloten, dat kindeken besloten,
T'heeft haer verdroten, uyt Moederlijcken aert,
De suster Mosis, sloech t'kindek*en* gade
Daer quam te bade, Pharaos dochter promant,
Met haer camerieren, en door Gods ghenade
Sy sonder schade, daer dat kistken noch vandt,
Soo sy ginck spaceren neffens des waters cant
Daerom ten stonden, een maeght heeft sy ghesonden,
Alst was ontwonden, sach sy een kindt playsant.

Sy sach aldaer dat schoone kindt, met eenen
Hoorde sy't weenen, ende t'heeft haer ghesmert,
Wt medelijden, hieromme soud' ick meenen,
En was niet steenen, dat vrouwelijcke hert,
De suster Mosis niet wijdt van daer ervert,
Niet en vertraechde, maer quam end' vraeghde,
Oft haer behaeghde, dat opghevoestert werdt.
Dat was den wille van die Joncvrouwe ydoone,
T'kindeken schoone, werdt ghevoedt end' ghesooght,
Van sijn eyghen Moeder in persoone,
Voor goeden loone, dus Godt sijn wercken tooght,
Groot gheworden zijnde, noch heeft sy haer ghepooght,
End' bracht hem bequame, tot dees Madame,
Die hem den name, ghevende heeft verhooght.
Moses dus zijnde de sone der Jonckvrouwen,
Is met betrouwen, op Godt hen*en* gegaen,
Al om sijn broeders te aenschouwen,
Hy sach t'benouw*en*, henlieden aengedaen,
E*en* Egyptenaer sach hy sijn broeder slaen,
Hy ginck den selven, die schult opwelven,

Doodslaen en delven, in't zandt heymelijck saen.
Des anderdaeghs siende twee broeders kijven,
Sonder te stijven, die onrecht dede bloot,
Seyde, ghy moest te samen vredich blijven,
Hem te verdrijven, die schuldich was besloot,
End' seyde, wilt ghy my oock brenghen ter doot,
Als den Egyptenare, als Moses werdt gheware,
Dat dit was openbare, soo creech hy vreese groot.
Doen Pharao hoorde sulcke geruchten,
T'allen gehuchten, hy Mosen soecken liet,
Om hem te dood*en*, dus dan met beduchten,
Moest Moses vluchten, jae wild' hy sterven niet,
Dus quam hy in't landt dat men Midian hiet,
Al waer hy bin den pleyne, by een schoone reyne
Water fonteyne, hadde sijn woonste, siet.
In Midian was een Priester verheven
Die hadde seven, dochteren delicaet,
Die ter fonteyne, haers Vaders Schaepkens dreven,
Om drincken gheven, end' van die Herders quaet,
Moses haer bevrijde, om dese vrome daet,
Aen haer bewesen, vercreegh hy van desen
Een wijf ghepresen, jae kinderen end' zaet.
Die kinderen van Israel die schreyden

Over het arbeyden, Godt hoorde haer geclach,
Maer Moses die ginck die Schaepkens weyden,
Van den voorseyden, Priester op eenen dach,
Aen den bergh Oreb, den bosch hy branden sach,
Sonder te verdwijnen, tot sulck een verschijnen
Ginck hy ter woestijnen, sonder langhe verdrach.
Godt sprack tot Moysen, die heeft moeten
Aldaer sijn voet*en*, ontschoeyen, nae t'bevel,
Ick ben ghecomen, sprack Godt, tot een versoeten,
Al om te boeten, mijns volcx elende snel,
Om uyt Egypten verlossen Israel,
En leyden dat voorspoedich, in een landt seer goedich,
Van honich overvloedich, end' melck vloeyende wel.
Dus tot den volcke Israels gaet henen,
Haer suchten end' stenen, moet haestich zijn vervult,
Seght, haers Vaders Godt is u verschenen,
Dan al mijn renen, ghy Pharao segg*en* sult,
Dat hy mijn volck los late met ghedult,
Datse buyten lande, my doen offerande,
T'sijnen ghehande, dede Moses onschult.
Segghende, mijn woordt sullen sy niet ontfanghen,

Tot eener Slanghen, maeckte Godt Mosis staf,
En de Heere liet dat Serpent verganghen,
Sonder verstrangen, wert een staf daer af,
Die hem de Heere al voor een teecken gaf,
En noch twee ander mede, op dat hy met vrede,
Voor t'volck die dede, end' oock voor Pharao straf.
Noch ginck Moses ontschuldinghe maken
Op sijn sware spraken, maer nae Gods mandament,
Aaron sijn broeder die soud' in die saken
Hem oock genaken, want die was eloquent
Sy gingen t'samen tot Pharap den regent,
Pharao die hoorde, als die verstoorde,
Gaf hy antwoorde, Godt was hem onbekent.
Niet achtende op de woorden des Heeren,
Dede hy vermeeren, t'volck last end' swaer arbeydt,
Israel murmureerde om t'verseeren,
Tot Pharao keeren ginc h*en* Moses bereyt,
Aaron die heeft daer Mosis staf gheleyt,
Een Slangh' is sy bedeghen, Pharao daer teghen
Heeft uyt aller weghen, sijn toovenaers bescheyt.
In tooverije hadde Pharao behaghen,
Godt heeft geslagen, al dat Egyptenlandt,
Met thienderley afgrijselijcke plaghen,

Swaerom verdraghen, maer met een stercke handt
Dede hy sijn volck Israel bystandt,
Hy dede vergaren, end' als mueren staen die baren,
Moses met de scharen, ginck door de Zee op't zandt.
Pharao verstockt nijdich in't volherden,
Met stocken, zweerden, vervolghde met heyrcracht,
Tot in de Zee, met wagenen end' peerden,
Maer den eerweerden, Godt toochde daer sijn macht,
Pharao met sijn ruyters is in de Zee versmacht,
Daer sach men varen, die dood' Egyptenaren,
V*an* die Zee-baren aen d*en* Oever gebracht.
Moses end' al dat gantsch Israel gingen
Van dese dinghen, den Heere loven daer,
De suster Mosis ginck van vreuchden springhen,
Die vrouwen vooren singhen, sy reyden al met haer,
Dus can Godt verlossen, ja door een wolcke claer
Sy by nachte saghen, die selve cost verjaghen
De hitte t'allen daghen, der Sonnen openbaer.
Oorlof vrienden, zijt ghy nu al gelijcke,
Wt Pharaos rijcke, door die roo Zee ghegaen,

Niemandt te rugghe nae Egypten kijcke,
Noch af en wijcke, van die oprechte baen,
En wilt niet murmureren, soo Israel heeft ghedaen,
Dient gheen Afgoden, maer houdt Gods gheboden,
d'Inwendighe Joden, sullen't erfdeel ontfaen.

Een is noodich.

[In't Jaer hondert seven end' dertich]

Op de wijse: Verstroyde Pelgrims.

+ IN't Jaer hondert seven end' dertich
Des Griecxschen rijcx playsant, +1. Mach. 1. 11.
Begoste regieren onbarmhertich
Antiochus vailliant,
Een groot end' fel Tyrant,
Een boos wortel verwanich,
Die t'Rijck Asia heeft,
Was in hoochmoet vermanich,
Ick maeck my onderdanich
Al dat op Aerden leeft.
+ Als Antiochus in sijn rijcke
Soo gheweldich verscheen, +1. Mach. 1. 17.
Ded' hy vergaren autentijcke
Seer veel krijchsvolck by een,
End' wildese op leen
In Egypten sonder sparen,
End' creech tot sijn ghewin,
Steden by groote scharen

Van die Epyptenaren,
Nae sijnen wille in.
Als hy uyt Egypten soude comen [+]
Met den gheroofden schat, [+]1. Mach. 1. 21.
Quam voor Jerusalem sonder schromen
End' hy nam in de stadt,
End' ontheylichde, dat
Heylichdom, tot verblooden,
End' deed' wech nemen daer
De tafel end' toonbrooden
Liet menich Mensche dooden
Met grooten jammer swaer.
Den gulden Altaer tot sijner baten [+]
End' veel cieragie schoon, [+]1. Mach. 1. 23.
De kandelaer, bekers, schalen end' vaten,
T'voorhangsel en de croon,
Silver en goudt ydoon
Dat voerde hy oock mede,
En daer uyt roepen liet
Gheboden vol onvrede,
Door dat, met treurichede,
Wast volck in swaer verdriet.
T'silver van Antiochus ghecreghen
In den Tempel voor buyt, [+]
Was achthien hondert centners geweghen, [+]1. Mach. 1. 24.
End' track haestelijck uyt,
Hy nam voor een besluyt,
Ick sal de Aerde maken
Tot water met beschee,

Dat men daer over sal gheraken
Met schepen sonder staken,
End' besaeyen de Zee.
+ Twee Jaer nae desen was ghesonden.
Al voor Jerusalem, +1. Mach. 1. 30.
s'Conincx Hooftman, onvertsaeght bevonden,
Apolonium slem,
Tweentwintich duyst by hem,
Seyd' niet te zijne schadich,
Wilden sy hem open doen,
Maer hy handelde verradich,
Wreed' ende onghenadich,
Met haer op dat saysoen.
+ Als hy de stadt nae sijnen wille
In hadde ghecreghen ras, +1. Mach. 1. 32.
Sloech hy doot met grooten gheschille
Dat in huys end' op strate was,
End' ded' op t'selve pas
De mueren gheheel raseren,
D'huysen verbranden schier,
Rooven ende plonderen,
Vanghen ende persequeren,
Wreedt ende buyten tier.
+ Daer waren ghesleghen bin drie daghen
Tachtentich duysent doot, +1. Mach. 1. 34.
By tachtentich vercocht, te beclaghen,
Veertich ghevanghen bloot,
Den borcht Davids minioot
Ded' hy seer bemueren,

Ley daer een boos rot saen,
Die loerden ter selver uren
Op die men sach vol trueren
In s'Heeren Tempel gaen.
Schilden, spiessen, en veel gheweere [+]
Roofden sy met der spoet, [+]1. Mach. 1. 37.
Deen't op den borcht t'haren begheere,
Seer veel onschuldich bloet
Wierdt daer ghestort onvroet,
De Borgherije ghepresen
Sach men vluchten by dien,
Soo dat de stadt door desen
Bewoont was, soo wy lesen,
Van alle vreemde lien.
Aniochus liet publieren [+]
Door t'gantsche Coninckrijck, [+]1. Mach. 1. 34.
Dat alle volcken souden vieren,
Houden Gods dienst ghelijck,
En deed' voor elck publijck
Des Wets boecken verbranden,
End' al die by de Wet
Bleven, met goede verstanden,
Brochte hy ter doot met schanden,
Om haer vromicheyt net.
De Coninck sandt oock eenen oude
Man van Antiochia, [+]
Dat hy de Joden dwinghen soude, [+]2. Mach. 6. 6.
De Wet niet te dencken nae,
En den Tempel met schae

Ginck hy onreyn besmetten,
+ Den woesten grouwel liet
+ Op s'Heeren Altaer setten, +Dan. 11
Den Tempel, nae sijn Wetten, +2. Mach. 6. 2.
De Kercke Jovis hiet.
+ Men sach daer in swelghen en brassen
De Heydenen vileyn, +2. Mach. 6. 4.
Op Sabbath, noch vierdach niet passen,
Noch ander feesten reyn,
End' offerden ghemeyn
Op den Altaer des Heeren
Verboden offer vry,
Maer de Joden met verseeren
Droeghen cranssen ter eeren
In de feeste Baecht.
+ Twee Vrouwen waren met onvreden
Voor den Coninck ghebracht, +2. Mach. 6. 10.
Om datse haer sonen hadden besneden,
De welcke men bandt onsacht,
De kinderen met macht
Aen de borsten der Moeren,
Door veel tormenten straf,
Sach mense met beroeren
Langst henen der stadt voeren,
Werpen ter mueren af.
Sommighe hebben haer uyt sorghen,
+ Voor des Commer aenschijn,
In holen end' speloncken verborghen, +2. Mach. 6. 11.
Om daer te houden fijn

Des Heeren Wet divijn,
Alst nu Philippus heeft gheweten,
Heeftse, uyt s'Conincx ghebodt,
Verbrandt en doot ghesmeten,
Op den Sabbath, met vermeten,
Als sy aenbaden Godt.

Daer was een vroom Jode eersame, +
Eleazar bekent, +2. Mach. 6. 18.
Een Schriftgheleerde van goeder fame,
Die Godt vreesde excellent,
Dien braken sy met torment
Den mont op met benouwen,
Om dat hy nae den heesch
Gods Wet niet en soud' houwen,
Maer eten in elcx aenschouwen
Verboden Vercken vleesch.

Men hoorde hem vrymoedich belijden, +
Weet dat ick dit ghequel +2. Mach. 6. 30.
Al soude moghen gaen besijden,
Wilde ick zijn rebel,
End' verlaten Gods bevel,
Maer tot een exempel verheuen

Al voor die jonghe jeucht, +
Ick wil gheeren mijn leven +2. Mach. 6. 28.
Tot een slacht-offer gheven,
Met blijschap ende vreucht.

Daer wierden senen broeders ghevanghen,
End' hare Moederme, +
Ghegheesselt met groot verstranghen, +2. Mach. 7. 1.

De Coninck sprack t'onvre,
Verlaet ws Vadersze:
Den Oudtsten heeft ghesproken
Vrymoedich ter selver uer,
Sy en sal van my ghebroken
Niet zijn, t'is u ontloken,
Dit viel den Tyran suer.
+ De Coninck deed' daer haestich setten
Ketels en pannen heet, +2. Mach. 7.
Om sijn lijf te doen verpletten,
Sneen uyt sijn tonghe wreet,
Handen end' voeten ghereet
Ded' hy hem oock af smijten,
Nae des Schrifts uytlegh,
Doen sagh men hem uyt spijten
Met den vyere verbijten,
Soo quam den eersten wegh.
+ Den tweeden dede hy daer halen,
Ende heeft hem ghevraeght, +2. Mach. 7.
Of hy van de Wet wilde dwalen,
Waer op hy heeft ghewaeght:
Doet al dat u behaeght,
Doen hebben sy ongheloghen
De huyt al van sijn hooft
Met den hayre afghetoghen,
Handen, voeten af vloghen,
Alsoo van't lijf berooft.
+ Den derden brochten sy met pijne
Aen de martelrije, +2. Mach. 7.

Handen end' voeten gaf hy ten fijne,
En de tonghe seer blye,
End' sprack: al de leden die
Ghy my, als nu zijt schendich,
Sal Godt sonder verdrach
My weder gheven behendich,
Als ghy sult zijn elendich,
Al in den laetsten dach.
Den vierden hebben sy bloetgiere [+]
Als die ander ghevelt, [+]2. Mach. 7.
Maer hy sprack seer goedertiere,
Vrymoedich als een helt,
Dit lijf, dat ghy hier quelt,
Sal Godt hier naer verwecken
Al tot des levens som,
Maer ghy stout end' hartnecken,
Sult dan moeten vertrecken,
End' voor hem wesen stont.
Den vijfsten heeft moeten aenveerden [+]
Dit lijden onghespaert, [+]2. Mach. 7.
Maer hy bleef in een volheerden
By s'Heeren Wet vermaert,
End' sprack vry onbeswaert,
Ghy zijt een Mensche machtich,
Die seer gheweldich zijt,
Maer ghy sult bevinden crachtich
Gods straffe handt waerachtich,
In alsoo corten tijdt.[+]
Den sesten sach men oock verwerven [+]2. Mach. 7.

Dit lijden end' ghepijn,
Maer alst quam dat hy moeste sterven.
Seyde met woorden fijn,
Weet dat wy schuldich zijn
Aen al dit lijden swaerlijck,
Waer door wy zijn verbaest,
Ten sal u niet eenpaerlijck
Altijts ghelucken claerlijck,
Dat ghy teghen Godt raest.

[+] Den sevensten ded' hy presenteren
Seer veel beloften schoon, [+]2. Mach. 5.
Hadde hy willen blasphemeren,
Verlaten de Wet ydoon,
Een heer voor mijnen throon
Sult ghy zijn autentijcke,
Hebben bevel voortan,
Maer sijn Moeder publijcke
Trooste hem sterckelijcke,
Bespotte den Tyran.

[+] De Moeder heeft sonder vertsaghen
Tot sijnen troost ghepooght, [+]2. Mach. 7.
Negen Maenden hebbe ick u ghedraghen,
End' by drie Jaren ghesooght,
End' veel moeyten ghedooght,
Om u voor quaet beschermen,
Daerom soo wilt doch ghy
Over my ontfermen,
En vreest gheen druckich kermen,
Maer sterft uyt liefden vry.

Lieve Moeder, en wilt niet peynsen, [+]
Dat ick den Tyran hier [+]2. Mach. 7
Ghehoorsaem ben, oft yet wil beynsen,
Te breken Gods Wet schier
Die Godt door Mosen fier,
Onse Vaders heeft bevolen,
Die te wandelen naer,
Al moeten wy in holen
Nu langst den lande dolen,
Dit doen ons zonden swaer.

Ick wil gheerne mijn lijf end' leven, [+]
Om mijner Vader Wet, [+]2. Mach. 7
Met mijne broeders overgheven,
Tot Godt doen mijn gebedt,
Dat hy sonder uytset
Sijn knechten zy ghenadich,
Maer ghy wreede Tyrant,
Bloedtgierich end' moordadich,
Ghy en sult onbeschadich
Niet ontvlieden Gods handt.

Als de Coninck dit heeft vernomen, [+]
Werdt hy ontsinnich gram, [+]2. Mach. 7
Liet hem martelen sonder schromen,
Soo't hem te vooren quam,
In't lijden te boven clam,
T'heeft den Coninck verdroten,
Dat hy soo was ghestraft,
Soo is daer nijdt ghesproten,
End' heeft sijn bloet vergoten,

En hevet niet gheschaft.
+ De Moeder heeft dit sien ghebueren
Van haer sonen vroet, +2. Mach. 7
Maer sy moeste de doot besueren,
Men vergoot oock hare bloet,
Door den stouten hoochmoet
Heeft hy verdruckt de Joden,
Al door sijn gantsche landt,
End' roeyde uyt Gods gheboden,
En deed' dienen d'Afgoden,
Teghen des Wets verstandt.
+ Maer als de Moeder was verscheyden
Met haren sonen al, +2. Mach. 8
Heeft Antiochus willen bereyden
Een seer groot ongheval
Over dat Joodtsche ghetal,
Hy sprack, ick wils my moeyen,
Want, siet, t'is mijn advijs,
Dat ick't al sal uytroeyen,
End' nerghens laten boeyen
Dat Joodtsche volck propijs.
Als Antiochus dit quaet onmatich
Over de Joden sloot,
Track nae Jerusalem obstinatich,
Maer hem ontmoette bloot
Een felle straffe groot,
Van den Heere ghesonden,
Die al sijn boos opstel
Strafte ten selven stonden,

Een nijpen heeft verslonden
Inwendich vleesch end' vel.
Noch en wilde hy niet cesseren [+]
Van't moordadich bedrijf, [+]2. Mach. 8
Maer Godt liet wassen, om sijn persequeren,
De Maeyen uyt sijn lijf,
End' met groot ongherijf
Moeste hy de doot besueren,
Met seer veel lijden stranck,
Niemant ter selver ueren
En coster by ghedueren,
Dat hy soo seere stanck.
Alsoo is ghestorven Gods lasterare [+]
Antiochus met smert, [+]2. Mach. 8
In de wildernisse met grooten vare,
End' veel tormenten hert,
Sijn vleesch heel verrot werdt,
T'viel by stucken beneden,
Aldus gaf hy den gheest,
Philippus met hem ghetreden,
Ginck hem ter Aerden besteden,
Was voor den stanck bevreest.
Oorlof broeders en susters verheven [+]
Het is nu tijdt om scheen, [+]2. Mach. 8
Hier hebdy Antiochus leven
End' sijne doot by een,
Dus laet ons al ghemeen,
Door't gheloove crachtich,
Aenroepen Israels Godt,

En bidden hem eendrachtich,
Dat hy ons make machtich
Te doen nae sijn ghebodt.[+] Gheest die u bidt.

[+]Matth. 5. 42.

[Die heyligen, Gods lieve vrienden jent]

Op de wijse: Al die belast zijt end' beladen swaer.

[+] DIe heyligen, Gods lieve vrienden jent,
Coningen en Priesters Christi bekent — [+]Apoc. 1. 6.
Laet ons met sanck ghedachtich wesen,
Want Syrach heeft in't oude Testament,
[+] De vermaerde luyden excellent
Wel hooghelijck ghepresen, — [+]Eccl. 44. 1.
Maer dese, van Godt uytghelesen,
Hebben met Christo hier ghewandelt,
[+] Jae s'levens woordt ghesien, ghehoort,
Ghetast, ghehandelt. — [+]1. Jo*an*. 1.
[+] De stem eens Predikers in die woestijn,
Bereyt den wegh des Heeren fijn, — [+]Esa. 40. 3.
[+] Dat was Joannes, uytghesonden
[+] Eenen Enghel voor des Heeren aenschijn, — [+]Mat. 3. 3.
[+] Onder alle die van Vrouwen zijn — [+]Luc. 7. 27.
Gheen meerder noyt bevonden, — [+]Matth. 11. 11.
Een licht om t'ware licht t'vorconden,
[+] Een vriendt des Bruydegoms vol minnen,
Wiens soete stem, verblijde hem, — [+]Jo*an*. 3. 29.
In't herte binnen.
[+] Hy doopte Christum met grooter ootmoet,
[+] Die, als hy clam uyt der Jordanen vloet, — [+]Mat. 3. 13.
[+]Marc. 1. 9

Den Hemel sach open gaende, +
Gods Geest op hem quam, als een Duyve soet, + +Luc. 3. 21.
Dits mijnen lieven Sone, in mijn goet +Joan. 1. 32
Welbehaghen bestaende,
Een stem uyt den Hemel vermaende,
Dus Joannes wel heeft beleden,
Dat dit ghewis, Gods sone is, +
Om dese reden. +Jo*an*. 1. 35.
Gheboren uyt den Priesterlijcken stam,
Hy vooren in den Gheest Elie quam, +
Om Israel wel te beraden, + +Mala. 4. 6
De Wet met hem in Christo eynde nam, + +Luc. 1. 12
Op wien hy wees en sprack: siet daer Gods Lam, +Luc. 16. 16.
Om de weerelt t'ontladen
Van al haer sondighe misdaden, +
Hy leerde met t'Doopsel der boeten + +Joan. 1. 29
T"volck, dat sy vrom, sonden Christum + +Mat. 3. 11
Ghelooven moeten. +Act. 19. 4.
Geen sachte cleederen en droech hy, siet, +
Wijn, bier noch broot en was sijn voedtsel niet + +Mat. 11. 8
Maer wilt honich, en sprinchanen, + +Luce, 1. 11.
Hy en was oock gheen wanckelbaer riet, + +Mat. 3. 4.
Dat met den windt herwaert en derwaert vliedt, +Luc, 7. 24.
Hy dorste wel vermanen +
Herodem, van Herodianen, +Mat. 14. 4
Hoe dat hy niet hebben en mochte
Sijns broeders Wijf, t'welck met sijn lijf
Gods vriendt becochte. +
Den Apostel Petrus een edel steen + +Act. 1. 13.
+Apo. 21. 19

Van Jaspis, seer lustelijck hy verscheen
Ghelijck een licht vyerich in't blaken,
Sijn tijdelicke neeringh' acht hy cleyn,
+ Als Christus sprack, comt, end' ick sal u een
Visscher der Menschen maken: +Mat. 4. 18
Want hy liet achter alle saken,
Met den Heere zijnde ghewoone,
Beleedt aldus, ghy zijt Christus,
Des levenden Gods Soone.
+Christus beval hem tot den derd*en* mael,
Te weyden sijn Schaeps-kudde principael, +Jo*an*. 21. 17
Om sijn liefde te bewijsen,
+ Hy was der Joden Predicant loyael,
+ Sijn schaduwe die was medicinael, +Gal. 2. 10.
+ Hy dede van der doot verrijsen, +Act. 5. 16.
+ Oock heeft hy Gode willen prijsen +Act. 9. 40.
+ Met sijn doot, den Heere verknapen, +Jo*an*. 21. 18
Soo Christus dat, voorseyde plat, +2. Pet. 1. 14
Is hy ontslapen.
+ Jacobus een Saphir schoon en playsant,
+ Een columne in Gods Tempel gheplant, +Apo. 21. 19
+ Onder t'besnijden mede, +Gala. 2. 9.
Een Apostel, een vyerich Predicant, +Gala. 2. 10
Herodes Coninck Loech aen hem de handt,
+ End' met den zweerde hem verdede,
In Jerusalem der stede, +Act. 12.
Aldus moeten lijden Gods kinders,
Die elck termijn, door Christum fijn,
Zijn overwinders.

Joannes Apostel een grontsteen claer, +
Van Calcedonien een sterck pilaer, +Galat. 2. 9
Om door gheen teghenspoet te buyghen:
Hy was van den Heere bemint eenpaer, +
In't Avontmael op Christus borst hy daer +Jo*an*. 13. 23 ende 19. 26
Hooghe secreten mochte suyghen, +
Hem was betoont, naes'gheests bedieden, +Jo*an*. 13. 25 ende 21. 20
Wat wonder dinck, in s'weerelts rinck,
Soude gheschieden, +
Andreas een Smaragdus grontste*en* soet, + +Apoc. 4. 1
Hy en beriet hem niet met vleesch en bloet, + +Act. 1. 13.
Doen hem de Heere ydoone. +Apo. 21. 19
Riep, hy versiet sijn metten op den voet, +
Want hy boven dit Aerdtsch tijdelijck goet +Mat. 4. 18
Vercoos des levens croone,
Eenen Sardonischen grontsteen schoone
Is oock Philippus wel gheleken,
Hy heeft gheleert, veel volcx bekeert,
Al door sijn preken.
Thomas een Sardis grontsteen delicaet, +
In die nieu viercantighe stadt die staet + +Act. 15.
Met mueren, op twaelf gronden, +Apo. 21. 16
Te sterven met Christo was sijnen raedt, +
Naemaels heeft hy beleden met der daet, + +Jo*an*. 11. 16.
Siend' het trecken der wonden, +Jo*an*. 20. 26
Mijn Heer, mijn Godt, was sijn oorcond*en*:
Bartholomeus een ghesteente
Van Chrijsolijt, wel tot proffijt +

+Act. 1. 13.

+ Van Gods Ghemeente.
+ Mattheus een Byrillis steen der stadt, +Apo. 21. 20
+ Verliet den Thol, en t'huysk*en* daer hy sat, +Act. 2. 13.
Zijn in hem wel becleven +Mat. 9. 9. ende 10. 3.
De woord*en* Christi, ende hy vergat
Om t'Rijcke Gods, Mamm*on* d*en* aertsch*en* schat,
Door den geest Gods heeft hy gheschreven,
Gheboorte lijden, sterven, leven,
Verrijsen, wandel ende leere,
Van den hoecksteen, ons hooft alleen,
Christus de Heere.
Jacobus Alphei Sone expres
+ Een Topasius, end' Simon Zelotes
+ Een Chrysopasus lichte, +Act. 1. 13.
Met dese twee fundament-steenen es +Apo. 21. 20
Die stadt verciert, waer van ons Joannes
Ghetuyght, uyt sijn ghesichte,
Van't men Jerusalems ghestichte,
+ Judas Jacobi oock by name,
Een Hyacint staet lustich in't +Act. 1. 13.
Werck seer bequame.
Den twaelfsten grondtsteen is, alsoo ick las,
+ Een Ametistus, dat is Mathias,
+ Den Apostel vercoren +Apo. 21. 20
In plaetse van den verrader Judas, +Act. 1. 25.
Paulus die Gods uytvercoren vat was
+ Werdt haestich wedergheboren,
+ Den roep Christi vry niet verloren +Act. 9. 15.
+ En was van hem beseven, +Act. 26. 19.
+Act. 9. 6.

Wat sal ick doen, op dat saysoen,
Sprack hy met beven.
Hy der Heyven Apostel zijnde saen,
Heeft meer alleen, dan al d'ander ghedaen, +
End' wan sijn broodt by nachte, + +Ro. 10. 13.
Hy heeft in veel doots perijckel ghegaen, +1. Cor. 15. 10.
Vijfmael veertich slaghen een min ontfaen +
Van dat Joodtsche gheslachte, + +1. Thes. 2. 9
Driemael ghegeesselt seer onsachte, +2. Cor. 11. 26.
Eens ghesteenicht, selden met vreden,
Heeft hy met wee, driemael ter Zee
Schipbrake leden.
Hy leet veel coude, hongher, onghevoech, +
Over al in perijckel spaed' end' vroech, +2. Cor. 11. 26.
Onder den Moordenaren,
End' valsche broeders, diemen vandt ghenoech,
Noch hy over alle Ghemeynten droech
Een sorchvuldich beswaeren, +
Paulus end' Barnabas dat waren +Act. 14. 29.
Menschen, die wech hadden ghegheven
Voor den naem vry, Jesu Christi,
Haer eyghen leven.
D'Euangelisten Marcus end' Lucas,
Timotheus, Titus ende Silas,
Al die Gods Tempel hielpen bouwen, +
Stephanus, den ghetughe Antipas, + +Act. 6. 8.
Nathanael ende Ananias, + +Apoc. 2. 13.
End' Clemens den ghetrouwen, + +Jo*an*. 1. 46.
Alle heylighe Mans end' Vrouwen, + +Act. 9. 10.
+Phil. 4. 3.

Haer namen laet ick Godt bevolen,
Die al seer cloeck, in s'Levens boeck
Staen onverholen.
Lof zy den Vader in der eeuwicheyt,
Die ons sijnen wille heeft uytghecleyt,
Met woorden ende wercken,
+ Door sijnen Soon end' sendtboden planteyt,
+ O broeders laet ons met goet onderscheyt +Hebr. 1.1.
+ Ons roepinghe volstercken, +2. Pet. 1. 10
+ End' onse voorganghers aenmercken, +Phil. 3. 17.
Vyerich in haer gheloove schrijden, +Hebr. 13. 7.
Dat wy hier naer moghen met haer
Eeuwich verblyden.

Een is noodich.

[Van der Leeuwen woonsten, o Zion Bruydt]

Op de wijse: O Isaacx Godt en Jacobs toeverlaet.

+ VAn der Leeuwen woonsten, o Zion Bruydt,
Comt uyt, +Cant. 4. 8. ende 2. 11.
Reghen en winter ruyt
Is al vergaen, vol juyt
Hoort men nu het gheluyt, der Tortel-duyf
playsant:
+ Ick heb al verwonnen, comt deelt den buyt,
Van Zuydt +Col. 2. 15.
Waeyt den windt op ons cruydt,
+ Al door des Meys vertuyt,
+ Ghebloeyt zijn onse fruyt-boomen aen elcken cant: +Cant. 4. 16
End' in ons landt +Cant. 2. 13. ende 2. 12.

Staen bloemkens triumphant, +
Vreest met der Sonnen brandt, in dese tijden bloodt, + +Cant. 1. 5.
Te lijden, noodt, +Matth. 13. 21.
Vervolgh ende martely, +
Om t'Euangely, +Cant. 2. 2.
Ghelijck een Lely, onder die doorens fel,
Hier ende daer +
Moet ghy bloeyen eenpaer, +Jo*an*. 16. 20
Onder die dochteren, maer
V droefheyt sal hier naer, in vreucht verkeeren snel.
O Lief soet reuckich, als den balsemer, +
In't vyer + +Job, 23. 10
Als goudt, soo moet ghy hier +Sap. 3. 6.
Gheproeft zijn in dangier,
Maer neemt voor u banier, mijn reyn liefde perfect, +
Edel bloeysel uyt Jericons roosier, + +1. Pet. 1. 7.
Laurier, + +Eccl. 24. 18
O ghy zijt ghecocht seer dier +1. Cor. 6. 20 ende 7. 23.
Onder Menschen bloedtgier,
Mijn Duyve goedertier, ghy zijt schoon +
onbevleckt, +Cant. 4. 7. ende 2. 6.
Ende bedeckt, +
Van mijn handt uyt ghestreckt, +Jo*an*. 6. 40.
Ghy sult werden verweckt, en t'uwen
loone jent,
Een croonement, ghebloeyt sonder verganghen,
Van my ontfanghen:
Dus vliedt der Sangen, bedroch en listicheyt, +
+1. Pet. 5. 4

Haer neen is ja,
En doet niet als Eva,
+ Maer volght my vyerich na,
Open-armich sta ick lief voor u bereyt. +Gen. 3. 6.
+ Aenmerckt o lief mijn liefd' en goeden aert,
+ Ghy waert +Esa. 8. 15.
Dootschaduwich beswaert, +Mat. 4. 15
End' siet, om u welvaert,
En heb ick niet ghespaert, mijn precieuse bloet,
+ V duyster sinnen, heb ick verlicht, verclaert
+ Dus baert +Joan. 15. 4
Vruchten aen den wijngaert, +Matth. 10. 32.
+ Mijnen Name onvervaert
+ Maect over al vermaert, geeft uw*en* reucke soet, +Cant. 1. 12.
+ Soo Nardus doet, +Ezec. 47. 1.
Cypres en myrrhe goet, +Sach. 14. 8
+ Ende weest overvloet, als vruchtbaer boomen, by
Den stroomen, vry, +Apo. 22. 2.
Waer op dat alle Maende
Goed' vrucht zijn staende,
Dat onvergaende, u groen bladeren fijn
Moghen ghesondt
Maken tot aller stondt
Die Heydenen ghewondt,
Die buyten mijn verbondt, noch in doots
schaduwe zijn.
+ Princelijcke dochter Zion verfraeyt,
V paeyt +Math. 7. 25.
+ Met mijnen woord', al waeyt
+Luce, 7. 47.

Den stormwindt verdrayt,
Blijft vast staende getaeyt, op d*en* costelijcken steen,
Al men becleet, met geen lappen benaeyt, +
Soo laeyt
In mijn liefde beraeyt, +
Die hier in tranen saeyt, +
V vreucht wanneer men maeyt, en sal niet wesen cleen, +
Onder ons tween +
Zijn wy te samen een,
End' sullen onverscheen, blijv*en* te gader al,
Den Vader sal +
V eeren end' beminnen,
Ten Hemel binnen, +
Niet om versinn*en*, en is de groote vreucht,
Die u subijt
Sal wesen t'aller tijdt, +
Naer desen corten strijdt,
So ghy volstandich zijt, dwelck ghy door my vermeycht. +

+Matth. 16. 18.
+2. Cor. 3. 11
+Mat. 9. 16
+Psa. 126. 5
+Gal. 6. 9.
+Jo*an*. 14. 23
+1. Pet. 1. 8.
+Matth. 24. 13.
+Phil. 4. 13.

Een is noodich.

[Een yeghelijcke zonde is als een zweert]

Op de wijse: Jesabels Priesters, etc.

EEn yeghelijcke zonde is als een zweert, +
Die s'Menschen Ziele wondicht,
quetst en deert,
Dat niemandt en can ghenesen,
Hierom sal ickse noem*en* elck*en* die't begeert,
Op dat wy moghen al van desen
Ghewaerschout wesen.

+Syr. 21. 1.

+ Doet ghy gheen boete, spreeckt Christus saen,
So sult ghy moeten al te samen vergaen, +Luc. 13. 3.
Wilt ghy, nae Schrifts vermonden,
Oock niet ghelooven aen my t'Goddelijck graen,
+ Soo sult ghy sterven in u zonden,
+Blijven verslonden. +Joan. 8. 24.
+ Die niet en draeght sijn daghelijcx verdriet, +Mar. 10. 8
+ End' my niet en volght, die en is mijns weerdich niet, +Luc. 9. 23.
Spreeckt Christus ons ontlader, +Marc. 10. 35.
Wie mijnen Name loochent, als die Menschen ontsiet,
Loochenen sal ick sulck misdader
Voor mijnen Vader.
+ Noch heeft de Heere ghesproken, hoort,
Van binnen uyt t'herte der Menschen +Marc. 7. 17.
comen voort
Quade ghedachten schadich,
Everspel hoererije, end' moort,
Dieverije, end' giericheyt beladich,
Seer onversadich.
Schalckheyt, list, oneerbaerheyt, daer by
Die schalcke ooghe, Gods lasteringhe vry,
Hooveerdicheyt bedrijven,
End' oock de sotticheyt t'zijn al qua stucken, sy
En moghen, souden wy beclijven,
By ons niet blijven.
Sy maken den Mensche onreyn ofte gemeyn,

Oock schrijft ons Paulus dat uytvercoren greyn,
Waerom dat Godt verheven,
Ten boosen Menschen heeft binnen s'weerelts pleyn +
In eenen verkeerden sin ghegheven,
Tot een boos leven.
Om dat sy zijn soo onachtsame coen,
Gode te kennen, hierom ist datse doen
Dinghen die niet betamen,
Onrecht end' hoererije, in elck saysoen,
Schalckheyt end' giericheyt te samen,
Vol aller blamen.
Boosheyt end' haet, moort end' ghekijf,
Listicheyt end' fenijnich quaet bedrijf,
Oorblasen t'allen weken,
Achterklap doen, end' God verachten stijf,
Vermeten, hooveerdich, groot spreken,
Schadighe treken.
Den Ouder*en* onghehoorsaem zijn altoos
Onverstandich end' trouweloos,
In hartneckicheyt volheerdich,
Onbarmhertich, niet om versoenen boos,
Die dese dinghen doen veerdich,
Zijn den doot weerdich.
Want alle die onrechtveerdich zijn,
Die en sullen in gheen termijn +
Dat Rijcke Gods beerven,
En laet u niet verleyd*en*, o Mensche Gods devijn,
De hoeren-jaghers moetent oock derven,

+Rom. 1. 28

+1. Cor. 6. 11

End' niet verwerven.
Overspeelders end' weekelinghen, siet,
End' jonghenschenders, haer naeckt eeuwich verdriet,
Dieven, gierighe lieden,
Dronckaerts, lasteraers, noch roovers niet,
En sal dat rijcke Gods gheschieden,
Nae Schrifts bedieden.
+ Die wercken des vleeschs zijn openbaer
Als daer is overspel, hier naer +Gal. 5. 1.
Hoererije onreynichede,
Dertelheyt, end' afgoderije swaer,
Tooverije, vyandtschap mede,
Twist vol onvrede.
Benijdinghe end' toornicheyt quaet,
Ghekijf, tweedracht, secten end' haet,
Moort, suypen, end' brassen,
Op alle dese dinghen de Menschen obstinaet
Als die in zonden opwassen,
Niet veel en passen.
Maer Paulus heeft wederom ervoorseyt,
Tot die van Galaten claerlijck uytgheleyt,
Die sulcx oft dierghelijcke
Boose dinghen doen, in der eeuwicheyt
Besitten en sullen dat rijcke
Gods magnifijcke.
+ Hoererije end' alle onreynicheyt,
Noch gierichеyt, en zy van ons gheseyt, +Ephes. 5. 3.
Maer al veel beter vruchten,

Schandelijcke woorden moeten af zijn gheleyt,
Onnutten clap, boerden en cluchten,
Moeten wy vluchten.
Geen boose reden en gae uyt onsen mont, +
Bitterheyt noch gramschap en zijn in onsen gront, +Eph. 4. 29.
Gheroep end' lasteringhe,
Laet verre van ons zijn, o vrienden t'aller stont,
Die aertsche leden sonderlinghe
Elck t'onder bringhe.
Hoererije ghenoemt seer abundant, +
Onreynicheyt, end' schandelijcken brant, +Col. 3. 5.
Boose lusten verschooven,
End' gierichеyt moeten wy dooden, want
Gods tooren op die niet en ghelooven
Comt dies van boven.
Wy moeten van ons nederlegghen in't graf, +
Tooren ende verbolgentheyt straf,+ +Rom. 6. 4.
Godt laten alle wrake, +Col. 3. 8.
Alle lasteringhe van ons legghen af,
Schandighe woorden, leughen-sprake,
In alle sake.
Den onrechtveerdigen is de Wet gestelt, +
Den onghehoorsamen oock me ghetelt, +1. Tim. 1. 9
Den Godtloosen end' sondaren,
Den onheylighen en ongheestelijcken helt,
Den Vader en Moeder moordenaren,
Tot haer beswaren.
Den dootslaghers end' hoeren-jaghers snel,
Jongenschenders, end' Menschen dieven fel,

En die de leughen pleghen,
Midtsgaders die meyneedighe rebel,
End' wat noch meer in alle weghen
Gods leere is teghen.
+ Vermijdt u schrijft oock Paulus claer,
Van Menschen die veel houden van haer, +2 Tim. 3. 6
Gierich end' seer verwanich,
Grootsprekers, hooveerdich, lasteraers, eenpaer,
Den Ouderen niet onderdanich,
Maer wederspanich.
Ondanckbaer, end' ongeestelijck, stuer,
Hartneckich, niet om versoenen puer,
Schenders, oncuysche daders,
Wilt van manieren, ongoedertieren, suer,
Pecmeters, opgheblasen, midtsgaders
Valsche verraders.
Alsulcke Menschen zijn onbequaem
Tot den gheloove, aen Godt des Heeren naem
Hebben verdorven sinnen,
End' sy verachten Gods groote cracht eersaem
Bov*en* Godt sy ter weerelt binnen,
Die wellust beminnen.
So wie vertsaecht oft ongeloovich blijft,
Grouwel doet, doodtslaet, oft hoererije bedrijft,
Toovenaers, afgodisten onmanierich,
+ End' alle leughenaren, haer deel Joannes schrijft,
Te wesen in den solpher-poel vyerich, +Apoc. 21. 8

End' seer dangierich.
Joannes sach een stadt schoon wel ghedaen, +
Daer niet dat onreyn is, en mach in gaen, +Apo. 21. 26
Wat grouwel doet oft leughen,
Dat sylieden, wiens namen daer gheschreven staen,
In't levens boeck des Lams, die meughen
Haer wel verheughen.
Daer buyten zijn die vuyle honden coen, +
Die toovenaers, en dat oncuysch aertsoen, +Luc. 10. 20.
Dootslaghers, afgodisten,
End' alle die de leughen liefhebben, ende doen, +
Ick wilde wel, dat alle Christen +Apo. 22. 14
Hier op wel gisten.
Den Prince Christus sijn Engelen doen sal,
De erghernissen sijns rijcx versamen al,
En die booselijck leven, +
In den oven des vyers daer sal zijn haren val +Matth. 13. 40.
Godt wil u dan, o vrienden verheven
Sijn rijcke gheven.

Een is noodich.

[Alle vleesch is hoy, na Schrifts belijdt]

Op de wijse: *Il me suffit.*

Alle vleesch is hoy, na Schrifts belijdt, +
Cort is den tijt, van s'Menschen leven, + +Esa. 40. 6.
Als bloem in't velt, ontploken wijdt, + +1. Pet. 1. 24
Moet hier subijt, sijn glory sneven, + +Job, 14. 2.
Wat is met den Mensche bedieven? + +Jac. 1. 10.
Een uer en is hem niet ghegheven. + +Psa. 39. 6.
+Syr. 18. 12

+ Hoe langhe hy, sal leven vry,	
Sijn perck hebt ghy, o Godt beschreven.	+Matth. 24. 42.
+ Dat oudt verbondt, is stervensnoot,	
+ End' nae den doot, wy al verwachten	+Job, 14. 5.
+ Noch eenen dach des oordeels groot,	+Syr. 14. 16
+ Daer werden bloot, alle ghedachten,	+Hebr. 9. 27
+ Als Christus comt met sijn heyrcrachten,	+1. Cor. 4. 5.
+ Sullen huylen alle gheslachten	+Apo. 20. 12
+ Der Aerden quaet, veel drucx toestaet,	+Apoc. 1. 7.
+ Al die den raedt, Christi verachten.	+Rom. 2. 9.
+ Voor den rechtstoel Christi ydoon,	+Pro. 1. 30.
+ Op den persoon, werdt gheen aenmercken,	+Deu. 10. 17
+ Die t'herte kent, sonder verschoon,	+Job, 34. 9.
+ Sal gheven loon, elck nae sijn wercken,	+2. Cor. 5. 10.
+ Cracht en sal niet baten den stercken,	+1. Pet. 1. 17
+ Noch geen cloeckheyt den wijsen clercken,	+Apoc. 2. 23.
+ Recht oordeel claer sal openbaer,	+Zeph. 1. 14
+ Strijcken aldaer, dat hooft der Kercken.	+Apoc. 6. 15.
+ Seer vreeslijck, Godt hem wreken sal	+Act. 17. 31.
+ Over t'ghetal sijner vyanden,	+2. Thes. 1. 8
+ Die de weerelt beminnen al,	+Jacob. 4. 4
+ Want haren val, werdt groot ter schanden,	+Mat. 7. 27
+ Haerlieder vyer sal eeuwich branden,	+mar. 9. 47.
+ Haerlieder worm, die blijft voor handen,	+Rom. 2. 8.
Rouwe, gheween, werdt daer ghemeen,	+Matth. 13. 50.
+ Angst ende een knerssen der tanden.	
+ Dan sullen die rechtveerdich zijn,	+Sap. 5. 1.
+ Vry van ghepijn, oft weeclaghen,	+Apo. 21. 4.
Blincken ghelijck der Sonnen schijn,	+Matth. 23. 43.

Met vreuchden: fijn, niet om ghewaghen,
In't rijcke Gods nae haer behaghen, +
Onsterffelijcke croonen draghen, + +1. Pet. 5. 4.
t'Lammeken soet, sal haer tot spoet, + +Esa. 25. 8.
Der tranen vloet, van't aenschijn vaghen. +Apoc. 7. 17.
Een princelijcke Majesteyt +
Heeft Godt bereyt, sijn uytvercoren, +Matth. 20 23. ende 25. 14
Dus is des loons groot onderscheyt,
Vast toegheseyt, ende ghesworen, +
Tusschen die Godtloos Godt tegen sporen, + +Mal. 3. 14
En die hem dienen wedergheboren, +Joan. 3. 3.
Wat neersticheyt, men hier toe leyt, +
Gheenen arbeyt, en werdt verloren. +1. Cor. 15. 58.

Een is noodich. +

+Ephes. 6. 8

Een Lofsanck-Liedt uyt Apocalypsis, op de wijse: Van. den 103. Psalm.

HEylich, heylich, heylich Godt Heer almachtich ++
Zijt ghy, ghy waert, ghy zijt, end' comt waerachtich, ++ +Apoc. 4. 8.
Prijs, eere, en cracht te nemen zijt ghy weert, +Levit. 19. 2
Want door uwen wille, o Heer ghepresen, + +Esaie, 6. 3.
So heeft alle dinghen alsnoch sijn wesen +Apoc. 4. 11 ende 5. 12.
Ghy hebbet al ghemaeckt so ghy't begeert. +Gen. 1. 1.
Leeu van Juda, ghy Lammeken Gods coene, +
Ghy waert weerdich, te nemen en t'ontdoene + +Apoc. 5. 5.
Den Boeck met sijn seven seghelen snel, + +Gen. 49. 9
+Esa. 31. 4.

Hierom is u dat nieuwe Liedt ghesonghen,
Ghy hebt uyt allerley geslachten, tonghen,
+Volcken end' Heydenen, ons gecocht wel.
+ Maer niet met goudt, maer al met uw*en* bloede, +Apoc. 5. 9.
+ Ghy waert ghedoodt, end' hebt ons, tot voorspoede, +1. Pet. 1. 18
+ Gode Coninghen en Priesters ghemaeckt, +Hebr. 9. 12.
Wy sullen zijn Coninghen op der Aerden, +Apoc. 5. 10. ende 1. 6.
+ Ghedoodde Lam, ghy zijt weerdich t'aenvaerden,
Cracht, rijckdom, wijsheyt, sterckheyt onghelaeckt. +Apo. 5. 12.
+ Eer' ende prijs, end' lof zy u bysonder,
Ghy in Hemel, op d'Aerde, en daer onder, +Apo. 5. 12. ende 4. 11.
Oock in der Zee, die creatueren zijt,
Ghy moet die op den stoel sit en t'Lam seggen,
Lof, eere, prijs, ende ghewelt toelegghen,
Van eeuwicheyt tot eeuwicheyt subijt.
+ Ghy die daer zijt hoogh op den stoel geseten,
Salicheyt zy u, o Godt ongemeten, +Apoc. 7. 10
Ende den Lamme, Amen zy gheseyt,
Lof, eere, wijsheyt, danck en prijs gestadich,
Cracht en sterckheyt, zy onsen Godt grootdadich,
Van eeuwicheyt tot inder eeuwicheyt.
+ Danck zy u Heer, almachtich Godt bevonden,
Die waert en zijt, en toecomt nu ten stonden, +Apoc. 12. 3
Dat ghy aengenomen hebt u cracht groot,
+ Groot end' wonderlijc zijn al uwe werck*en*,
+Apoc. 15. 3.

Heer almachtich Godt, niet om versterck*en*,
Recht end' warachtich zijn u wegh*en* bloot.
Ghy Coninck der heylighen groot en crachtich, +
Wie en soud' u niet vreesen eendrachtich, +
Heere, ende oock prijsen uwen Naem,
W*an*t ghy alleyn zijt heylich bov*en* sommen,
Want alle Heydenen die sullen commen, +
Ende aenbidden voor u al te saem.
W*an*t u oordeelen zijn, o Heere weerdich,
Nu openbaer, waerachtich end' rechtveerdich, +
Verwinnen sult ghy Lam van goeder aert
Al u vyanden bringhen in verseeren,
Want ghy zijt een Heer aller Heeren, +
Een Coninck aller Coninghen vermaert.
Aleluya, salicheyt, prijs end' eere, +
Ende ghewelt zy Godt onsen Heere,
W*an*t waerachtich ende rechtveerdich zijn
Sijn oordeelen, Aleluya, met rechten
Loeft onsen Godt, ghy al die zijt sijn knechten,
Cleen ende groot, al die hem vreesen fijn.
Aleluya, laet ons den Heere loven, +
Want den almachtighen Godt van hier boven,
Die heeft dat rijck inghenomen ghewis,
Laet ons verblijden, ende vreucht aencleven,

+Apoc. 15. 4
+Jere. 10. 7.
+Levit. 19. 2
+Apoc. 16. 8.
+Apoc. 17. 14
+Apoc. 19. 1. 14.
+Apoc. 19. 6

End' onser Godt laet ons de eere gheven,
Want die bruyloft des Lams gecomen is.
[+] Des Lams huysvrouwe heeft haer gaen bereyden,
Haer werde ghegeven om haer te becleyden [+]Apoc. 19. 8.
Met reynder zijden, die schoon is end' fijn,
Welcke zijde is die rechtveerdichede
Der heylighen, salich zijn sy die mede
Tot des Lams Avontmael geroepen zijn.
[+] Hy die daer heet ghetrou ende waerachtich
[+] De selve oordeelt, end' hy strijdt seer crachtich [+]Matth. 22. 2.
Met gherechticheyt, en sijn ooghen claer [+]Apo. 19. 11.
Zijn als een vlamme des vyers in't vertoonen,
[+] End' op sijn hooft zijn menichte van croonen,
[+] Sijn cleedt van bloede is besprengt eenpaer. [+]Apoc. 1. 14.
Hy heeft eenen Name gheschreven reyne, [+]Esau. 63. 2.
Die oock niemant en kent dan hy alleyne,
[+] Hy heet Gods woordt, een zweert scherp ende straf
[+] Gaet uyt sijn mondt, om te slaen sonder vieren [+]Apo. 19. 12
[+] Den Heydenen, ende hy sal regieren [+]Joan. 1. 1.
[+] Henlieden niet eenen yseren staf. [+]Apoc. 1. 16.
[+] Hy tredet de wijn-persse van den wijne [+]Psal. 2. 9.
Des grimmenden toorens van Godt divine, [+]Apoc. 19. 15
Almachtich, end' op sijn cleet ende dyen,

Daer staet also sijnen name gheschreven, +
Een Coninck aller Coninghen verheven, +1. Tim. 6. 15.
Heer aller Heeren, hem moet lof gheschien.
Haestelijck comt de Heere wilt op mercken, +
Om yegelijck te gheven nae sijn wercken, + +Apo. 22. 12
Heeft hy met hem ghenomen sijnen loon, +Jere. 17. 10
A ende O is hy, t'begin end' eynde,
Salich zijn sy, die als reyn ongescheynde +
Onderhouden sijn gheboden ydoon. +Esai. 44. 6.
Op dat haer macht aen't hout des levens blijcke, +
Sy sullen gaen tot die poorten in't Rijcke + +Apo. 22. 15
Gods, die lustige stadt met vreuchd*en* coen, + +1. Cor. 6. 10
W*an*t buyten, zijn hond*en*, end' hoerenjagers, +Ephe. 5. 3.
Afgodische, toovenaers, en dootslaghers,
End' die de leughen liefhebben en doen.

Een is noodich.

[Ick wil nu gaen verhalen]

Op de wijse: Huemken seer fraey van gheeste.

ICk wil nu gaen verhalen +
Al van de stadt playsant, + +Apo. 21. 8.
Die Joannes sach dalen, + +Heb. 12. 21
Verciert aen elcken cant, +Apo. 21. 10.
Als een reyn Bruydt triumphant,
Voor haren Man ghepresen,
T'nieu Jerusalem constant, +
D'welck heeft Gods eerlijck wesen. + +Apo. 22. 12
T'wesen van dees stadt schoone + +Ephe. 2. 19
+Esa. 28. 16.

+ Was seer wel ghefundeert,
Twaelf fundamenten ydoone, +Matth. 16. 18.
+ Twaelf poorten, dit noteert,
Twaelf Enghels onghecesseert +1. Pet. 2. 4.
Houden aldaer de wachte,
Op dat daer niet en verkeert
Dat onreyne gheslachte.
Met eenen hooghen muere
+ Is dese stadt bewaert,
Daer behoeft t'gheener ure +Apo. 21. 14
Keersse noch licht vermaert,
+ Sy is van t'Lam Gods verclaert,
Op den gront der Propheten +Ephe. 2. 19
Ghebout, van reynder aert
d'Apostelen wy weten.
+ Tot dese stadt vol eeren
+ En mach niemandt in gaen, +Rom. 6. 6.
+ Hy moet hem eerst bekeeren, +Colos. 3. 8.
+ En doen, nae Schrifts vermaen, +1. Pet. 2. 1.
+ Den ouden rock der zonden saen +Judi. 1. 24.
+ Die moet zijn afghetoghen, +Ephe. 4. 22
Als een nieu herboren graen +1. Pet. 4. 2.
Onder Gods handt gheboghen.
+ Tot dees stadt, ick aenschouwe,
En is maer een en padt, +Mat. 7. 13
Dien is smal ende nouwe,
Christus leert selve dat,
+ Veel werden op den wegh madt,
+ Die in de liefde vercouden +Luc. 13. 22.
+4. Esdr. 77.

Werden van Gods woorden sadt, +
t'Gheloof siet men verouden. +Matth. 24. 12.
De poorten deser stede +
Sluyten, by nachte, niet, + +Apo. 21. 15.
Alle die staen nae vrede +Esai. 60. 11
Dringt in met crachte, siet,
Die dit boos gheslachte, liet,
Als den knecht ghestichtich,
Die niet van sijn wachte, vliet, +
Verwacht den Heer voorsichtich. +Luc. 12. 43.
Dees stadt schoon van ghesteente, +
Claer als den cristalijn, + +Apo. 21. 8.
Verstae ick Gods Ghemeente, +Matth. 28. 19.
Waer in tot elck termijn
Is een Gheloof, een Doopsel fijn, +
Een eenich Godt almachtich, +Matth. 16. 16.
Die aldaer sal eeuwich zijn, +
Als Gouverneur waerachtich. +Ephe. 4. 5.
Die desen Heere sal dienen +
Moet wesen dus bereyt, + +Colos. 3. 8.
Als die Christen ingienen,+ +Eph. 4. 22.
Die hebben afgheleyt + +Rom. 6. 6.
Alle bedroch end' archeyt, +Matth. 25. 37.
Verciert met alle goede wercken,
Wt liefden die naeckten cleyt,
Die hongher gheerne stercken. +
D'wapen van desen strijde +2. Cor. 10. 3
Is niet vleeschelijck, maer
Gheestelijck tot allen tijde,

+ Machtich voor Godt eerbaer,
Treckt aen t'harnas Gods claer, +Eph. 9. 13.
Den Helm der hopen claer,
En t'zweert des Gheests voorwaer,
De voeten gheschoeyt met vrede.
Dus ghy vrome soldaten
Bewaert dees stadt playsant,
+ Op dat daer in gheen gaten
Gemaeckt en werden, want +Jo*an*. 10. 11
Daer is nu so menich vyandt,
Die alle doen haer beste,
Of sy aen eenighen cant
Conden comen door de veste.
Oorlof vrome Chijchslieden
Die desen strijdt aenveert,
Doet naer t'Capiteyns gebieden,
End' u vromelijck weert,
Dat u Satan niet en deert,
+ Sijn pijlen fel en vyerich
+ Blust uyt, door des Gheests zweert, +Eph. 6. 27.
Zijt als Schapen goedertierich. +Matth. 10. 16.

Een is noodich.

[Al die daer zijn beladen]

Op de wijse: Orpheus droef van sinne: oft, Her nachtegaelken cleyne, etc.

+ AL die daer zijn beladen
Met hare zonden swaer, +Matth. 11. 28.
+ Door leetwesens ghepijn,
+ Te gaen wort haer gheraden +Psal. 31. 11
+Psal. 38. 5.

Tot Christum, want hy haer +
Roept, als goet Medicijn: + +Joan. 7. 37
Comt in mijn jock end' lijn, + +Jere. 8. 18.
End' mijn schole leeren, + +Mat. 9. 12
Sachtmoet ende ootmoet, + +Hebr. 5. 15.
Soo sal dan't uwaert keeren + +Syr. 6. 25.
Der Zielen ruste soet. + +Jere. 6. 16.
Neemt op s'Heeren gheboden, +Matth. 11. 39.
T'goet jock, door onderscheyt +
Der kennissen, als die +1. Jo*an*. 5. 3.
Nu te recht zijt ontvloden +
S'weerelts onsuyverheyt, +2. Pe. 2. 10
Der zonden slavernije, +
Laet die gheen heerschappije + +Gen. 4. 7.
Meer over t'lichaem drijven, + +Tob. 4. 4
Verwinnet quaet mer t'goet, + +Rom. 6. 12
Soo sal in u beclijven, + +Ro. 12. 21.
Der Zielen ruste soet. +Matth. 11. 29.
Niet en hebben sy vrede, +
Die daer woest ende wilt + +Esa. 48. 21
Godtloos leven rebel, + +Esa. 57. 18.
Ghelijck de Zee sy mede +Jude, 13.
Niet connen zijn ghestilt,
Maer die Godt vreesen wel, +
End' houden sijn bevel, +Psal. 119. 165.
Vrede comt haer beneven, +
Als eenen water vloet, + +Esa. 48. 18.
Soo dat haer wort ghegheven +1. Jo*an*. 3. 19
Der Zielen ruste soet.

+ Als t'herte gantsch is veylich	
Van boosheyt int ghemeyn,	+Matth. 11. 29.
+ End' daer in is gheplant	
+ Gods woordt suyver end' heylich,	+Ro. 13. 12.
+ Soo wort dat herte reyn,	+1. Pet. 2. 1.
+ Jae ghemoedt end' verstant,	+Joan. 1. 21.
+ Door het gheloove, want	+Psal. 18. 31
+ Die t'woordt oprecht bewaren,	+Act. 15. 9.
+ Worden daer door ghevoedt,	+2. Pet. 3. 1.
+ Gods Gheest sal in haer baren	+Jere. 15. 16
+ Der Zielen ruste soet.	+Sap. 16. 26
+ Uwen lust zy, o Menschen,	+Mat. 4. 4.
+ Aen den Heere minioot,	+Psal. 37. 4
Die u dan gheven sal	+Syr. 6. 18.
Wat u herte mach wenschen,	
Dus uwe weghen bloot	
Wilt hem bevelen al,	
+ End' sonder veel gheschal	
+ Zijt stille, ende wachtet	+Exo. 14. 13
Op hem, wat dat ghy doet,	+1. Par. 20. 17.
+ Op dat ghy soo betrachtet	
+ Der Zielen ruste soet.	+Psal. 37. 7.
+ Als door een Zuydich waeyen	+Esa. 30. 15.
+ Van dat nieu Testament,	+Cant. 4. 16
+ T'herte scheurt ende beeft,	+Joel, 2. 13.
Met een vyerich doorlaeyen,	+3. Re. 19. 11
s'Heeren Gheest daer ontrent	
Gheerne sijn plaetse heeft,	
+ Dan comt de Heer end' gheeft	
	+Jo*an*. 14. 23

Een stille sachte suyghen, +
Daer siet men den Gheest vroet + +3. Re. 19. 11
Met sijn vruchten betuyghen +Gal. 5. 22.
Der Zielen ruste soet.
Niet meer leeren oorloghen +
En sal het volck nu voort, +Mich. 4. 3
Maer vry end' onvervaert +
Sal een yeghelijck moghen +1. Joan. 4. 18.
Woonen met goet accoort,
Onder sijnen wijngaet, +
End' Vijgheboom vermaert, +Joan. 15. 1
Die soecken moghen vinden, +
Vrucht end' schaduw behoet, +Judi. 9. 11.
Onder Zions beminden, +
Der Zielen ruste soet. +Cant. 2. 3.
Ghy Dochteren ydoone +
Van Jerusalem, siet, + +Cant. 2. 7.
Den Bruydegom die seyt, + +Cant. 3. 5.
En weckt niet mijn schoone +Cant. 8. 4.
Bruydt noch en roertse niet, +
Die in mijn armen leyt, + +Cant. 2. 6.
End' in roosen weyt, + +Cant. 8. 3.
Gheduerende de quale +Cant. 2. 16
Van tribulacy gloet, +
Op datse niet en fale + +Mat. 13. 6
Der Zielen ruste soet. + +Luc. 12. 49
Haghel werdt in den woude, + +1. Pet. 4. 12
Soo spreeckt de Heere, maer + +Esa. 32. 18.
Mijn volck sal woonen vry +Exo. 9. 19.

+ In des vreeds huysen boude,
In stoute rust, al waer +Jud.33. 16
Eeuwighe stilte zy,
+ Onsen vrede is hy,
+ Die vrede heeft vercreghen +Ephe. 2. 13
Aen t'cruyce met sijn bloedt, +Col. 1. 20.
In hem is gantsch gheleghen
+ Der Zielen ruste soet.
+ Eenen Gheest stil end' sachtich, +Jo*an*. 16. 33
Daer med' moet zijn verciert, +1. Pet. 3. 4.
Nae s'Heeren wil end' lust,
De Mensche, die eendrachtich
+ Onsienelijck logiert,
In't herte wel gherust, +2. Cor. 4. 15
+ Daer gherechticheyt kust
Den vrede, en daer trouwe +Psal. 85. 11
Goetheyt comt te ghemoet,
Daer spruyt in die landouwe
Der Zielen ruste soet.
+ Noch een ruste bequame
Is voor Gods volck present, +Hebr. 4. 9.
Beter als in Canaan,
Maer in des Heeren Name
Soo wie hem recht bekent,
+ Sonder wijcken daer van,
+ Sijn hope worden can +1. Jo*an*. 2. 3.
+ Levendich ende crachtich, +Ephe. 3. 12
Met s'Heeren vrede goet +1. Joan. 4. 17.
+ Naemaels te zijn deelachtich
+1. Pet. 1. 3.

Der Zielen ruste soet. +
T'is recht, by onsen Prince, + +1. Jo*an*. 3. 2.
Druck te verghelden fel, +2. Thes. 1. 6
Die u bedroeven saen +
Hier in s'weerelts province, +Zach. 2. 19
Maer ghy die lijdt ghequel,
Hoort Paulus soet vermaen, +
Ghy sult (seyt hy) ontfaen + +2. Thes. 1. 7
Met ons ruste ghepresen, +Apo. 14. 13
In Gods rijcke met spoet,
Dits in volcomen wesen +
Der Zielen ruste soet. +1. Cor. 13. 10.

Een is noodich.

[Christen broeders vercoren]

Op de wijse: Ick peyns om een persoone, etc.

CHristen broeders vercoren, +
Die door dat eeuwich zaet + +1. Pet. 1. 23
Wederom zijt gheboren, + +Joan. 1. 18
Bevrijdt van't sondich quaet, + +1. Cor. 6. 11
Ghy staet, end' gaet// in't licht eerbaer, +Ro. 13. 13.
Volstandich zijn// een cleen termijn +
Voortaen behoeft u maer. +Matth. 24. 13.
Ghy smaeckt des Heeren gaven, +
Boven uyt s'Hemels pleyn, +Hebr. 6. 5.
Om u Ziele te laven,
Dat goede woordt Gods reyn,
Als een fonteyn, vloeyende claer,
Volstandich zijn// een cleen termijn
Voortaen behoeft u maer.

+ Des Heeren Gheest verheven
Ghy oock deelachtich zijt,
De cracht vant eeuwich leven
Die smaeckt ghy met jolijt,
+ Ghy neemt den tijdt// van gracy waer,
Volstandich zijn// een cleen termijn
Voortaen behoeft u maer.
Dat ghedueric ghestade
Eeuwich nieu Testament,
+ Ja Gods rechte ghenade,
Daer in staet ghy present,
Dus tot den ent// wijckt niet van haer,
Volstandich zijn// een cleen termijn
Voortaen behoeft u maer.
Ghy leydt een wandelinghe
Godtlijck nae Christus ze,
Sonder veranderinghe,
+ In liefde, pays, en vre,
Soo deed Noe// veel hondert Jaer,
Vostandich zijn// een cleen termijn
Voortaen behoeft u maer.
Ghy houdt vast aen den ghenen
+ Die onsienelijck es,
Al waer hy hier verschenen,
Ende saecht hem expres,
Soo deed' Moses// ghy volghet naer,
Vostandich zijn// een cleen termijn
Voortaen behoeft u maer.
+ T'is waer ghy moet hier draghen

+Hebr. 6. 5.

+2. Cor. 6. 1.

+1. Pet. 5. 12

+Gen. 6. 9.

+Heb. 11, 27.

+1. Pet. 1. 6.

Het cruys op veel manier
Maer om soo weynich daghen
Als men moet leven hier,
Zijt goedertier// al vallet swaer,
Volstandich zijn// een cleen termijn
Voortaen behoeft u maer.
V droefheyt cort en lichte [+]
Die brengt tot uwen loon, [+]2. Cor. 4. 17
Boven maten ghewichte
Een heerlijckheyt seer schoon, [+]
Des levens croon// o cleyne schaer, [+]Jaco. 1. 12.
Volstandich zijn// een cleyn termijn
Voortaen behoeft u maer.

Een is noodich.

[O Heer ick dencke sulcker tijdt]

Op de wijse: O Christus Lief Minnare soet.

O Heer ick dencke sulcker tijdt
Daer wort gebeden, breedt end' wijdt,
O Vader die daer zijt// in s'Hemels stede, [+]
Vwen wille ghebenedijt [+] [+]Mat. 6. 10
Gheschiede hier in 't aertsche krijt, [+]Luc. 11. 2.
Als in't Hemels jolijt, vol soetichede,
En t'is daer altijts pays end' vrede,
Och waert soo in de weerelt mede,
Waer dat men reysde hier oft daer,
Wat vrolijcker dinck dat het waer?
Dat yegelijcken maer// Gods wil en dede
Schickte hem elck nae dit ghebedt,

In s'Heeren raedt, wil end' opset,
Hoe lustelijck waer het// ter weerelt leven,
Men en behoefde recht noch Wet,
Zweert, busse, roer, noch pistolet,
Trommel, trompet// oock daer beneven,
Poorten, mueren hooghe verheven,
Men waer niet meer ghedoodt, verdreven,
Want dan, en waer Ban, noch Tyran,
Wild' alle Man, in elck ghespan,
Oprecht den wille van// d*en* Heer aencleven.
Maer opiny, vernuft onvroet,
Is t'fundament van s'weerelts voet,
So vleesch end' bloet// raet can versieren,
D'welck d'ongheloove drijven doet,
Op verbeurte van lijf end' goet,
End' aent'ghemoet// ghewelt hantieren,
Soo dat nu, door sulck misregieren,
In de landen, op veel manieren,
Groot jammerend' verdriet gheschiet,
De oorsaeck siet, van dit bediet,
[+] Die weerelt en wil niet// Gods wille vyeren.
O Prince Vorst der vreden fijn, [+]Joan. 1. 10 ende 3. 19.
Van des weerelts begins termijn,
Nijdich fenijn// end' krijchs gheruchten
Waren, en (ducht ick) sullen zijn,
Tot die Menschen met vreeses pijn,
[+] Voor u aenschijn// daer henen vluchten,
[+] Maer die u nu vreesen end' duchten, [+]Apoc. 6. 15
Sullen dan zijn bevrijdt van suchten, [+]Apoc. 21. 9

End' in u soete rijcke gaen, +
Daer uwen wille werdt ghedaen, + +Esa. 25. 8.
Eeuwich ontfaen// vreedtsame vruchten. +Hebr. 12. 15

Een is noodich.

[Dat wijs ingien]

Op de wijse: Weest al verblijdt, ghy die Vrou Venus kinders zijt.

Dat wijs ingien +
Salomon, die heeft sien gheschien, +Eccle. 10. 1.
End' heerschappen// over veel Jaren,
Onder de lien,
Een groot ongheluck, want
T'was t'onverstant,
Paulus in der Galaten lant, +
Oock wel bevant + +Gal. 3. 11.
Dit ongheluck seer abundant, +Gal. 5. 7.
Voort varen// t'scheen die scharen
Betoovert waren.
Broeders minioot,
Het onverstant is noch seer groot,
By velen bloot// die niet en smaken
T'verstandich broot, +
Maer voor twistich abuys, +Syr. 15. 8.
Met groot ghedruys,
Bouwen sy haer selven quansuys +
Een stadt oft huys, + +Gen. 10. 10
In Sinear, maer al t'confuys +Zach. 5. 11.
Der spraken// in het maken,
Sal t'werck doen staken.

+ Vrienden eerbaer,
+ En weest niet onverstandich, maer +Ephe. 5. 17
V herte naer, wijsheyt wilt keeren, +Rom. 12. 2
Om nemen waer,
Wat daer Gods wille zy,
+ Dat woordt Christi
Woon' u, in aller wijsheyt, by, +Col. 3. 16.
End' singhet vry
Gheestelijcke Liedekens ghy,
Wilt s'Heeren// lof vermeeren,
Malcander leeren.
Want broeders, ist
Dat ghy vast blijft end' niet en mist,
+ In't verstant Christi, reyn van zeden,
+ Ghy sult van twist +Esa. 48. 18
Wel leven onghestoort, +Pro. 26. 11 ende 10. 12
+ Haet baert discoort,
End' haet comt uyt onverstandt voort, +Tit. 3. 3.
Maer daer men hoort,
Verstaet, en doet des Heeren woordt,
Daer treden// de leden,
T'samen in vreden.
+ Prins, altemet
Als daer is een erghelijck let, +Mat. 18. 8 ende 18. 17.
+ Des Heeren Wet// leert dat af snijden,
Dat suyvert net +1. Cor. 5. 10
Blijve t'gheheele lijf,
Dus Man oft Wijf,
Ghy die nu zijt van't overblijf,

Houdt aen seer stijf, +
Al ist verdriet oft ongherijf, + +Esa. 10. 22
Nae lijden// comt verblijden, + +Rom. 9. 27
Voor die vroom strijden. + +Rom. 8. 17
+2. Tim. 2. 11

Een is noodich.

[Het is gheschiet, al nae Lucas verclaren]

Op de wijse: O schoonste boven de kinderen der Menschen.

HEt is gheschiet, al nae Lucas verclaren, +
Dat Jesus stont by de Zee Genezareth +Luce, 5. 1.
Daer hy overvallen was van de scharen, +
Die om Gods woordt t'hoor*en* hadden goet opset. + +Mat. 4. 18
Jesus die sach daer twee schepen gheleghen, +Mar. 1. 16
End' die visschers waren daer uyt gegaen,
End' wiesschen haer netten, ghelijck als sy pleghen,
In Simonis schip is hy ghetreden saen.
Simon badt hy, dat hy weynich van lande
Dat schipken voerde, doen ginck hy sitten daer,
En leerde dat volck met goeden verstande
Van het Rijcke Gods, dat Euangely claer.
Als hy van spreken nu hadde afgelaten, +
Sprack hy tot Simon, vaert ter diepte waert, +Joan. 21. 6
End' werpt uyt uwe nette, tot uwer bat*en*,
Om een toch te doene, snellijck met der vaert.

Meester, sprack hy, wy hebben met verlanghen,
Meestelijck ghearbeyt sonder verlet
Den gantschen langhen nacht, ende niet ghevanghen,
Nochtans op u woordt wil ick uyt werpen t'net.
Doen sy dat deden, hebben sy besloten
Eenen seer grooten hoop visschen, soo dat
Haer nette scheurde, die medeghenooten
In dat ander schip om hulp' men riep en badt.
Aen t'net vol visschen, quaet om te verschepen,
Hadd*en* hem in't trecken, elck daer als een Man,
Daer wasser al soo vele, dat haer beyder schepen
Soo vol waren, dat sy schier daer soncken
Simon Petrus, door dit aenschouwen,
Hy viel voor den Heere op beyde sijn kny*en*,
O Heer, gaet uyt van my, want al vol rouwen,
Moet ick my een arm sondich Mensch
Hy was verschrickt van sulcken onghewoonen
Grooten vischtocht, met die daer waren by,
Oock Jacobus, Joannes, Zebedei sonen,
Dat waren die medeghesellen Petri.
[+] En vreest u niet, tot Simon sprack de Heere

[+]Jere. 16. 16

Ghy sult gaen vanghen Menschen in't aertsche dal, +
De schepen aen't landt ghevoert met snellen keere, +
Volchden sy hem nae, ende verlietent al.
Visschers' der Menschen- d'Apostelen waren, +
Gods Rijcke die Ghemeynte haer nette was,
End' t'water quam uyt dat heylichdom ghevaren,
Dats den Gheest des Heeren, die t'doode ghenas. +
T'Hemelrijck is eens visschers net gheleken, +
Gheworpen in s'weerelts wijde Zee-vloet,
Daer men mede vangt, na Christus sprek*en*,
Allerley aert van visschen, quaet ende goet.
Alst net vol is, trecken sy op nae desen
Sitten aen den oever, end' vergaderen daer
In haer vaten die goe visschen uytghelesen,
Maer die quade visschen werpen sy van haer.
In s'weerelts eyndinghe fait oock soo geschieden,
D'Enghelen die sullen uyt gaen diligent,
Ende sullen gaen scheyden al de quade lieden +
Wt midden van die rechtveerdighe bekent.
End' in den oven, die vyerich sal brand*en*,
Daer sullen sy de quade werpen in,

+Eze. 47. 10
+Matth. 4. 20.
+Jere. 16. 16
+Eze. 47. 12.
+Matth. 13. 47.
+Mat. 8. 10 ende 22. 13 ende 24. 51 ende 25. 30

Daer sal zijn huylingh' end' knerssinghe der tanden,
Noyt gheen meerder droefheyt van s'weerelts begin.
Broeders vrienden, Menschen van alle staten,
Laet ons toesien, dat wy door s'Heeren deucht,
Als bequame visschen comen in de vaten,
In des Vaders wooninghen, eeuwich in vreucht.

Een is noodich.

Maer wat ist, weet dat yemant// wel? T'is hy self, die't sprack, de Heer en niemant//el.

Op de wijse: Laet inysschen en laet waeyen den windt.

IN Annas noch in Caiphas hof
En vercoos de Heere niet
Apostelen, maer visscheren grof
Is sulck weerdich officy gheschiet.
Met dat soet Euangelien aes,
Veel herten in s'weerelts poel
Hier te vanghen, en trecken eylaes
Wt dit aertsche sondich ghewoel.
+ Ghewandelt quam t'ootmoedighe Lam
+ By die Galileetsche Zee, +Mat. 4. 18
+ End' sach daer Simon end' Andream, +Mar. 1. 16
+Luce, 5. 1.

T'welck waren ghebroeders twee.
Haer net om visschen werpende uyt,
Want visschers dat waren sy,
De Heere sprack met een soet gheluyt
Tot haer, comt end' volghet my.
Ick sal u maken, eer lanck termijn,
Visschers der Menschen subijt, +
Sy verlieten haer netten, end' zijn + +Jere. 16. 16
Hem ghevolght, al sonder respijt. +Eze. 47. 10
Ghegaen zijnde wat verder, sach hy
Noch twee ghebroeders aldaer,
Jacobus en Joannes, daer by +
Zebedeus haerlieder Vaer. +Matth. 4. 20.
In't schip saten sy neerstich beraen,
End' lapten haer netten vroet,
De Heere die heeftse gheroepen saen,
End' sy volghden hem op den voet.
Sy lieten den Vader in't schips boort
Met den huerlinghen betijen,
End' met dat eeuwich levende woordt
Ginghen sy met s'herten verblijen.
Noch vischten sy wel sommighe stondt,
Eens Petrus ginck, ende vinck
Eenen visch, die hadde in sijnen mondt, +
Om betalen den chijs penninck. +Matth. 17. 25.
End' als de Heere verresen was, +
Petrus tot visschen ghewent, + +Rom. 13. 7
Voer in die Zee Tiberias, +Jo*an*. 21. 1.
Met noch Jongheren hem ontrent.

Dien nacht is sonder vanghen vergaen,
De Heere quam smorghens siet,
Op den oever, end' sprackse aen,
Kinders hebt ghy t'eten niet?
Neen, seyden sy, maer van haer niemant
En wiste dat hy was dat,
+ Werpt (sprack hy) t'net ter rechter handt
Van t'schip, ghy sult vinden wat +Luce, 5. 4.
Dat deden sy, vol visschen t'net swaer
Conden sy trecken niet meer,
+ Des Heeren lieven Jongher eerbaer
Sprack tot Petro, het is de Heer. +Jo*an*. 13. 25
Soo haest Petrus dit heeft ghehoort,
Naeckt zijnde ter selver tijdt,
Nam wat aen t'lijf, viel buyten boort,
D'ander quamen op't schip met vlijdt.
Want sy niet verr' en waren van landt,
By twee hondert ellen maer,
T'net met den visschen, tot aen den cant,
Dat toghen sy oock met haer.
Als sy te lande traden, soo lach
Een coolvyers, daer op gheleyt
Visschen end' broodt men daer oock sach,
De Heer heeft tot haer gheseyt.
Brenget van u vissch*en* al hier op't drooch
+ Petrus neerstich en blye,
+ T'net al vol groote visschen op tooch, +Luc. 24. 40
Hondert vijftich ende drye. +Jo*an*. 21. 10
End' al wasser soo vele nochtans

En is t'net niet ghescheurt,
Comt, sprack de Heere tot dese Mans,
Houdet maeltijdt vry onghetreurt.
Niemandt van sijn Jongheren ras
Dorst vraghen wie zijt ghy, want
Sy wisten al wel dat hy't was,
Jesus nam dat broodt in de handt.
Dat gaf hy haer, den visch daer naer,
Dit was de derde mael,
Dat Christus hem vertoonde claer [+]
Synen Discipulen loyael
Oorlof broeders, leert ons accoort,
Op't Schrifts exempel sien,
End' mercken op des Heeren woordt,
T'sal ter salicheyt wel ghedien.

[+]Jo*an*. 20. 19 ende 21. 14

Een is noodich.

[Danck-offer soet, den Heere moet]

Op de wijse: Het was een Man in den lande Hus. Oft: Geeft my te drincken, etc.

DAnck-offer soet, den Heere moet,
Gheschieden nu, end' t'allen Jaren, [+]
Van sijn wonderen, die hy doet [+]
Onder s Menschen kinderen scharen,
Die met schepen op die Zee varen,
End' haren handel drijven daer
Op groote wateren vol baren,
Die sien sijn wonderlijcke wercken claer. [+]
Sy ondersoecken s Heeren werck,

[+]Ps. 107. 22
[+]Hebr. 13. 15
[+]Ps. 107. 25

Sijn wonderen ter Zee beseven,
+ Met een woordt uyt ghesproken sterck
+ Can by sulcken storm-windt gheven, +Ps. 107. 25
+ Dat die baren worden verheven, +Jone, 1. 4.
End' t'schip ghedreven// vaert terstont +Act. 27. 14
Op nae den Hemel, boven schreven,
End' daelt dan weder in den afgront.
+ Der Menschen Zielen worden dan
Door s'Heeren macht met angst beladen, +Matth. 8. 25.
Sy tuymelen als eenen Man
Die droncke gaet onrechte paden,
End' t'eynden zijnde van alle raden,
Vol van ghenaden// den Heere groot,
Die haer behoeden can voor schaden,
Aenroepen sy in haren noodt.
De Heere die is goedertier,
Hy helpts' uyt angst en droefheyt mede,
Hy stilt dat onweders dangier,
Dat die baren moeten in vrede
Dalen in hare legher-stede,
+ Die stillichede// maeckt haer verblijdt,
End' dat sy zijn, nae wensch end' bede, +Jo*an*. 6. 20.
Weder te lande uyt noodt bevrijdt.
Die sullen dancken den Heere vry,
Van sijn goetheyt, met verjalijsen,
End' door sijn wonderen, die hy
s'Menschen kinderen gaet bewijsen,
End' hem in der Ghemeynten prijsen,
Sijne fame rijsen// end' roemen wijdt,

By die ouders, want hy can spijsen
Al wat hier leeft in't aertsche krijt.
Met vijf brooden, end' visschen twee, +
Cond' hy soo menich Mensch versaden, +Matth. 14. 19.
Hy dreef sijn Jongheren ter Zee, +
Sonder hem sy te schepe traden, +Marc. 6. 45.
Teghen den Avont, t'began te spaden, +
Die vry van quaden// is sonder erch, +Jo*an*. 6. 17.
Ons tot een voorbeeldt vol weldaden, +
Ginck alleen bidden op eenen berch. +Matth. 14. 23
T'schip was midden op der Zee plas, +
Door die baren in swaer bestrijden, +Luce, 6. 12.
Midts dat den windt haer teghen was,
In die vierde nachtwake tijden
Saghen sy Jesum comen schrijden,
Tot haer besijden// op't water vocht,
Dit deed' haer herte vreese lijden. +
Sy spraken, het is een ghedrocht. +Matth. 14. 26.
Sy riepen door des angsts torment, +
Jesus tot haer sprack dat ment hoorde, +Mar. 6. 50
Hebt eenen goeden moet, ick bent,
En vreest u niet, Petrus antwoorde,
Heere zijt ghy't? heet met accoorde
My buyten boorde// comen snel,
Tot u op t'water, als d'onghestoorde,
Van comen creech Petrus bevel.
Hy tradt uyt t'schip, seer wel ghesint, +
Op t'water, sonder achterdincken, +Matth. 14. 29.
Gaende, sach eenen stercken windt,

Hy verschrickt' end' began te sincken,
Riep, Heer helpt, oft ick moet verdrincken,
Maer Jesus ginck, end' greep sijn handt,
[+] O cleyn gheloovigh' als die hincken,
Waerom twijfelt ghy inconstant? [+]Marc. 6. 52.
[+] Dus quamen sy in't schip ghegaen,
Met dit vermaen, van goeder famen, [+]Matth. 14. 13.
[+] Doen is de windt gaen ligghen saen,
En die daer in't waren, quamen [+]Marc. 6. 52.
End' vielen voor hem neder t'samen,
Met namen, Gods Sone voorwaer
Beleden sy hem, nae t'betamen,
End' ontquamen t'perijckel swaer.
In perijckel dach ende nacht,
In die diepte der Zee beneden,
Heeft Paulus den tijdt toeghebracht,
[+] End' driemael schipbrake gheleden,
Veel perijckel heeft hem bestreden, [+]2. Cor. 11. 27.
[+] In landen steden, over al, siet,
Maer valsche broeders, vol onvreden, [+]Act. 27. 2.
Deden hem moeyt, end' swaer verdriet.
Veel valsche broeders men noch vindt,
Perijckuleus om te hantieren,
[+] Wiens woordt als den kancker verslint,
Want sy haer tonghen misregieren, [+]2. Tim. 2. 17.
Jae spreken schier wat sy regieren,
Schrijven papieren// vol leughens coen,
O Broeders, merckt op haer manieren,
[+] Of sy ghelijck d'Apostels doen.
[+]Phil. 3. 17.

Oorlof Broeders, wilt voor besluyt, +
T'Schip der consciency bewaren, +2. Tim. 1. 19.
Daer in t'gheloof, en seylt recht uyt, +
Op t'compas van Gods woordt verclaren, ++ +1. Tim. 2. 9
Door schalcke winden, noch wilde baren, +Eph. 4. 14.
En wilt niet varen, buyten t'ghebodt, +Judi. 1. 13.
Maer om in s'Levens haven vergaren, +
Anckert u hope vast in Godt. +Hebr. 6. 19.

Een is noodich.
Maer wat ist, weet dat yemandt// wel?
T'is hy self die't sprack, de Heer en niemandt// el:
Slechs den Heere te hebben, David soo behaechde// siet, +
Dat hy noch nae Hemel noch nae Aerd' en vraechde// niet. +Psa. 73. 25

[V Vry verblijt// ghy Gods Gemeente]

Op de wijse: Mijn liefste schoon, Thamar vol trouwen.

V Vry verblijt// ghy Gods Gemeente, +
Met Christo zijt// ghy in vereente, + +Phil. 4. 4.
Hebt goeden moet// door sijn woordt soet, + +Gal. 3. 21.
Wie u aen doet// smaet oft vercleente. + +Rom. 15. 4
Het is ghewis// die oude Drake + +Mat. 5. 12
Gheneghen is// tot strijdt en wrake, + +Apo. 12. 19
Op u verstoort// met fel discoort, + +Luc. 22. 31.
Maer siet end' hoort// om wat oorsake. + +1. Pet. 5. 8.
+Apoc. 20. 7.

+ Joannes, in// sijn openbaren,
Sal u den sin// hier van verclaren, +Apo. 12. 19
+ T'is om t'bevel// end' Gods instel,
+ Sy willende wel// men lietet varen. +Act. 13. 8.
+ Oft const ghy daer// huychelen mede, +1. Tes. 2. 18
Ghy hadt met haer// ter weerelt vrede, +Joan. 7. 7. ende 15. 18. ende
Gheacht, gh'eert// vry onverfeert, 24. 1,
+ Waer ghy, verkeert// in landt oft stede.
+ Hier teghen dient// bedocht verstandich, +Jo*an*. 3. 13
Dat s'weerelts vrient// God is vyandich, +Jaco. 4. 4.
Ende soo wie// Godt is partie,
+ Och lacy die// moet vergaen schandich.
T'is beter Godt// den Heer aencleven, +Matth. 22. 44.
+ Want sijn ghebodt// is t'eeuwich leven,
Hier vry op acht// seer wijs bedacht, +Marc. 12. 36.
+ T'volherderns cracht// sal u Godt gheven.
+ Seer listich can// Satan// bestrijden, +Jo*an*. 12. 50
+ T'artijckel van// den Ban// end' t'Mijden, +Mat. 7. 26
+ Op dat// die stadt// waer al een gat, +Jo*an*. 14. 23
+ Oft den muer plat// aen allen zijden. +Apo. 23. 14
+ Als op den berch// soect door veel dingen +Gen. 3. 1.
+ Zijn secten ergh// hy noch te minghen, +3. Re. 13. 18
+ Met t'Rijck Christi// aenbidt seyt hy, +Apo. 20. 9.
Ick sal u vry// alles ghehinghen. +Mat. 4. 8.
+ Veel onghesont// bouwen op desen
+ Ydelen gront// Gods volck ghepresen +Col. 2. 18.
+ Soud' hier in't dal// breedt over al, +2. Joan. 9.
Onder t'ghetal// der secten wesen. +2. Joan. 10
Maer Belial// hoe sy't gloseren.

Men niet en sal// gheaccorderen, +
Met Christo fijn// in gheen termijn, +Matth. 8. 29.
Sy niet en zijn// te compareren. +
Princesse reyn// ghy s'Lams huysvrouwe, + +2. Cor. 6. 15
V Capiteyn// blijft vry ghetrouwe, + +Apo. 21. 10.
Dat ghy in deucht// verwerven meucht +Matth. 10. 22.
D'eeuwighe vreucht// voor corten rouwe.+

+Apoc. 2. 10

Een is noodich. +

+2. Cor. 4. 17

[Voor alle malle spotterie]

Op de wijse: Hy voerde de Valck al op sijner handt.

VOor alle malle spotterie, +
Danckseggingh*e* gheschie, want die + +Ephe. 5. 4.
Moet altijts fijn// den Heere ghedaen zijn. +Colos. 4. 1.
Hy gheeft ons veel vruchten ghewas, +
End' onder ander dinghen vlas, + +Gen. 1. 29.
Van alsoo cleyn// een lijnsadeken reyn. + +Ps. 104. 13
T'gewas// van't vlas// en t'weven// dat + +Act. 14. 16.
Ghelijckt des Menschen leven// wat, +Job, 7. 6.
Den bouwer gaet// ploeg*en* end' saeyen zaet. +
Man ende Wijf in Echt ghepaert, + +Sap. 7. 1.
Ghelijck de wijse Man verclaert, +Job, 10. 8.
So wort gheteelt// dat menschelijcke beelt. +
Dat lijnsaet in de Aerde leyt, +Jacob. 5. 7.
Den ackerman met lijdtsaemheyt,
Dach ende nacht// de dierbaer vrucht verwacht. +
Die Moeder met t'bevruchte lijf, + +Gen. 3. 16.
Met veel smerten, end' ongherijf, +1. Cor. 7. 28

+ Verlangt end' sucht// oock dickwils nae de vrucht.	
+ T'geboren kindt wast, end' wordt stout,	+Jo*an*. 16. 21
+ End' t'vlas vol oncruyt menichfout,	+Gen. 7. 21.
+ T'vlas moet men wien// en t'kindt met roen castien.	+4. Esdr. 4. 30.
Het vlas dat heeft veel moeyten an,	+Syr. 30. 1.
Eer ment spinnen oft weven can,	
+ So ist een van// een kindt wordt een vroom Man.	
+ Goet onderwijs moet hy verstaen,	+Sap. 7. 4.
Redelijckheyt zijn onderdaen,	+Prov. 1. 8. ende 4. 1.
Justicy voort// boven als' Heeren woordt.	
Een Mensche bloeyt in sijnen fleur,	
+ End' t'vlas-bloemken heeft schoon coleur,	
In sijnen tijdt// maer het vergaet subijt.	+Psal. 90. 6
+ Des vleeschs glory end' ghewelt,	
+ Dat is ghelijck de bloem in't velt,	+Psal. 90. 6
+ Heden seer moy// morghen bedorven hoy.	+Esa. 40. 6.
+ Maer wilt men gaen ten Hemel in,	+1. Pet. 1. 24
+ Men mach niet in den aertschen sin	+Joan. 3. 3.
+ Blijven verstockt// t'vlas men uyt d'Aerde plockt.	+Phil. 3. 19.
+ T'vlas wort van sijn bollen berooft,	+Rom. 2. 5.
+ Men mach niet doen sijn eyghen hooft,	+Syr. 5. 2. ende 19. 1.
T'vlas ghebeuckt werdt// soo moet dat steenich hert.	+Esa. 57. 13.
+ Gods woordt dat is den hamer, daer	
T'herte med' wort ghebroken claer,	+Jer. 23. 29

Sulck vlas dient wel// die wijse vrouwe snel. +
Die den spinrock aenvaerden wil, +
End' met haer vingheren de spil, +
Dat vlas wordt draet// en dat garen lijnwaet.
T'garen wort aen den boom ghepast,
Men moet den Heer aencleven vast, +
Ghedraeyt zijn met// liefd' aen elck Christen let.
En weest geenen wollen inslach, +
Torteyn niemant draghen en mach, +
In Israel, dus vliedt de secten fel. +
S'Menschen daghen vlieghen voorby, +
Lichter dan d'wevers spoele// sy
Houden niet op, seyt de Prophete Job. +
De doot comt, de Mensch overlijdt, +
Ghelijck de wever de webb' afsnijdt,
Seyt Hiskia, de Coninck van Juda.
Dat laken wort ghepackt, ghekist,
Ghescheept om varen onghemist,
In s'Coopmans handt// verr' in een ander landt.
Den Mensch men soo ter Aerden doet, +
End' naemaels hy verrijsen moet. +
Is hy Gods kint// groot*en* loon hy gewint.
In d'ander weerelt wijdt van hier, +
De Heere, die hem cochte dier, +
Blijft hy ontrent// in vreuchden sonder ent. +

+Psal. 51. 19
+Pro. 31. 10.
+Pro. 31. 19 ende 31. 22.
+Act. 11. 23.
+Deu. 22. 11
+Lev. 19. 20
+Tit. 3. 10.
+Job, 7. 6. ende 9. 25.
+Psal. 39. 6.
+Esa. 38. 12.
+Sap. 3. 7.
+1. Cor. 15. 42.
+Rom. 8. 15
+1. Cor. 6. 20
+1. Pe. 1. 18.

Een is noodich.

[Leester wel yemandt soo blijde]

Op de wijse: Ghelijck als die witte Swane.

+ LEester wel yemandt soo blijde,	
Als ick doe op dit termijn,	+Jo*an*. 16. 20
+ Mijn vreucht is altijt in tijde,	
+ Soo sy langhe heeft ghezijn,	+Esai. 47. 8.
Maer het schijn, van u aenschouwen,	+Apoc. 18. 7.
Dat wijst uyt,	
Of u herte waer vol rouwen,	
Ghy s'Lams Bruydt.	
+ Wel ghetroost schijn ick droeve,	
+ Maer weerelt in de proeve	+2. Cor. 6. 10
+ Moet ick staen, als goudt in't vyer,	+Sapien. 3.
Verlossingh' ick behoeve,	+Zach. 13. 9
Waer toe dat ick vertoeve	
Nae een rijck edel Princier,	
+ Die, als hy eens was hier,	
+ Arm was ende bystier,	+2. Cor. 8. 9.
Van u bespot, veracht,	+Matth. 27. 29.
+ Maer hy sal weder schier	
Comen met grooter heyrcracht.	+Matth. 25. 31.
+ V droefheyt laet henen varen,	
+ Maeckt teghen my gheen gheraes,	+2. Thes. 1. 7
+ Verblijdt u met mijn dienaren,	+Sap. 2. 7.
+ End' smaeckt der sonden solaes,	+Esa. 22. 13.
Acht niet dwaes, te zijn mijn daden,	+1. Cor. 15. 32.
+ Prijst die, want	
+ V vriendt was om sulck versmaden	+Sap. 2. 15.
	+Joan. 7. 7.

Mijn vyandt.
Mijn vriendt self in persoone,
Verliet sijn rijcke schoone,
Om u te verlossen snel, +
Wt puerder liefd' ydoone, + +Phil. 2. 8.
Maer u Vorsten te loone + +Hebr. 12. 2.
Brochten hem ins 'doots ghequel, +Matth. 11. 25.
Maeckt aen een cruyce fel, +
Met den moorders rebel + +Jo*an*. 15. 12
Gherekent end' vercleent, + +1. Cor. 2. 8.
Doch in u boos opstel + +Esa. 53. 51.
Blijft ghy noch even versteent. +Matth. 27. 37.
Wilt ghy zijn met my in vreden,
En volght niet uwen Minnaer, +
Maer voeght u nae mijns landts zeden, +Joan. 7. 7.
Waer ghy comt t'zy hier oft daer,
Want al maer opmy drijven +
V doen is, +Sap. 5. 4.
Maer wat mijn gheleerde schrijven +
Dats ghewis. +Psal. 73. 9.
Gods wijsheyt uytghelesen +
Moet eeuwich zijn ghepresen +Matth. 11. 19.
Boven u gheleerde lien, +
End' Vorsten hoogh gheresen: +1. Cor. 2. 6.
Mijn Vorst eeuwich in t'wesen, +
Als sy hem eens sullen sien, + +Apoc. 1. 7.
Ghevallen op haer knien, + +Esa. 45. 23
Belijden sullensy dien + +Ro. 14. 11.
Moeten, met angst belaen, +Phil. 2. 10.

Dat alle heerschappen
Hem moeten zijn onderdaen.
Wie sal u praten ghelooven,
Van een rijck my onbekent,
+ Dat namaels sal zijn hier boven?
+ Mijn rijck is altijts present, +Joan. 7. 6.
+ Excellent te domineren, +Esa. 28. 15.
+ Nae t'vleeschs lust, +Sap. 2. 7.
Laten soo den tijdt passeren, +1. Joan. 2. 16.
Wel gherust.
Mijns Princen Rijck verheven,
Dat eeuwich vreuchdich leven,,
Sal haest zijn gheopenbaert,
+ Maer u Rijck hier beneven
+ Werdt ten brande ghegheven, +Esa. 51. 3.
+ Met aller Godloosen aert: +2. Pet. 3. 10
Och of ghy soo wijs waert, +Hebr. 1. 11.
+ Ghy die u boete spaert,
Dat ghy bekeeren mocht, +Syr. 28. 25
Eer u den tijdt ontvaert,
En dat een noodich bedocht.

Een is noodich.

[Musijck gheschal]

Op de wijse: Schoon Venus dier.

MUsijck gheschal
+ Heeft ghevonden Jubal,
Eerst end' voor al// om te verblijden +Gen. 4. 21.
In't jammer dal,
Vol lijdens end' ongheval,

Vinden men sal// van ouden tijden,
T'ghebruyck van t'singhen vry,
In Mesopotamy,
Om vreucht t'hanteren saen,
Want Laban op de baen,
Van Godt beraen// tot Jacob seyde,
Waerdy soo niet ghegaen, +
Harpen hadd' ick doen slaen, +Gen. 31. 27
End' u ghedaen met sanck gheleyde.
Moses die sanck, +
Naer Pharaos onderganck, +Exo. 16. 1.
Den Heere danck// lustich om hooren,
Myriam dwanck
Oock den gheest, dat sy eer lanck,
Sanck, ende spranck// die Vroukens voor*en*,
Oock over een fonteyn,
Sanck Israel ghemeyn, +
D'een voor en d'ander naer, +Nu. 21. 17.
Debora sanck eerbaer, +
Barack met haer// Godt danck bewesen, +Jud. 4. 25.
T'was soet om hooren daer, +
Oock al der Vrouwen schaer +1. Sam. 18. 7.
David seer claer// met sanghe presen.
Victory schoon,
Brandt-offer, Conincx ghecroon, +
Israel ghewoon// was te vercieren, +2. Par. 29. 27.
Met soeten soon, +
Der Musijcken sanck ydoon, + +3. Re. 1. 41.
Na t'Schrifts vertoon// op veel manieren. +2. Sam. 19. 35.

Die oude Vaders wijs,
+ Gheest Jesus Syrach prijs,
Dat sy dichten playsant
Gheestelijcke lieden, want
Groot haer verstant// was in Mysijcke,
Haer ghedicht stont gheplant
Al op maet elegant,
Als nu int landt, die Rethorijcke.
+ Ghedichten soet,
Door s Heeren Gheest overvloet,
Heeft gemaeckt vroet// David Gods diender,
T'Christen ghemoet,
Tot troost ende leeringhe goet,
Ghelijck oock doet, Assaph den Siender,
Salomon oock verlicht,
+ Heeft menich Liedt ghedicht,
Want hy was wijser dan
Ander dichters Ethan,
Chalchal, Heman, oft Darda waren,
+ Dat Gods lof vroech began
In Liedekens men can
Bewijsen van// over veel Jaren.
Noch principael,
Salomon, nae zijn verhael,
+ Sanghers loyael// end Sangheressen
Hadde ter sael,
Die hem songhen menichmael
Schoon musicael, verscheyden lessen,
Vol Gheestelijck gheluyt,

+Syr. 44. 5.

+2. Par. 29. 30.

+3. Re. 4. 32

+1. Par. 24. 4. ende 28. 16

+Eccle. 2. 8.

Van een Minnaer en Bruydt, +
Als men te recht insiet + +Psal. 19. 5.
Der C[....]cken bediet, + +Cant. 8. 4.
Oock menich Liedt// in die Propheten +Esa. 49. 18 ende 61. 10
T'is al van Godt gheschiet, +
Anders ten baet al niet, + +Psa. 45. 10
Daer sonder yet// doen, oft vermeten. +2. Tim. 3. 15.
Paulus devijn +
Schrijft, en suypt u niet vol wijn, + +2. Pe. 1. 20.
Maer elck termijn// vol gheests wilt blijven, + +Eph. 4. 18.
In't herte dijn +Colos. 3. 16
Laet overvloeyende zijn
T'woordt Christi fijn// om wel beclijven,
Psalmen, Lofsanghen meest,
Liedekens nae den gheest,
Wilt hebben t'elcker stondt
Onderlingh' in den mondt,
In s'herten grondt// spelen end' singhen
Den Heere die u jont
Sijn vredelijck verbondt,
T leven ghesont// end' alle dinghen.
Die Majesteyt,
Ons Princen wijdt verbreyt,
Dijn lof gheseyt// ende ghesonghen, +
Met goet bescheyt, +Ephe. 5. 20
In Christen zedicheyt, +
Laet zijn bereyt// ons hert end' tonghen, +Phil. 4. 4.
O broeders nacht end' dach,
Daer ment wel hooren mach,

+ In des singhens voorstel,
+ Om met inwendich spel, +Ephe. 5. 19
Ons ghemoet snel, troostich versaden, +Col. 3. 16.
Want t'is Paulus bevel,
Dus en doen sy niet wel,
Die ons rebel// t'singhen versmaden.

Een is noodich.

FINIS.

Register.

Hy kusse my met sijns mondts kus divijn.	Fol. 3.
Een bloem tot Saron.	Fol. 5.
Des nachts socht ick eenpaer.	Fol. 8.
Siet mijn Vriendinne ghy zijt schoone.	Fol. 11.
Mijn vriendt comt in sijns hofs besluyt.	Fol. 13.
Werwaert is uwen vrient gegaen.	Fol. 16.
Hoe schoon is uwen ganck.	Fol. 18.
O Mijn broeder.	Fol. 22.
Mijn Lief divijn, is mijn.	Fol. 25.
O Christus Godt Heere van groote waerden.	Fol.28.

T'is nu den tijdt, subijt, soet aenghenaem.	Fol. 33.
Barmherticheyt end' vrede.	Fol. 35.
Hemelen ghy// merckt op, siet ick wil spreken.	Fol. 38.
O Menschen al ghelijck.	Fol. 46.
Verblijdt u mijn uytvercoren.	Fol. 51.
Wilt yemandt rechte wijsheyt leeren.	Fol. 54.
Wy bidden u Broeders, om Christi wille.	Fol. 60.
Gevallen, gevallen is by desen.	Fol. 63.
Roemt u des Heeren.	Fol. 66.
D*en* Oyvaer en die Swaluw' snel.	Fol. 68.
Wel-salich blijckt.	Fol. 72.
Een Liedt t'onsen vermane.	Fol. 73.
O Menschen excellent.	Fol. 77.
Joannes sprack met woorden soet.	Fol. 79.
O Christi Kercke soet.	Fol. 82.
Het is e*en* schoon en dierbaer sake.	Fol. 83.
Godt den Vader almachtich.	Fol. 88.
Het leven van Noah wil ick gaen verhalen.	Fol. 92.
Den ouden Abraham.	Fol. 101.
Rebeca die sprack.	Fol. 109.
Pharao een Coninck der Egyptenaren.	Fol. 115.
In't Jaer hondert seven end' dertich.	Fol. 122.

Die heylighen Gods, lieve vrienden jent.	Fol. 134.
Van der Leeuwen woonsten, O Zion Bruydt.	Fol. 140.
Een yeghelijcke zonde, is als een zweert.	Fol. 143.
Alle vleesch is hoy, nae Schrifts belijdt.	Fol. 149.
Heylich, Heylich, heylich Godt Heer almachtich.	Fol. 151.
Ick wil nu gaen verhalen.	Fol. 155.
Al die daer zijn beladen.	Fol. 158.
Christen broeders vercoren.	Fol. 163.
O Heer ick dencke sulcker tijdt.	Fol. 165.
Dat wijs ingien.	Fo. 167.
Het is gheschiedt, al nae Lucas verclaren.	Fol. 169.
In Annas noch in Caiphas hof.	Fol. 172.
Danc-offer soet, den Heere moet.	Fol. 175.
V vry verblijdt, ghy Gods Ghemeente.	Fol. 179.
Voor alle malle spotterie.	Fol. 181.
Leefter wel yemandt soo blijde.	Fol. 184.
Musijck gheschal.	Fol. 180.

FINIS.